synarchis

Rapport

Toekomstvisie op zwemmen in de gemeente Aalten

Gemeente Aalten

juli 2025, definitief

Inhoudsopgave

1.	**Inleiding**	**3**
1.1	Situatieschets	3
1.2	Vraagstelling	3
1.3	Onderzoeksaanpak	4
1.4	Leeswijzer	4
DEEL I	**ANALYSE**	**5**
2.	**Analyse gebruik**	**6**
2.1	Aanbod zwembaden	6
2.2	Concurrentiepositie	7
2.3	Analyse overdekt zwembad ‘t Walfort	9
2.4	Analyse buitenbad Het Blauwe Meer	11
2.5	Participatie	11
2.6	Financiële exploitatie Optisport	13
2.7	Bevindingen analyse gebruik	14
3.	**Analyse gebouw**	**16**
3.1	Zwembad ‘t Walfort in Aalten	16
3.2	Buitenbad Het Blauwe Meer	17
3.3	Bevindingen analyse gebouw	18
4.	**Analyse overeenkomsten**	**19**
4.1	Exploitatieovereenkomst ‘t Walfort en Het Blauwe Meer	19
4.2	Erfpachtovereenkomst ‘t Walfort in Aalten	19
4.3	Erfpachtovereenkomst Het Blauwe Meer in Dinxperlo	20
4.4	Bevindingen analyse overeenkomsten	20
5.	**Trends, ontwikkelingen en ambities**	**21**
5.1	Demografische ontwikkeling	21
5.2	Landelijke trends en ontwikkelingen	21
5.3	Lokaal beleid gemeente Aalten	23
5.4	Regionale ontwikkelingen	23
5.5	Participatie	24
5.6	Bevindingen trends, ontwikkelingen en ambitie	25
DEEL II	**TOEKOMSTVISIE EN SCENARIO’S**	**27**
6.	**Toekomstvisie op zwemmen**	**28**
6.1	Ambitie zwemmen	28
6.2	Visie op zwemmen	28
6.3	Toekomstige zwembehoefte	29
7.	**Scenario’s overdekt zwembad**	**30**
7.1	Uitgangspunten scenario’s	30
7.2	Scenario 1: Renoveren en verduurzamen	30
7.3	Scenario 2: Nieuwbouw	31
7.4	Beschouwing: sluiten zwembad	34
8.	**Scenario’s buitenzwembad**	**36**
8.1	Scenario 3: Renovatie Het Blauwe Meer	36
8.2	Scenario 3: Revitaliseren buitenbad ‘t Walfort	36
9.	**Financiële uitwerking overdekt zwembad**	**38**
9.1	Globale investeringskosten	38
9.2	Kapitaallast	39
9.3	Exploitatieraming	39
10.	**Financiële uitwerking buitenbad**	**41**
10.1	Globale investeringskosten	41
10.2	Kapitaallasten	41
10.3	Exploitatieraming	41
11.	**Samenvatting en afwegingskader**	**43**
11.1	Bevindingen uit analyse	43
11.2	Scenario’s overdekt zwembad	44
11.3	Scenario’s buitenbad	46

DEEL III BIJLAGEN **47**
Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen 48
Bijlage 2 Concurrerende zwembaden 49
Bijlage 3 Gebruiksrooster zwembad ‘t Walfort 50
Bijlage 4 Factsheet U Spreekt 51
Bijlage 5 Technische gebouwscan ’t Walfort 53
Bijlage 6 Technische gebouwscan Het Blauwe Meer 54
Bijlage 7 Demografische ontwikkeling 55
Bijlage 8 Trends en ontwikkelingen 56

1. Inleiding

1.1 Situatieschets

De gemeente Aalten heeft van oudsher twee zwembaden in beheer gehad. Vanaf 2013 zijn deze op basis van de inzichten die er toen waren geprivatiseerd. De zwembaden en het omliggende terreinen zijn in erfpacht uitgegeven aan de exploitant. De privatisering had het voordeel dat de exploitatie door professionals werd uitgevoerd tegen een vast jaarlijks bedrag. Hierbij wordt tot en met 2032 een maatschappelijk pakket ingekocht wat ervoor moet zorgen dat inwoners en verenigingen gebruik kunnen maken van de zwembaden.

Op dit moment, ruim 10 jaar na privatisering, liggen meerdere vraagstukken voor, zoals de invulling van het maatschappelijk pakket, maar ook de zwemaccommodaties zelf. De gemeente heeft daarom behoefte aan een integrale visie op de toekomst van de zwembaden. Deze visie moet worden geformuleerd samen met de partijen die bij het zwembad betrokken zijn.

Ondertussen loopt de huidige exploitatie verder op basis van de afgesloten overeenkomsten. De visie moet bepalen wat de (financiële) mogelijkheden zijn na 2032 en door het tijdig formuleren van deze visie kan hierop geanticipeerd worden.

1.2 Vraagstelling

De startnotitie zwembaden[1] vormt het vertrekpunt van de op te stellen visie. Hierin is de volgende vraagstelling geformuleerd:

Het opstellen van een toekomstvisie zwembaden in de gemeente Aalten met als resultaat dat er in de gemeente zwemvoorzieningen zijn die na 2032 qua accommodatie en aanbod, ook in ruimtelijke zin, aansluiten bij een toekomstbestendig sportlandschap, levensvatbaar zijn en beantwoorden aan de eisen van deze tijd.

Om invulling te geven aan de toekomstvisie wordt achtereenvolgens inzicht gegeven in de volgende onderdelen:

- Wat willen de betrokkenen bij het zwembad?
- Wat is de zwemwaterbehoefte in de gemeente Aalten en welke configuratie is passend bij deze behoefte?
- Het uitwerken van een beperkt aantal scenario's voor de zwembaden.
- Welke kosten (investering en exploitatie) en overige relevante zaken (afwegingskader) hangen samen met de scenario's?

Uitgangspunten toekomstvisie

Voor het bepalen van de integrale toekomstvisie voor de zwembaden zijn de volgende uitgangspunten geformuleerd:

- De fysieke mogelijkheden om te zwemmen moeten zoveel mogelijk aansluiten bij de wensen en behoefte van de inwoners in relatie tot de fysieke leefomgeving. Zowel op recreatief gebied, verenigingsgebied als zwemlessen.
- De accommodaties en de exploitatie moeten aansluiten op de behoefte en de gemeentelijke doelen, levensvatbaar zijn en beantwoorden aan de eisen van deze tijd.
- De gemeente heeft niet de ambitie om de zwembaden zelf te exploiteren.
- De gemeentelijke bijdrage moet in verhouding staan tot de baten op het gebied van de gezonde leefomgeving.
- De invulling moet aansluiten bij de Aaltense invulling van de Global Goals.
- Het huidige maatschappelijke pakket en de huidige jaarlijkse exploitatiebijdrage is het vertrekpunt.
- Voor de periode na 2032 zijn geen eventuele extra middelen opgenomen in de gemeentebegroting.

Beoogd resultaat

Het onderzoek geeft de gemeente Aalten inzicht in de investeringen en (verwachte) exploitatieresultaten van geformuleerde scenario's, zodat onderbouwde beslissingen kunnen worden genomen ten aanzien van de toekomst van zwembaden 't Walfort in Aalten en Het Blauwe Meer in Dinxperlo.

[1] Startnotitie zwembaden: toekomstvisie, gemeente Aalten, november 2023

1.3 Onderzoeksaanpak

Bij de uitvoering van dit onderzoek zijn de volgende onderzoeksmethoden toegepast:

- Analyse bestaande situatie en gebruik van de zwembaden ‘t Walfort in Aalten en Het Blauwe Meer in Dinxperlo, inclusief een technische inspectie van de onderhoudsstaat en een energiescan;
- Bepalen van de zwemwaterbehoefte in de gemeente Aalten;
- Uitwerken van de toekomstscenario’s voor zwemmen in de gemeente Aalten;
- Berekenen van de investeringskosten en exploitatielasten van de scenario’s.

Voor het uitvoeren van de analyses en als onderdeel daarvan het in beeld brengen van de trends en ontwikkelingen en ambities van gebruikers is input van diverse stakeholders een belangrijke factor geweest. Deze input is op de volgende wijze tot stand gekomen:

- Documentenstudie van relevante beleidsdocumenten en rapportages uit de gemeente Aalten ten aanzien van sport in het algemeen en zwemmen in het bijzonder;
- interviews met de volgende stakeholders:
  - Bestuurlijke en ambtelijke vertegenwoordigers van de gemeente Aalten;
  - Zwembadmanager en technische medewerkers van Optisport;
  - Vertegenwoordigers van de georganiseerde bezoekers (o.a. verenigingen) en specifieke doelgroepen van het zwembad.
  - Vertegenwoordigers van belangenorganisatie(s) en andere lokaal betrokkenen.
- Een beknopte vragenlijst voor de losse bezoekers van het zwembad en inwoners van de gemeente Aalten. Dit inwonersonderzoek is voorafgaand aan dit onderzoek door de gemeente gehouden.

In Bijlage 1 is een overzicht opgenomen van de ten behoeve van dit onderzoek geraadpleegde bronnen, de geïnterviewde personen en de samenstelling van de projectgroep. Afstemming over de voortgang en inhoud van het onderzoek heeft plaatsgevonden door middel van terugkoppeling aan de werkgroep ‘Toekomstvisie zwembaden’ met vertegenwoordigers van de gemeente Aalten en Synarchis. Het onderzoek is uitgevoerd in de periode januari tot en met juni 2025.

1.4 Leeswijzer

Deze rapportage is als volgt opgebouwd:

- Deel I: Analyse huidig gebruik, exploitatie en gebouw:
  - Hoofdstuk 2 geeft een beeld van het huidige gebruik van de zwembaden ‘t Walfort in Aalten en Het Blauwe Meer in Dinxperlo, concurrerende zwembaden in de omgeving alsmede de vaste gebruikers van het zwembad;
  - In hoofdstuk 3 wordt specifiek ingegaan op de technische staat van de beide zwembaden.
  - Hoofdstuk 4 geeft een beeld van de bestaande afspraken en overeenkomsten tussen gemeente en exploitant.
  - In hoofdstuk 5 wordt inzicht geboden in de belangrijkste trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de toekomstige behoefte aan zwemwater, alsmede de ambities van de belangrijkste gebruikers van de zwembaden en andere stakeholders.
- Deel II: Toekomstvisie zwemmen:
  - Hoofdstuk 6 geeft een toekomstvisie op zwemmen in de gemeente Aalten en de hierbij passende zwemwaterbehoefte.
  - Hoofdstuk 7 en 8 gaan in op de uitwerking van de toekomstscenario’s voor de overdekte en openlucht zwembaden in gemeente Aalten;
  - In hoofdstuk 9 en 10 worden de financiële consequenties in investeringen en exploitatie van de scenario’s gepresenteerd;
  - De rapportage wordt afgesloten met samenvattende conclusies en een afwegingskader voor de scenariokeuze (hoofdstuk 11).
- Deel III: Bijlagen ter ondersteuning aan het rapport.

synarchis

2. Analyse gebruik

2.1 Aanbod zwembaden

Gemeente Aalten kent twee publiekstoegankelijke zwembaden: Zwembad 't Walfort in Aalten (uit 1995) en Het Blauwe Meer in Dixperlo (uit 1979). Beide zwembaden zijn zowel per fiets als te voet goed bereikbaar vanuit het dorp en de omliggende regio. Ook met de auto zijn beide zwembaden eenvoudig te bereiken en er is voldoende (gratis) parkeergelegenheid in de buurt. De zwembaden maken deel uit van het sport- en recreatieaanbod in Aalten en bieden diverse mogelijkheden voor zwemliefhebbers. De zwembaden worden geëxploiteerd door Optisport.

Figuur 1. Ligging en 't Walfort en Het Blauwe Meer

2.1.1 Overdekt zwembad 't Walfort

Zwembad 't Walfort gelegen aan Dennenoord 2 in Aalten bestaat uit een overdekt zwembad en een openlucht natuurbad. Het overdekt zwembad bestaande uit twee bassins, een glijbaan en sauna is openbaar toegankelijk en kende in 2024 ongeveer 48.200 bezoekers. Optisport ontvangt jaarlijks een gemeentelijke exploitatiebijdrage voor het maatschappelijk pakket in het zwembad.

Het overdekte zwembad heeft circa 530 m² wateroppervlak en beschikt over:

- Wedstrijdbad (5-baans 25x12,5 meter) met beweegbare bodem over de helft van het bassin. Het bassin heeft een watertemperatuur van 29 graden en is 2 meter diep;
- Recreatiebad (circa 220 m²) met een instructiedeel en aflopende waterdiepte van 0,80 naar 1,30 meter, met een watertemperatuur van 30-31 graden;
- Glijbaan uitkomend in het recreatiebad;
- Peuterbad (3 meter doorsnede), waterdiepte 0,30 meter;
- Sauna;
- Kleinschalige natte en droge horecavoorziening.

Het wedstrijdbassin heeft een vrij hoge watertemperatuur (normaal tussen 27-28 graden), waardoor het wedstrijdbad behoorlijk warm is voor intensieve sportieve activiteiten. De glijbaan komt uit in een apart deel van het recreatiebad. Beide bassins worden tevens gebruikt door mensen met een beperking en ten behoeve van doelgroep activiteiten (onder andere aquasporten en groepslessen). Het wedstrijdbad wordt soms als koud ervaren door specifieke doelgroepen. In verband met de beperkte diepte van het recreatiebassin is deze slechts in beperkte mate geschikt voor groepslessen.

Figuur 2. Impressie wedstrijdbad (links) en recreatiebad (rechts) 't Walfort

In 't Walfort vinden de voor een zwembad gebruikelijke activiteiten plaats:

- Recreatief zwemmen: dit omvat banenzwemmen, vrij zwemmen en discozwemmen;
- Doelgroep activiteiten: dit betreffen activiteiten die door een instructeur worden begeleid, zoals aquasporten en ouder- en kind zwemmen;
- Leszwemmen: dit betreft vooral het ABC-zwemmen voor zowel jeugd als volwassenen;

- Verenigingen/verhuur: het gebruik door verenigingen en andere partijen;

Het zwembad wordt niet gebruikt voor schoolzwemmen.
Naast de activiteiten van de exploitant (doelgroepactiviteiten en leszwemmen), gebruiken ook de volgende partijen het zwembad wekelijks:

- Duikteam Silent World: training, oefening en opleiding en duikcursussen;
- Zwemvereniging Natare: wedstrijdzwemmen, masters en seniorenzwemmen, recreatief, waterpolo en zwemvaardigheid voor kinderen na c-diploma;
- Zwemvereniging ZPC Livo uit Lichtenvoorde: waterpolowedstrijden;
- Vereniging Aangepast Sporten de Achterhoek (VASA): begeleid zwemmen voor personen met een licht lichamelijke beperking.

2.1.2 Buitenbad / natuurbad 't Walfort

Naast het overdekte zwembad beschikt 't Walfort over een groot natuurzwembad, bestaande uit verschillende in omvang en diepte variërende bassins. De natuurbaden zijn onverwarmd en hebben tezamen een grootte van 7.000 m^2. Sinds de overname van de exploitatie door een commerciële exploitant (2014) is het natuurbad niet langer in gebruik. De voorzieningen zijn echter nog altijd aanwezig.

Figuur 3: Buitenbad natuurbad 't Walfort

2.1.3 Buitenbad Het Blauwe Meer

Buitenbad Het Blauwe Meer is gelegen aan De Kolk 3 in Dinxperlo en beschikt over een twee bassins, een ligweide en een groot meer. Het Blauwe Meer is openbaar toegankelijk en kende in 2024 ongeveer 1.950 bezoekers per jaar. Het zwembad ontvangt een gemeentelijke exploitatiebijdrage.

Het Blauwe Meer heeft een wateroppervlak van 300 m^2 (exclusief natuurzwemwater) en bestaat uit de volgende voorzieningen gericht op recreatief zwemmen:

- een verwarmd recreatiebad (10x20 meter) met aflopende diepte van 0,8-1,4 meter;
- een verwarmd peuterbad (10x10 meter) met waterfontein.

Technisch zijn de voorzieningen aanwezig om het zwemwater te verwarmen, gezien het beperkt energieverbruik in de afgelopen jaren is de inschatting van Synarchis dat de bassins niet verwarmd worden. De afgelopen jaren gold vaak een negatief zwemadvies voor het Blauwe Meer vanwege blauwalg. In 2024 werd PFAS aangetroffen, waardoor de zwemvijver volledig werd gesloten voor zwemmers. De zwemvijver wordt wel door de visvereniging gebruikt om te vissen.

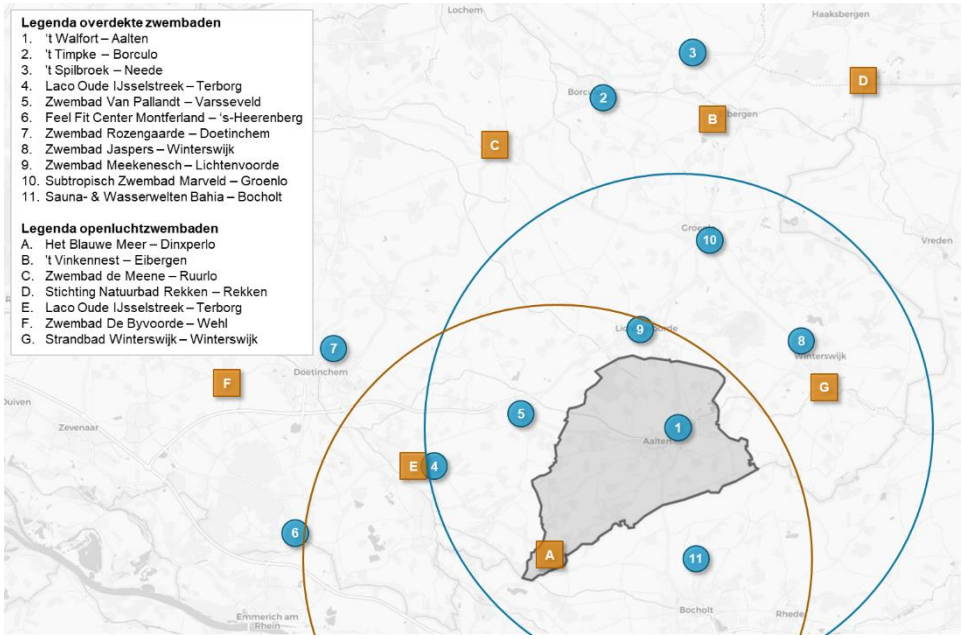
Figuur 4. Recreatiebad (links) en natuurzwemwater (rechts)

2.2 Concurrentiepositie

De mate waarin in de omgeving andere zwemvoorzieningen aanwezig zijn, heeft invloed op de behoefte die in de gemeente Aalten geaccommodeerd moet worden. Figuur 5 bevat een overzicht van de binnen- en buitenbaden in de omgeving van Aalten die binnen een straal van 32 kilometer en 30 autominuten van 't Walfort gelegen zijn.

De twee zwembaden t' Walfort en Het Blauwe Meer zijn in de figuur gemarkeerd als 1 respectievelijk A. De cirkels geven een afstand van 20 km rond de zwembaden aan.

Bijlage 2 bevat een uitgebreidere vergelijking waarbij ook de tarieven van de omliggende baden zijn meegenomen.

Figuur 5. Zwembaden in de omgeving van 't Walfort

Buiten de gemeente zijn verschillende overdekte zwembaden en buitenbaden te vinden. De meeste zwembaden hebben een brede functie en faciliteiten voor recreatief zwemmen, doelgroepen, leszwemmen en verenigingen. Enkele baden hebben ook schoolzwemmen. In het aanbod van recreatieve voorzieningen is wel een duidelijk verschil. In sommige zwembaden wordt alleen banenzwemmen of vrij zwemmen aangeboden en kent het zwembad geen recreatieve voorzieningen. Zoals bijvoorbeeld zwembad Pallandt in Varseveld en Meekenesh in Lichtenvoorde. Zwembaden als Rozengaarde in Doetinchem en Bahia in Bocholt (DL) beschikken wel over recreatieve voorzieningen. De buitenbaden kennen voornamelijk recreatief aanbod en banenzwemmen.
De belangrijkste constateringen met betrekking tot het aanbod in omliggende gemeenten:

- Het primaire verzorgingsgebied van 't Walfort bestaat uit de gemeente Aalten. Echter moet ook rekening worden gehouden dat inwoners van de gemeente Aalten ook gebruik zullen maken van zwembaden in omliggende gemeenten en inwoners van omliggende gemeenten van het zwembad in Aalten.
- Een aantal zwembaden bevindt zich binnen een straal van 15 autominuten van zwembad 't Walfort. Dit maakt dat deze baden voor inwoners van Aalten aantrekkelijk kunnen zijn voor zwemlessen, doelgroep activiteiten en recreatief zwemmen. Als sprake is van wachtlijsten of verminderde kwaliteit van een accommodatie dichtbij huis, dan zullen inwoners eerder bereid zijn een grotere afstand af te leggen. Met name zwembaden Jaspers in Winterswijk en Meekenesch in Lichtenvoorde zijn voor het aanbod van leszwemmen een concurrent voor 't Walfort.
- Het tarief voor een los bezoek voor zwembad 't Walfort (€ 6,55) ligt net onder het gemiddelde van vergelijkbare zwembaden in de omgeving (€ 6,69). Het tarief voor een aquales (€ 10,10) ligt daarentegen boven het gemiddelde (€ 9,11).
- 't Walfort heeft, vergeleken met baden in omgeving, geen bijzonder aanbod in recreatieve voorzieningen. In de omgeving beschikken Subtropisch Zwembad Marveld (Groenlo) en Sauna- & Wasserwelten Bahia (Bocholt, Duitsland) over een groot recreatiebad met diverse glijbanen. Deze zwembaden bevinden zich op minder dan 16 autominuten afstand.
- Het primaire verzorgingsgebied van buitenbad Het Blauwe Meer beperkt zich tot de kern Dinxperlo. De aantrekkelijkheid voor inwoners van de overige kernen en omliggende gemeenten is beperkt.
- Er bevindt zich één buitenbad binnen 15 autominuten afstand van Het Blauwe Meer. Dit is Laco Oude IJsselstreek in Terborg. Door de korte afstand maakt dat dit buitenbad voor de inwoners van Dinxperlo aantrekkelijk kan zijn voor recreatief zwemmen; Daarnaast heeft Laco Oude IJsselstreek meer aanbod, zo hebben zij een recreatiebad, wedstrijdbad, peuterbad en een glijbaan tot hun beschikking. Het Blauwe Meer heeft enkel een recreatiebad en peuterbad.
- Alhoewel Laco Oude IJsselstreek meer te bieden heeft en op een korte afstand van Het Blauwe Meer zit, betaald men hier voor een los bezoek (volwassenen) ruim het dubbele in vergelijking met Het Blauwe Meer. Zo betaal je € 3,00 in Dinxperlo en € 7,95 in Terborg.

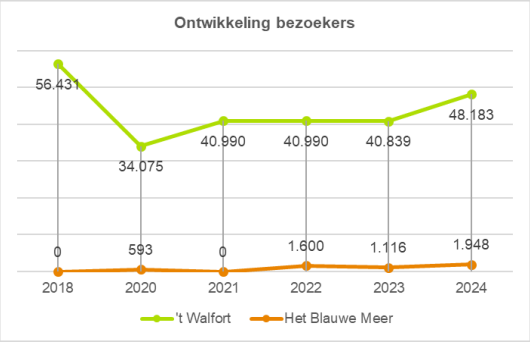
2.3 Analyse overdekt zwembad ‘t Walfort

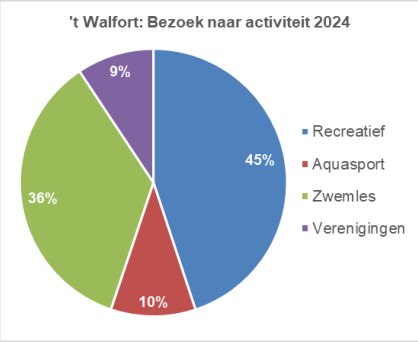
2.3.1 Bezoekersaantallen

Op basis van de bezoekersaantallen kunnen uitspraken worden gedaan over het gebruik van de zwembaden.

Bezoekersaantallen

Voor de analyse van het gebruik van de zwembaden is gebruik gemaakt van bezoekersaantallen uit 2018 en 2020 t/m 2024. In figuur 6 zijn de bezoekersaantallen voor alle jaren weergegeven en voor ‘t Walfort de uitsplitsing van de bezoekers naar activiteiten. De bezoekers van Het Blauwe Meer bestaan uit alleen recreatieve bezoekers .

Figuur 6: Ontwikkeling bezoekersaantallen ‘t Walfort en Het Blauwe Meer en bezoek naar activiteit

De bezoekersaantallen van ‘t Walfort zijn na een behoorlijke afname in bezoek tussen 2018 en 2020 gestabiliseerd. Na een aantal onzekere Coronajaren (2020-2021) zijn de bezoekersaantallen in 2024 weer iets gestegen. Daarover kunnen de volgende opmerkingen worden gemaakt:

- Recreatief zwemmen: het recreatieve bezoek is redelijk stabiel. Het landelijke beeld is dat het vrij zwemmen daalt en dat er meer individueel en ongeorganiseerd gesport wordt, dit kan reden zijn voor bijvoorbeeld een toename van banenzwemmen.
- Doelgroepen: het bezoek is ook relatief stabiel. Er is een ruim aanbod aan doelgroep activiteiten door de exploitant.
- Leszwemmen: opvallend is de sterke stijging van het leszwemmen van 2022-2023. De reden hiervoor kan gelegen zijn in de Coronasluitingen van 2020 en 2021 en daardoor het uitgesteld starten met leszwemmen, maar ook statushouders die naar Aalten zijn gekomen en zwemles nodig hebben.
- Verenigingen/verhuur: het aantal bezoekers door verenigingen en verhuur worden niet geregistreerd door de exploitant. Op basis van een inschatting van Optisport is rekening gehouden met 4.500 bezoeken per jaar.

Zwembad ‘t Walfort wordt door diverse verenigingen en andere (maatschappelijke) organisaties gebruikt. Tabel 1 geeft inzicht in het gebruik in 2025 (voor zover bekend).

Tabel 1. Overzicht verenigingen en andere huurders overdekt zwembad ‘t Walfort

Vereniging/ huurder	Uren huur per week	Aantal actieve leden/ deelnemers
ZV Natare	10-12 uur	150
ZPC Livo	1 uur	237
Silent World	1,5 uur	63
VASA	1 uur	150-200

Beide zwemverenigingen bieden zowel wedstrijdzwemmen als waterpolo aan. ZV Natare maakt voor al haar trainingen en wedstrijden gebruik van ’t Walfort, ZPC LIVO alleen voor waterpolowedstrijden. ZV Natare heeft in 2025 vier waterpoloteams (een dames, een jeugd en twee heren), ZPC Livo heeft 7 teams (twee dames, drie heren en twee jeugdteam).

2.3.2 Animocijfer

Het animocijfer van een zwembad geeft weer, hoe vaak een inwoner van het verzorgingsgebied van dat zwembad gemiddeld jaarlijks het zwembad bezoekt. Het laat daarmee zien in hoeverre het zwembad in staat is om het potentiële bezoek in daadwerkelijk bezoek om te zetten. Op basis van de omvang van het primaire verzorgingsgebied (gemeente Aalten) is in de volgende tabel het animocijfer van ‘t Walfort weergegeven en met de landelijke benchmarkgegevens van Synarchis vergeleken.

Tabel 2. Animocijfer overdekt zwembad 't Walfort

Activiteit	2022	2023	2024	Landelijk
Recreatief zwemmen	0,8	0,5	0,8	1,5-1,8
Aquasport	0,0	0,7	0,2	0,3-0,5
Zwemles	0,5	0,2	0,6	0,5-0,7
Verenigingen	0,2	0,2	0,2	0,5-0,8
Totaal	**1,5**	**1,5**	**1,8**	**2,8-3,9**

Uit de tabel blijkt, dat het animocijfer van recreatief zwemmen duidelijk lager is dan het landelijk gemiddelde. Dit heeft onder andere met de aanwezige concurrentie (zie § 2.2) te maken. Ook het animocijfer van aquasport en verenigingen ligt lager dan het landelijk gemiddelde. Alleen het animocijfer voor leszwemmen ligt binnen de bandbreedte van het gemiddelde. Uit benchmark van Synarchis blijkt dat het animocijfer in kleine gemeenten over het algemeen hoger is dan gemeenten met meer dan 100.000 inwoners. In kleinere gemeenten wordt gemiddeld per inwoner vaker gezwommen dan in grotere steden.

2.3.3 Bezetting

Het gemiddelde aantal bezoeken per vierkante meter zwemwater per jaar geeft aan hoe goed een zwembad wordt bezet. Daarmee vormt het een belangrijke indicator van de verhouding tussen vraag en aanbod.

Het landelijke benchmarkcijfer voor een voldoende verhouding tussen bezoek en zwemwater van een binnenzwembad ligt tussen de 225-250 bezoeken per m². Met een bezetting van 90 per m² (48.183 bezoekers / 533 m² zwemwater[2]) in 2024, zit het bezoek van 't Walfort ruim onder de landelijke richtlijn. Dit kan een indicatie zijn van een te ruim aanbod aan zwemwater binnen het verzorgingsgebied van het zwembad.

2.3.4 Activiteitenrooster

De bezetting van het zwembad laat zien dat de beschikbare capaciteit niet volledig wordt benut. Dat betekent echter niet dat er per definitie geen knelpunten zijn. De bezetting geeft een beeld van het totale gebruik van het zwembad voor alle activiteiten. Niet elk bassin is voor elke activiteit geschikt en niet elke activiteit kan op elk gewenst moment plaatsvinden, daarom wordt gekeken naar de verschillende bassins, de diverse activiteiten en de momenten in de week waarop die activiteiten kunnen plaatsvinden.

Ruimte binnen rooster

Bijlage 3 bevat het reguliere weekrooster van 't Walfort. Daarin is per bassin aangegeven wanneer het wordt gebruikt voor recreatief vrij zwemmen (roze), recreatief banen zwemmen (oranje), doelgroep activiteiten (groen), les zwemmen (geel) en verhuur aan verenigingen en andere partijen (blauw). Uit het rooster blijkt dat het recreatiebad zowel doordeweeks als in het weekend beperkt ingezet wordt voor georganiseerde activiteiten.. Op zondag is het recreatiebad van 9:00-14:00 uur ingepland en de rest van de dag niet. Het wedstrijdbad biedt doordeweeks voornamelijk in de vroege ochtend (tussen 7:00 en 8:30), in de middag (tussen 12:00 en 15:00) en op de late avond (na 22:00) geen activiteiten aan. Op zaterdag is het wedstrijdbad in de ochtend en middag in gebruik en zondag is het wedstrijdbad, net als het recreatiebad, tussen 9:00 en 13:00 ingepland.

Ruimte binnen activiteiten

Een behoorlijk gevuld rooster betekent niet per definitie, dat er geen ruimte is om extra bezoek te ontvangen. Het is immers denkbaar dat een zwembad tijdens de bestaande uren niet altijd 'vol' is. Zo is het bijvoorbeeld mogelijk dat niet alle zwemlesgroepjes compleet gevuld zijn, of dat er bij de doelgroep activiteiten nog ruimte is voor extra deelnemers. Daarom is in tabel 3 het gemiddelde aantal bezoeken per uur weergegeven.

Tabel 3. Gemiddeld aantal bezoeken per uur per activiteit in 2024

Activiteit	Bezoeken per uur	Benchmark
Recreatief-/ banen zwemmen	15	30
Doelgroepen	15	20
Leszwemmers per groep	10	11

[2] Het is gebruikelijk om het zwemwater van peuterbaden en dergelijke bij het berekenen van de bezetting buiten beschouwing te laten. Dit water kan niet met dat van grotere/diepere bassins worden vergeleken en zou anders een onevenredig grote invloed op het gemiddelde aantal bezoeken per m² zwemwater hebben. Voor de in dit onderzoek gebruikte benchmarkcijfers geldt hetzelfde uitgangspunt.

Toelichting op de tabel:

- In zwembaden met een recreatiebad, zoals zwembad ‘t Walfort, is een gemiddelde van circa 30 recreatieve zwemmers (inclusief banenzwemmen) per uur gebruikelijk. Het aanbod recreatief vrij zwemmen is beperkt (alleen zaterdagmiddag). Het discozwemmen op vrijdagavond wordt volgens de exploitant goed bezocht door de Aaltense jeugd.
- Er zijn geen uitgesplitste bezoekersaantallen van het banenzwemmen beschikbaar. Daarom is het niet mogelijk om het bezoek hiervan afzonderlijk te beschouwen. Uit het rooster blijkt dat banen zwemmen op meerdere dagen (doordeweeks en weekend) en op meerdere momenten per dag (ochtend, middag en avond) aangeboden.
- Doelgroep activiteiten worden met name overdag aangeboden en slechts beperkt in de avonduren. Door de beperkte functionaliteit van het recreatiebad is dit bassin minder geschikt voor aquasporten (ondiep bassin met hoge temperatuur). Uit de bezetting blijkt dat er binnen de aangeboden uren ruimte is voor extra bezoek;
- Het bezoek van de zwemlessen wordt aan de hand van het gemiddelde aantal deelnemers per lesgroepje beoordeeld. Het aantal in ‘t Walfort (10) zit nagenoeg op het landelijk gemiddelde van 11. Dit betekent dat de lesgroepjes goed gevuld zijn.

Onvervulde behoefte overdekt zwemwater

Om de onvervulde behoefte te achterhalen is gesproken met de vaste gebruikers van het zwembad. Geen van deze gebruikers heeft aanvullende onvervulde behoefte aangegeven. Ook bij de exploitant zijn geen aanvullende gebruikswensen bekend.

2.4 Analyse buitenbad Het Blauwe Meer

2.4.1 Bezoekersaantallen

De bezoekcijfers van Het Blauwe Meer zijn sinds 2010 sterk afgenomen. De afgelopen jaren heeft het zwembad gedurende het seizoen (4 maanden per jaar) tussen de 1.000 en 2.000 bezoekers gehad. Het bezoek aan buitenbaden is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden, echter laat Het Blauwe Meer ook in mooie zomers de afgelopen jaren geen hoger bezoekersaantal zien. In vergelijking met landelijke gemiddelden blijft het bezoekersaantal sterk achter. Uiteraard speelt ook de problematiek rond blauwalg en de recent geconstateerde PFAS een rol, hierdoor is het zwembad nauwelijks aantrekkelijk voor de wat oudere jeugd.

Daarnaast is het buitenbad niet interessant voor verenigingen en andere huurders, omdat de buitenbaden onverwarmd zijn en niet de juiste afmeting hebben voor verenigingsgebruik en banenzwemmen. Er is één vereniging die gebruik maakt van het natuurwater bij Het Blauwe Meer en dat is Hengelsportvereniging De Voorn. Leden van De Voorn maken dagelijks gebruik van de vijver (gemiddeld 1-5 vissers) zowel doordeweeks als in het weekend.

2.4.2 Animocijfer en bezetting

Voor buitenzwembaden worden doorgaans geen animocijfers bijgehouden, omdat deze lastig te bepalen zijn. Om toch een indicatie te krijgen van het jaarlijks bezoek aan Het Blauwe Meer, is naar de gemiddelde bezetting van het zwemwater gekeken. Het Blauwe Meer heeft een gemiddelde bezetting van 6 bezoeken per m² zwemwater (1.948 bezoekers / 300 m² zwemwater) in 2024. Een landelijk gemiddelde is 30- 50 bezoeken per m² zwemwater.

Het landelijke benchmarkcijfer voor een voldoende verhouding tussen bezoek en zwemwater van een buitenzwembad ligt tussen de 30-50 bezoeken per m². Met een bezetting van 6 per m² (1.948 bezoekers / 300 m² zwemwater[1]), zit het bezoek van Het Blauwe Meer zeer ver onder het landelijk gemiddelde. Dit kan een indicatie zijn van een te ruim aanbod aan zwemwater binnen het verzorgingsgebied van het zwembad.

2.5 Participatie

Bij de uitvoering van het onderzoek is gesproken met de gemeente, verenigingen en andere vaste huurders alsmede de exploitant van het zwembad. Tevens is onder de niet-georganiseerde gebruikers van het zwembad en inwoners van de gemeente Aalten een enquête uitgevoerd. Er wordt op hoofdlijnen ingegaan op de input, die deze participatie met betrekking tot de bestaande situatie heeft opgeleverd. Wensen met betrekking tot de toekomstige situatie komen in hoofdstuk 5 aan bod.

2.5.1 Verenigingen en overige vaste gebruikers overdekt zwembad ‘t Walfort

De vaste gebruikers zijn over het algemeen tevreden over de gebruikstijden en -mogelijkheden van het zwembad en de samenwerking met de exploitant. Hoewel het zwembad verouderd is, voldoen de bassins aan de basisbehoeften van de gebruikers en kunnen zij hier op de gewenste dagen en tijden gebruik van maken. Dit bevestigt de voorgaande analyses in dit hoofdstuk.

Ten aanzien van het huidige voorzieningenaanbod van ‘t Walfort hebben ZV Natare en ZPC Livo aangegeven dat de watertemperatuur van het wedstrijdbad aan de hoge kant is (29°C) voor het houden van (waterpolo)wedstrijden (25-28°C). Er wordt bij de KNZB dispensatie aangevraagd voor het spelen van wedstrijden in een bassin met deze temperatuur.
De duikvereniging Silent World is tevreden over het gebruik van het wedstrijdbad, de beweegbare bodem is prettig als met jongere kinderen geoefend wordt met het wennen aan de duikuitrusting.

Voor VASA is de watertemperatuur is het wedstrijdbad juist wat laag. Voor de doelgroep (mensen met een beperking) is een hogere temperatuur aangenamer en minder belastend. Het ontbreken van een kleedruimte voor mindervaliden wordt als knelpunt ervaren. De opslagruimte voor vaste gebruikers voor het opbergen van materialen en attributen wordt als beperkt ervaren.

2.5.2 Gebruikers en belanghebbenden buitenbad Het Blauwe Meer

Het Blauwe Meer in Dinxperlo wordt door zowel een lokale hengelsportvereniging als een dorpsorganisatie gezien als een waardevolle plek, maar ieder met een eigen insteek. Vanuit de hengelsport wordt het meer vooral gewaardeerd als rustige vislocatie met een sociale functie, waar ook mensen met een beperking of extra ondersteuningsbehoefte terechtkunnen. Zij maken geen gebruik van het zwemgedeelte, maar ondervinden wel hinder van vervuiling in het water, zoals blauwalg en PFAS. Er is behoefte aan beter onderhoud en heldere keuzes over toekomstig gebruik. Een gescheiden inrichting van zwem- en viszones zou de voorkeur hebben, zodat het vissen niet beïnvloed wordt door recreatief zwemmen.

De dorpsvertegenwoordiging legt juist de nadruk op het belang van het zwemwater voor de gemeenschap. Zij zien het als een plek voor ontmoeting, beweging en zwemles (zoals dit vroeger werd georganiseerd), met name voor jonge kinderen en andere doelgroepen die minder makkelijk elders terechtkunnen. De huidige staat en beperkte openstelling baren zorgen. Voor de toekomst wordt gedacht aan een meer uitnodigende inrichting en meer betrokkenheid van het dorp bij beheer en gebruik.

2.5.3 Exploitant

Sinds 2018 is Optisport exploitant van de Aaltense zwembaden. In hoofdstuk 4 is een analyse van de overeenkomsten tussen Optisport en de gemeente opgenomen.

Zwembad ‘t Walfort

Optisport is als eigenaar van het zwembad verantwoordelijk voor het onderhoud van het gebouw. De afgelopen jaren zijn renovaties uitgevoerd aan kleedkamers, horeca en entree. Het onderhoud wordt uitgevoerd conform het meerjarenonderhoudsplan (mjop). De accommodatie is nog niet verduurzaamd, de mogelijkheden hiervoor zijn in beeld gebracht.

Het wedstrijdbad is functioneel goed te gebruiken voor de gewenste activiteiten (leszwemmen, verenigingen, banenzwemmen). Het recreatief bad kent door de organische vorm en waterdiepte beperkte gebruiksmogelijkheden. Ook het feit dat de bassins in één zwemzaal zijn ondergebracht (zonder fysieke scheiding) zorgt ervoor dat de bassins beperkt gelijktijdig voor verschillende activiteiten/ doelgroepen gebruikt kunnen worden. Het recreatief zwemmen loopt terug, onder andere als gevolg van concurrentie van omliggende baden, leszwemmen en banenzwemmen laten een lichte stijging zien.

Vanuit de verenigingen en vaste huurders zijn geen verzoeken om extra gebruikersuren bekend. In de avonduren is het wedstrijdbad op doordeweekse dagen bezet.

Buitenbad Het Blauwe Meer

De exploitatie van zwembad Het Blauwe Meer staat al jaren onder druk. Als gevolg van blauwalg en (recent) PFAS is het zwemmeer met duikplank en steiger vaak niet te gebruiken door zwemmers. De chloorbassins zijn door de beperkte waterdiepte minder

aantrekkelijk voor jeugd en jongeren. Daarnaast wordt het noodzakelijk onderhoud uitgevoerd.

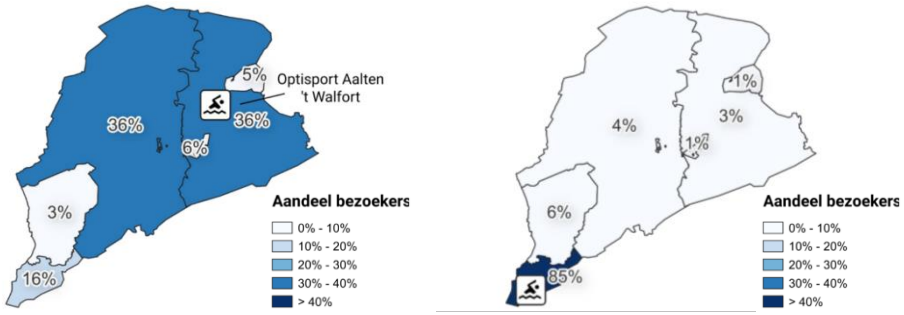
De weersafhankelijke openstelling van afgelopen jaren is Optisport goed bevallen. Hierdoor kan efficiënter omgegaan worden met personeelsinzet. Bij opening van het zwembad moeten minimaal 2 personeelsleden worden ingezet, door het minimale bezoek de afgelopen jaren is dit voor de exploitant een forse kostenpost. De weersafhankelijke openstelling vraagt om duidelijke communicatie naar bezoekers.

2.5.4 Enquête

In oktober en november 2024 konden inwoners uit de gemeente Aalten meedoen aan het onderzoek over de toekomst van de zwembaden in de gemeente. De respons was hoog, er hebben namelijk 1.364 mensen de vragenlijst compleet ingevuld. In Bijlage 4 is de factsheet van de enquêteresultaten opgenomen.

Zwemmen in de gemeente

De meerderheid van de deelnemers maakt zelf gebruik van zwemfaciliteiten binnen de gemeente of heeft één of meerdere gezinsleden die hier gebruik van maken. Zwembad ‘t Walfort (Aalten) wordt vooral bezocht door inwoners van Aalten, terwijl inwoners van Dinxperlo vaker gebruik maken van Het Blauwe Meer. Bij beide zwembaden is vrij zwemmen (volwassenen en kinderen) het populairst, gevolgd door zwemlessen en recreatief spelen in het water. De meeste bezoekers reizen per auto of (brom)fiets.

Figuur 7: Herkomst bezoekers zwembad ‘t Walfort (links) en zwembad Het Blauwe Meer (rechts)

Zwemmen buiten de gemeente

De meerderheid van de respondenten zwemt zelf ook buiten de gemeente of heeft één of meerdere gezinsleden die buiten de gemeente zwemmen, met Bahia in Bocholt als meest genoemde locatie. Redenen om buiten de gemeente te zwemmen zijn vaak betere faciliteiten, zoals een moderner aanbod of een aantrekkelijker recreatiebad.

Toekomstig zwembad

Er is brede steun voor een toekomstig zwembad in de gemeente. Bij voorkeur worden binnen- en buitenbaden gecombineerd of op aparte locaties behouden. Belangrijke functies voor een zwembad zijn zwemlessen, recreatiezwemmen en vrij spelen in het water.

Financiering zwembadbezoek

Kostenbeheersing is cruciaal: inwoners verwachten eerlijke prijzen en zijn grotendeels bereid om 5-10 kilometer te reizen. Respondenten geven aan dat kindertarieven lager moeten zijn dan volwassenentarieven. Deelnemers geven een lichte voorkeur aan betaling via entreegeld door gebruikers boven een algemene belastingheffing voor alle inwoners.

2.6 Financiële exploitatie Optisport

Optisport ontvangt jaarlijks een vaste financiële vergoeding van de gemeente voor het aanbieden van het maatschappelijk pakket in de beide zwembaden. Deze exploitatievergoeding moet het negatieve exploitatieresultaat dekken. In dit soort zwembaden – met een breed voorzieningen- en activiteitenaanbod, een maatschappelijke openstelling en een maatschappelijke tariefstelling – zijn de inkomsten namelijk (vrijwel) altijd lager dan de uitgaven.

Optisport moet hiervoor minimaal de volgende activiteiten aanbieden / faciliteren:

- Zwembad ‘t Walfort:
  - 28 uur per week recreatief zwemmen;
  - 14 uur instructie zwemmen;
  - 7 uur begeleidde doelgroepactiviteiten;
  - Tenminste 20 uur per week ruimte bieden aan verengingen en scholen met in het weekend ruimte voor wedstrijden.

- Zwembad Het Blauwe Meer:
  - Jaarlijks minimaal van 1 mei tot 1 september geopend gedurende gemiddeld 50 uur per week, verspreid over alle dagen van de week. De afgelopen jaren zijn gemeente en exploitant overeengekomen een weersafhankelijke openstelling van het buitenbad te hanteren.

In 2023[3] bedroegen de baten van de exploitatie (inclusief gemeentelijke bijdrage van € 558.000) circa € 954.000,- en voor de kosten exclusief belasting was dat circa € 1.065.000,-. Dat is inclusief de kosten voor energie en het onderhoud van beide zwembaden. Rekening houdend met belastingen heeft Optisport een negatief resultaat van € 84.000,- behaald in 2023. Ook in 2021 en 2022 was sprake van een negatief resultaat.

Uit analyse van de jaarcijfers in de periode 2019-2023 van de exploitatie van de zwembaden blijkt het volgende:

- Er is sprake van een licht stijgende opbrengsten. Dit kan niet worden verklaart vanuit het aantal bezoekers (deze zijn stabiel) maar komt mogelijk door hogere tarieven en een hogere gemeentelijke bijdrage,
- In 2023 waren er 5,95 fte (8 personen) in vaste dienst werkzaam in de beide zwembaden. De gemiddelde personeelskosten per fte bedragen ongeveer € 48.700 wat marktconform is;
- Het aantal bezoekers per fte lag in 2023 op ongeveer 6.870. Landelijk wordt wel uitgegaan van 10.000 tot 15.000 bezoekers per fte als maatstaf voor een efficiënte personeelsinzet. De hogere personeelsinzet kan worden verklaard door de opzet van het bestaande zwembad (beperkt overzicht over beide bassins) waardoor meer personeel ingezet moet worden om toezicht op de bassins te kunnen houden en de benodigde personeelsinzet in Het Blauwe Meer waar relatief zeer weinig bezoekers tegenover staan;
- De personeelskosten als % van de omzet (exclusief subsidie) ligt voor de Aaltense zwembaden met 73% in lijn met de landelijk gemiddelden (60%-80%);
- Het exploitatietekort is in 2023 fors opgelopen, voornamelijk als gevolg van de stijging van de energieprijzen;
- Het dekkingspercentage (de verhouding tussen kosten en opbrengsten exclusief exploitatiebijdrage) ligt voor de Aaltense zwembaden op 37%. Dit betekent dat tegenover elke euro aan kosten 37 cent aan opbrengsten staat. Vanwege de grote verschillen in met name kostentoerekening bij zwembaden heeft vergelijking met een landelijk gemiddelde weinig waarde.

2.7 Bevindingen analyse gebruik

Op basis van de analyse in dit hoofdstuk constateren wij het volgende:

Huidig gebruik, concurrentie en exploitatie overdekt zwembad 't Walfort

- Er is sprake van een centrale ligging en goede bereikbaarheid van zwembad 't Walfort in Aalten. Het zwembad heeft gratis parkeervoorzieningen;
- Naast het activiteitenaanbod van Optisport is er een vast aantal verenigingen en andere huurders in het zwembad actief;
- Concurrentie in de regio is groot. Alle reguliere zwemactiviteiten worden ook in omliggende baden aangeboden. Aantrekkelijke recreatieve voorzieningen (Bahia (DL) en Marveld) bevinden zich op daarvoor aanvaardbare reisafstand. 't Walfort deelt haar primaire verzorgingsgebied – de gemeente Aalten – met deze aanbieders;
- Het totale animocijfer van 't Walfort is lager dan de bandbreedte van het landelijk animocijfer van overdekte zwembaden. Dit wordt met name veroorzaakt door het verklaarbare beperkte animo voor recreatief zwemmen;
- De bezetting van het beschikbare zwemwater van het zwembad is laag (90) ten opzichte van het referentiegetal voor een goede bezetting (225-250);
- Vaste gebruikers zijn tevreden over het gebruik van het zwembad en de exploitant;
- In het weekrooster is in de daluren ruimte voor extra activiteiten, op courante tijden is het activiteitenrooster goed gevuld;
- In vergelijking met landelijk gemiddelden is er ruimte voor extra deelnemers aan de aangeboden activiteiten (m.u.v. leszwemmen);
- Er is op dit moment geen aanvullende onvervulde behoefte bij de verenigingen en andere huurders en dat geldt ook voor de exploitant (Optisport);

[3] De jaarrekening over 2024 was ten tijde van de uitvoering van het onderzoek nog niet beschikbaar. 2023 was het meest recente jaar met een vastgestelde jaarrekening.

- In 2023 bedroeg het exploitatietekort van de exploitant circa € 642.000. Hier stond een exploitatiebijdrage van ruim € 558.000 van de gemeente Aalten tegenover.
- De gemiddelde personeelskosten per formatieplaats liggen in ‘t Walfort in lijn met het landelijk gemiddelde, het aantal bezoekers per formatieplaats bevindt zich ruim onder het landelijk gemiddelde.

Huidig gebruik, concurrentie en exploitatie zwembad Het Blauwe Meer

- Het zwembad is goed bereikbaar vanuit het dorp en de omliggende regio en het zwembad beschikt over gratis parkeervoorzieningen;
- Er zijn verschillende concurrerende buitenbaden in de omgeving die een aantrekkelijker aanbod en meer voorzieningen bieden dan Het Blauwe Meer. Concurrerende buitenbaden zijn Laco Oude IJsselstreek in Terborg, Bahia in Duitsland en Strandbad Winterswijk;
- De bezetting van het beschikbare zwemwater van het zwembad is zeer laag (6) ten opzichte van het referentiegetal voor een goede bezetting (30-50);
- De Hengelsportvereniging De Voorn en belangenorganisatie Dinxpers Belang vinden zowel het zwembad als recreatieplas Het Blauwe Meer een belangrijke voorziening voor Dinxperlo voor vissen (recreatieplas) als zwemmen (zwembad);
- De exploitatie van zwembad Het Blauwe Meer staat al jaren onder druk. Door blauwalg en recent PFAS is de recreatiefplas gesloten voor zwemmers. De ondiepe chloorbassins trekken weinig jeugd. Onderhoud gebeurt alleen wanneer nodig.

3. Analyse gebouw

Om de instandhoudingsmogelijkheden van de beide zwembaden te beoordelen is een gebouwscan uitgevoerd waarin de technische staat en de verduurzamingsmogelijkheden van de accommodaties in beeld zijn gebracht.

3.1 Zwembad ‘t Walfort in Aalten

Zwembad ‘t Walfort is in 1995 in gebruik genomen en heeft een totaal gebouwoppervlak van ongeveer 1.930 m² bvo. Het totale zwembadterrein heeft een oppervlak van ongeveer 39 hectare.

Technische gebouwscan

Zwembad ‘t Walfort kent een redelijke staat van onderhoud passend bij de leeftijd van het gebouw. De installaties zijn verouderd wat kansen biedt voor verduurzaming. De afgelopen jaren zijn in Zwembad ‘t Walfort verschillende technische, duurzame en esthetische impulsen doorgevoerd, namelijk:

- Renovatie horeca – entree met kassa en kleedgebied;
- Vervanging tapwaterinstallatie voor een warmtepomp;
- Vervanging elektromotoren circulatiepompen zwembad;
- Vervangen regeltechniek HVAC en waterzuiveringsinstallatie;
- Vervanging rookgasafvoeren.

Ondanks de investeringen van de aflopen jaren is meer nodig om een gebouw uit 1995 met een levensduurverlenging van minimaal 20 jaar in stand te houden. Om zwembad ‘t Walfort kwalitatief op niveau te houden blijft een (pro) actieve onderhoudsinspanning noodzakelijk. De toekomstgerichte maatregelen die hierbij nodig zijn worden in § 7.2 omschreven.

Bij het uitvoeren van de technische gebouwscan locatie zijn een aantal zaken geconstateerd die op korte termijn aandacht nodig hebben. Dit zijn:

- Op diverse posities zijn de bouwfysische details niet orde wat resulteert in energieverlies en een extra technische belasting op het gebouw.
- Op diverse posities zijn lekkages waargenomen, de mogelijke oorzaak hiervan is condens of de waterdichtheid van de verouderde dakbedekking.
- Tijdens de inspectie is water in de kelders geconstateerd. Volgens de locatiemanager is de oorzaak hiervan het grondwater. Een natte omgeving kan de installatie componenten aantasten. Er dient een vervolgonderzoek plaats te vinden om de oorzaak en mogelijke oplossing te vinden.
- De esthetische aankleding van het recreatiebad is zeer gedateerd en heeft inmiddels ook technische ongemakken waaronder het loslaten van de decoratieve steentjes. De loslatende steentjes kunnen scherp zijn wat een gevaar voor bezoekers kan opleveren.

Figuur 8: Impressie technische staat overdekt zwembad ‘t Walfort

In Bijlage 5 is de rapportage van de technische gebouwscan van zwembad ‘t Walfort toegevoegd.

Verduurzamingsmogelijkheden

Vanuit de technische gebouwscan en eerder opgestelde energiescans is de conclusie te trekken dat er nog voldoende mogelijkheden zijn om te verduurzamen:

- Isoleren van gebouwschil (gevel/dak) naar een minimale RC van 4,7 – 8,0 m²K/W;
- Vervangen bestaande kozijnen voor nieuwe aluminium kozijnen met triple beglazing;
- Toepassen van isolerende glijbaanafsluiters;
- Vervangen luchtbehandelingskasten voor nieuwe installatie met warmteterugwinning;
- Circulatiepompen vervangen naar een energiezuinige variant (minimaal IE4);
- Toepassen van zonnepanelen voor het opwekken van energie;
- Actief monitoren van de energiestromen in het zwembad met energiemonitoring;
- Het zwembad elektrificeren door het toepassen van warmtepompen;
- Installatie aanpassen naar een laag temperatuursysteem.

Buitenterrein met natuurbad 't Walfort

Het buitenterrein met bijhorende natuurbad bij 't Walfort is al een aantal jaar buitengebruik en maakt geen onderdeel uit van het door de gemeente ingekochte maatschappelijke pakket. Het terrein wordt minimaal onderhouden. De huidige betonconstructie waarop de startblokken zijn gesitueerd heeft schade. Er zal onderzocht moeten worden of er eventueel sprake is van betonrot. Het horeca/ kleedgebouw is niet meer in gebruik en wordt gebruikt als opslag. De buitenkant wordt meegenomen in het preventieve onderhoud.

Figuur 9: Impressie technische staat buitenbad 't Walfort

3.2 Buitenbad Het Blauwe Meer

Buitenbad Het Blauwe Meer is in 1979 in gebruik genomen en heeft een perceel oppervlakte van ongeveer 3.400 m².

Technische gebouwscan

Het buitenbad kent een redelijke staat van onderhoud passend bij de leeftijd van de accommodatie. De installaties zijn verouderd wat kansen biedt voor verduurzaming.

De afgelopen jaren is in Het Blauwe Meer alleen het noodzakelijke planmatige onderhoud uitgevoerd. Wij achten dit acceptabel gezien het huidige beperkte gebruik (bezoek en openstelling) van de accommodatie. Onderhoudswerkzaamheden die hebben plaatsgevonden zijn:

- Schilderwerk;
- Coating buitenbaden;
- Groenonderhoud;
- Vervanging circulatiepompen;
- Toepassing van retro fit armaturen;
- Afdekking recreatiebad.

Om de accommodatie de komende jaren (10-15 jaar) in stand te houden en te kunnen blijven exploiteren conform de bestaande situatie, adviseert Synarchis om de huidige onderhoud strategie te continueren. Het bestaande MJOP kan hierbij als leidraad gehanteerd worden. Als ervoor wordt gekozen het zwembad langer in stand te houden (20-25 jaar) dan is een gerichte renovatie, verduurzaming en uitbreiding van het buitenbad denkbaar. Welke toekomstgerichte maatregelen nodig zijn, wordt in § 8.1 omschreven.

Tijdens de technische gebouwscan op locatie zijn een aantal zaken geconstateerd die op korte termijn aandacht nodig hebben, namelijk:

- Het is niet toegestaan om het natuurbad te betreden in verband met blauwalg en PFAS;
- In de technische ruimtes van stookinstallatie water geconstateerd;
- Het dak bij de technische ruimte lijkt niet waterdicht;
- Kleur van coating van de bassins is aan het verkleuren.

Figuur 10: Impressie technische staat buitenbad Het Blauwe Meer

In Bijlage 6 is de rapportage van de technische gebouwscan van buitenbad Het Blauwe Meer toegevoegd.

Verduurzamingsmogelijkheden

Vanuit de technische gebouwscan is de conclusie te trekken dat er mogelijkheden zijn om te verduurzamen. Voor het zwembad stellen wij de volgende mogelijke verduurzamingsmaatregelen voor:

- Toepassen van zonnepanelen voor het opwekken van energie;
- Toepassen van heatpipes of sundiscs;
- Het zwembad elektrificeren door het toepassen van warmtepompen.

3.3 Bevindingen analyse gebouw

Op basis van de analyse in dit hoofdstuk kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

Overdekt zwembad 't Walfort

- Het zwembad is in redelijke staat waarbij de afgelopen jaren verschillende onderhoudselementen zijn aangepakt;
- Een aantal technische onderdelen hebben op korte termijn aandacht nodig;
- Tijdens de opname zijn er geen gevaarlijke situaties voor bezoekers waargenomen;
- De locatie heeft een verouderde uitstraling;
- Het niet uitvoeren van deze planmatige vervangingen zal leiden tot een vergroot risico om de continuïteit (openstelling) van de exploitatie te waarborgen;
- Het gebouw biedt genoeg kansen om te verduurzamen;
- Het buitenterrein met natuurbad zijn al jaren buiten gebruik en worden minimaal onderhouden.

Buitenbad Het Blauwe Meer

- De accommodatie is redelijk onderhoud waarbij in de afgelopen jaren alleen noodzakelijke onderhoudswerkzaamheden zijn uitgevoerd;
- De locatie heeft een verouderde uitstraling;
- Tijdens de opname zijn er geen gevaarlijke situaties voor bezoekers waargenomen;
- Er zijn een aantal kansen om het buitenbad te verduurzamen;
- Het natuurbad is momenteel niet te betreden in verband met blauwalg en PFAS.

4. Analyse overeenkomsten

In december 2012 heeft gemeente Aalten verschillende overeenkomsten gesloten met betrekking tot de zwembaden in de gemeente. De overeenkomsten zijn gesloten met de Cone Aalten B.V. (onderdeel van Cone Group, later NLG). De aandelen van NLG en daarmee de overeenkomsten voor de zwembaden in Aalten zijn in 2018 overgenomen door Optisport. Dit betreft de volgende overeenkomsten (ondertekend op 13 december 2012):

- Exploitatieovereenkomst Zwembad 't Walfort en Zwembad Het Blauwe Meer;
- Erfpachtovereenkomst, Vestiging recht van erfpacht, 't Walfort;
- Erfpachtovereenkomst, Vestiging recht van erfpacht, Het Blauwe Meer.

Voor het opstellen van de toekomstvisie op zwemmen in de gemeente Aalten en het uitwerken van toekomstscenario's is het belangrijk om een helder beeld te hebben van de bestaande afspraken rond eigendom, erfpacht, beheer en exploitatie van de beide zwembaden.

4.1 Exploitatieovereenkomst 't Walfort en Het Blauwe Meer

De exploitatieovereenkomst is gesloten nadat de exploitatie van de beide zwembaden in een Europese openbare aanbesteding in de markt is gezet. Als onderdeel van de aanbesteding is een maatschappelijk pakket (zie § 2.5) voor het gebruik van de zwembaden overeengekomen, waarvoor de gemeente een jaarlijkse exploitatiebijdrage vergoed.

De gemeente Aalten is eigenaar van de beide zwembaden inclusief omliggende gronden en heeft in het kader van de exploitatie het recht van erfpacht met betrekking tot beide zwembaden overgedragen aan de exploitant. Hiervoor zijn twee erfpachtovereenkomsten afgesloten (zie § 4.2 en 4.3).

De exploitatieovereenkomst is gesloten voor een termijn van 20 jaar, van 1 januari 2013 tot en met 31 december 2032. Gemeente Aalten heeft het recht de overeenkomst tussentijds te beëindigen of te ontbinden indien een van de volgende situaties zich voordoet: aangevraagde surseance van betaling door exploitant, staking van de onderneming door exploitant, toerekenbare tekortkoming van exploitant die beëindiging of ontbinding rechtvaardigt en/of ontbinding of beëindiging van de erfpachtovereenkomst.

De exploitant heeft geen mogelijkheid om de exploitatieovereenkomst te beëindigen of op te zeggen. Er is geen mogelijkheid tot verlenging van de overeenkomst opgenomen.

4.2 Erfpachtovereenkomst 't Walfort in Aalten

In de erfpachtovereenkomst zijn de voorwaarden, waaronder de vestiging (in de staat waar het zich in bevond) van het recht van erfpacht geschiedt, vastgelegd. Gemeente Aalten heeft de erfpachter (Optisport) het recht van erfpacht en het van het recht van erfpacht afhankelijke recht van opstal verleend voor de op het zwembadcomplex[4] aanwezige of nog te realiseren opstallen. De uitgifte van de grond in erfpacht is eeuwigdurend, ingaande op 1 januari 2013.

Het is de erfpachter niet toegestaan het recht van erfpacht gedurende de looptijd van de exploitatieovereenkomst op te zeggen. Dit betekent dat de erfpachter de erfpacht-overeenkomst na 31 december 2032 mag opzeggen. De gemeente mag in de periode tot 31 december 2032 het recht van erfpacht alleen opzeggen als de exploitatieovereenkomst wordt beëindigd, opgezegd of ontbonden. Vanaf 1 januari 2033 heeft de gemeente geen mogelijkheid om de erfpachtovereenkomst te beëindigen.

De erfpachtcanon bedraagt gedurende de looptijd van de exploitatieovereenkomst € 1,- per jaar (tot en met 31 december 2032). Na afloop van de exploitatieovereenkomst wordt de canon vastgesteld op het gemiddelde van door twee erkende deskundigen te bepalen canons.

De erfpachter dient het zwembadcomplex in stand te houden zoals het een goed erfpachter betaamd en de erfpachter zorgt voor eigen rekening en risico voor het volledig onderhoud, vernieuwing van het complex en de hierop aanwezige opstallen. Het is de erfpachter niet

[44] Het zwembadcomplex is gedefinieerd en gemarkeerd op een tekening en bestaat uit het zowel het gebouw., het natuurbad en de omliggende gronden.

toegestaan de grond en/of opstallen geheel of gedeeltelijk te verhuren, te verpachten of in gebruik te geven aan een ander zonder toestemming van de gemeente.

Aan het eind van de erfpacht/ recht van opstal heeft de erfpachter geen recht op vergoeding van de waarde van aanwezige gebouwen etc. (de grond en opstallen vervallen dus kosteloos terug aan de gemeente). De erfpachter mag de opstallen niet afbreken of wegnemen en als het recht van erfpacht om welke reden dan ook wordt geëindigd, is de erfpachter verplicht de grond en de opstallen onmiddellijk te ontruimen en vrij van huur en andere gebruiksrechten ter vrije beschikkling van de gemeente te stellen.

4.3 Erfpachtovereenkomst Het Blauwe Meer in Dinxperlo

De erfpachtovereenkomst voor Het Blauwe Meer kent dezelfde voorwaarden als de erfpachtovereenkomst voor ‘t Walfort. Met uitzondering van dat de uitgifte van de grond in erfpacht is voor een periode van 20 jaar (1 januari 2013 tot en met 31 december 2032). Dit betekent dat het zwembad Het Blauwe Meer inclusief het bijbehorende terrein en opstallen op 31 december 2032 kosteloos terug vervalt aan gemeente Aalten.

4.4 Bevindingen analyse overeenkomsten

Op basis van de analyse in dit hoofdstuk constateren wij het volgende:

Exploitatieovereenkomst

- Gemeente Aalten is eigenaar van de zwembaden en heeft de grond en opstal in erfpacht uitgegeven aan de exploitant;
- De exploitatieovereenkomst is gesloten voor een periode van 20 jaar (1 januari 2013 t/m 31 december 2032);
- De exploitant is verplicht een maatschappelijk pakket aan te beiden tegen exploitatievergoeding;
- Gemeente Aalten heeft beperkte mogelijkheden voor het ontbinden van de exploitatieovereenkomst.
- Geen mogelijkheid tot ontbinden door exploitant

Erfpachtovereenkomst ‘t Walfort

- De erfpacht is eeuwigdurend uitgegeven aan de exploitatie
- De erfpachter (Optisport) mag gedurende looptijd exploitatieovereenkomst erfpacht niet opzeggen, daarna wel;
- Gemeente mag erfpacht opzeggen als exploitatieovereenkomst vroegtijdig beëindigd
- Erfpachtcanon bedraagt €1 per jaar, na 2032 wordt canon opnieuw vastgesteld;
- Bestemming zwemcomplex ‘Cultuur en ontspanning: zwembad en wellness’.

Erfpachtovereenkomst Het Blauwe Meer

- De erfpacht is voor een periode van 20 jaar uitgegeven (t/m 31-12-2032);
- Na 2032 vervalt grond en eigendom om niet terug aan de gemeente.

5. Trends, ontwikkelingen en ambities

De toekomstige behoefte aan zwemwater in gemeente Aalten wordt beïnvloed door landelijke, regionale en lokale ontwikkelingen. In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de demografische ontwikkelingen in de gemeente. Vervolgens komen algemene landelijke en de lokale trends en ontwikkelingen die invloed (kunnen) hebben op de behoefte aan zwemwater aan de orde. Tenslotte worden de wensen en ambities van de stakeholders gepresenteerd.

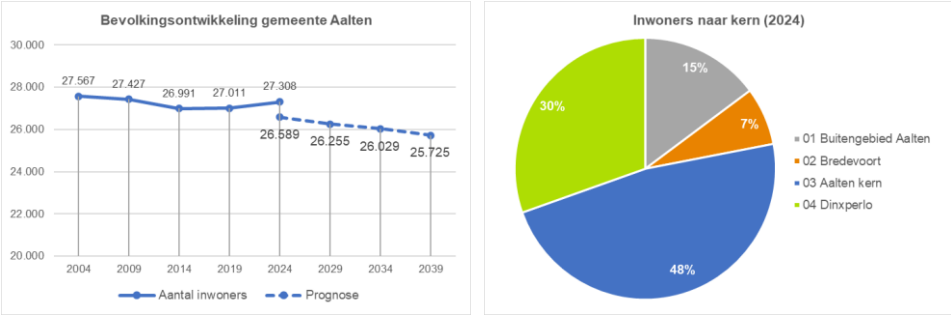
5.1 Demografische ontwikkeling

Het aantal inwoners van de gemeente Aalten is de afgelopen 25 jaar redelijk stabiel geweest (rond de 27.000 inwoners). De samenstelling van de bevolking is echter aan verandering onderhevig. In de periode 2009-2024 is de leeftijdsgroep ouder dan 75 jaar zeer sterk toegenomen (+48%) terwijl de groepen 0-12 jaar (-23%) en 12-18 jaar (-9%) flink zijn afgenomen. Bijlage 7 bevat een samenvatting van de demografische gegevens van de gemeente Aalten[5].

Tabel 4: Bevolkingsontwikkeling en *prognose* gemeente Aalten

	2009	2014	2019	2024	2029	2034	2039
0-12 jaar	4.040	3.676	3.280	3.121	3.022	3.238	3.272
12-18 jaar	2.123	2.080	2.025	1.941	1.554	1.480	1.603
18-75 jaar	19.187	18.960	19.105	19.166	18.108	17.285	16.308
75+	2.077	2.275	2.601	3.080	3.571	4.026	4.542
Totaal	**27.427**	**26.991**	**27.011**	**27.308**	**26.255**	**26.029**	**25.725**

De prognosecijfers laten de komende jaren (2024-2039) een lichte daling van het inwonerstal zien (-6%). Hierbij dient te worden opgemerkt dat de werkelijke ontwikkeling van het aantal inwoners in de afgelopen jaren (2020-2024) gehanteerde prognosecijfers uit 2020. In de prognose was de verwachting dat de gemeente in 2024 26.589 inwoners zou hebben, in werkelijkheid waren dit er 27.308. Het is daarom aannemelijk dat ook het inwonersaantal voor de jaren 2024-2039 wat hoger zullen liggen dan de in prognose opgenomen verwachting. Los van het ontwikkeling van het aantal inwoners is de verwachting dat de ingezette vergrijzing van de bevolking ook de komende jaren zal doorzetten. Opvallend is dat de leeftijdsgroep 0-12 jaar de komende jaren weer iets zal toenemen (+5%).

Figuur 11: Bevolkingsontwikkeling 2004-2039 en verdeling inwoners naar kernen 2024

5.2 Landelijke trends en ontwikkelingen

Er zijn verschillende landelijke trends op het gebied van sport, maatschappij en zwembaden, die invloed op de toekomstige zwembehoefte kunnen uitoefenen. In Bijlage 8 is een uitgebreid overzicht van trends en ontwikkelingen opgenomen.

5.2.1 Algemene en sport gerelateerde trends en ontwikkelingen

Algemene en sport gerelateerde trends en ontwikkeling die we zijn:

- Demografisch: De sport- en beweegdeelname in Nederland wordt sterk beïnvloed door demografische veranderingen. De samenleving vergrijst, kent meer migratie en een stijgend aantal eenpersoonshuishoudens. Tegelijkertijd neemt het aantal jongeren af. Hoewel ouderen tegenwoordig actiever zijn dan voorgaande generaties, groeit de ongelijkheid in sportdeelname, vooral tussen mensen met een laag en hoog inkomen of opleidingsniveau. Alternatieve sportaanbieders winnen terrein, mede doordat veel mensen door tijdgebrek of gezondheidsproblemen afhaken bij traditionele sportvormen.
- Economisch: Economisch gezien zijn er zorgen over de toename van kansenongelijkheid. Ondanks een weerbare economie en forse gemeentelijke

[5] Voor de demografische gegevens is gebruik gemaakt van de websites www.allecijfers.nl/aalten en www.achterhoekmonitor.nl

investeringen in sport, hebben mensen met een laag inkomen vaak moeite om mee te doen. Onbekendheid met ondersteuningsregelingen vergroot dit probleem. Toch blijkt uit cijfers dat de maatschappelijke opbrengst van sportinvesteringen groot is.

- Sociaal/ technologisch: op sociaal en technologisch vlak verandert het sportlandschap snel. Mensen sporten steeds individueler en minder via verenigingen. Jongeren kiezen vaker voor digitale vrijetijdsbesteding, zoals gamen, waardoor hun motorische vaardigheden achteruitgaan. Technologie biedt echter ook kansen om bewegen aantrekkelijker te maken. Tienermeiden blijven een groep die relatief weinig gebruikmaakt van publieke sportvoorzieningen, wat vraagt om een beter afgestemd aanbod.
- Ecologisch: ecologische ontwikkelingen beïnvloeden eveneens het sportgedrag. De leefomgeving stimuleert inactiviteit, terwijl de roep om duurzamer gedrag groeit. Sportaccommodaties worden langzaamaan verduurzaamd, maar er is nog veel winst te behalen. Tegelijkertijd groeit de behoefte om te bewegen in het groen, wat vraagt om veilige, groene en toegankelijke openbare ruimten, vooral in drukke steden.
- Politiek: politiek speelt tot slot een belangrijke rol in het sportbeleid. De invoering van de Omgevingswet geeft gezondheid meer prioriteit in ruimtelijke planning. Akkoorden zoals IZA, GALA en het Sportakkoord versterken de verbinding tussen sport, zorg en preventie. Toch kampen gemeenten met financiële druk, wat uitvoering bemoeilijkt. De dalende zwemvaardigheid onder kinderen leidt tot gerichte maatregelen, zoals meer instructeurs en betaalbare zwemlessen buiten schooltijd. Er wordt door de Rijksoverheid niet ingezet op het opnieuw invoeren van schoolzwemmen. Investeringen blijven noodzakelijk om sport en bewegen voor iedereen toegankelijk en veilig te maken.

5.2.2 Trends in zwembadbezoek

Qua ontwikkelingen met betrekking tot zwembaden zien we het volgende:

- In de Database SportAanbod (DSA) staan bijna 1.900 zwembaden geregistreerd. Een zwembad wordt door negen op de tien Nederlanders gezien als een basisvoorziening in de gemeente. Het Brancherapport Sportaccommodaties signaleert een daling van het aantal openbare zwembaden per hoofd van de bevolking. In dichtbevolkte gebieden zijn vaker grotere zwembaden.
- Ongeveer de helft van de zwembaden beschikt uitsluitend over één of meerdere binnenbassins. Een derde van de zwembaden (33%) heeft alleen één of meerdere buitenbassins. Het kleinste deel, 11% van de zwembaden, heeft zowel minstens één binnenbassin als minstens één buitenbassin.
- In Nederland heeft een overdekt zwembad gemiddeld drie bassins. Naast een wedstrijdbassin is dit een instructie-, peuter- en/of recreatiebassin. Waar sporthallen, gymzalen, voetbal- en tennisaccommodaties eigenlijk overal aanwezig zijn, vind je zwembaden meestal op plekken die een groot verzorgingsgebied bedienen.
- Het zwembadbezoek kent al jaren een dalende trend. Het animocijfer daalde de afgelopen 25 jaar van 5 (elke inwoner van een gemeente zwemt gemiddeld 5x per jaar) naar 2,5 tot 3,5. Er is een goede afstemming van vraag en aanbod van zwemwater als op grond van het aantal bezoekers per jaar sprake is van een animocijfer tussen van 2,5 - 3,5 en een aantal bezoekers per m² van 225 - 275.
- De afgelopen decennia is het recreatief zwemmen sterk gedaald. Hierbij spelen demografische ontwikkelingen, gewenning aan recreatieve zwemvoorzieningen en uitbreiding van andersoortige recreatieve voorzieningen een rol. Dit heeft zowel effect op bezoek aan binnen- als buitenbaden. Begeleide activiteiten, zoals (therapeutische), doelgroepactiviteiten en aquasporten bleven op peil mits er sprake is van een uitnodigend aanbod. Kritische succesfactoren voor een aantrekkelijk aanbod zijn in algemene zin: een hoge kwaliteit van de instructeurs, een goede hygiëne en dat er aandacht is voor de sportieve en de sociale functie.
- In de vergrijzende samenleving zijn zwembaden bij uitstek geschikte accommodaties om een gevarieerd aanbod voor senioren te ontplooien. Zwemmen is vrij van schokbelasting en zwemmen wordt steeds vaker ingezet voor preventieve zorg en revalidatie. Naast banen zwemmen kun je hierbij denken aan aquafitness. De zwemsport en recreatief zwemmen is meer iets voor jongvolwassenen. In de levensfase die hierop volgt, wordt er meer gezwommen met kinderen.
- Instructiezwemmen (zwemles) blijft een kerntaak van zwembaden en is stabiel in behoefte. Hieraan stellen bezoekers steeds hogere eisen. Dat betreft vooral de kwaliteit van de instructeurs, de communicatie en de lengte van de wachtlijsten. Nieuwe baden zijn daarom vaker functioneel en minder gericht op recreatief zwemmen.

5.3 Lokaal beleid gemeente Aalten

5.3.1 Sportbeleid

Gemeente Aalten heeft een visie voor het belang van bewegen en sporten: 'Centraal staat dat bewegen en sporten bijdragen een gelukkige en gezonde inwoners.'

- Gezondheid en welzijn: sport draagt eraan bij dat iedereen kan blijven meedoen aan de samenleving;
- Samenwerking: door samen te werken, kunnen sportfaciliteiten worden gerealiseerd;
- Inclusie en diversiteit: een toekomstbestendig sportlandschap moet toegankelijk zijn voor iedereen;
- Duurzaamheid: accommodaties moeten duurzaam en betaalbaar worden beheerd en geëxploiteerd.

Het domein sport en bewegen, in combinatie met de uitgangspunten, levert een bijdrage aan de Sustainable Development Goals (SDG's) als weergegeven in figuur 12:

Figuur 12. Sustainable Development Goals (SDG's) van de gemeente Aalten

Uitgangspunten

Gemeente Aalten heeft tien uitgangspunten geformuleerd voor de actualisatie van het sport- en beweegbeleid. Door het stimuleren van bewegen en sport wordt bijgedragen aan de fysieke, mentale en sociale gezondheid van inwoners. Bewegen en sport worden ingezet voor verkleining van gezondheidsverschillen, vermindering van risicofactoren, bevordering van een gezonde leefstijl, stimulering van sociale interactie en gemeenschapsvorming en verbetering van de mentale gezondheid. De positionering van zwemwater heeft een belangrijke rol bij de inrichting van een toekomstbestendig beweeg- en sportlandschap.

5.3.2 Adviesnota toekomstbestendig sportlandschap

Hiervoor zijn tien (uitgangs)punten benoemd, waarvan de punten 1, 2, 3 en 5 de uitgangspunten zijn en de punten 4, 6, 7, 8, 9 en 10 de actielijnen. Waarom er op elk punt actie vereist is en op welke manier dit het beste kan worden gedaan is in de Adviesnota Toekomstbestendig sportlandschap uitgewerkt. Hierin wordt per deelonderwerp ingegaan op de probleemstelling en gewenste maatregelen. De deelontwerpen zijn als volgt:

- Positionering verenigingsondersteuning en Vitaal BAD (6 en 7);
- Bewegen en sport in de omgevingsvisie (4);
- Situatieschets en behoefte t.a.v. sportvoorzieningen (9);
- Herijken subsidies, tarieven en huurvoorwaarden (8);
- Visie op zwemwater en zwembaden (10).

De visie op zwemwater maakt geen onderdeel uit van de adviesnota Toekomstbestendig sportlandschap. Er is voor gekozen om dit thema in onderhavige rapportage mee te nemen.

5.4 Regionale ontwikkelingen

Er is binnen Achterhoek in Beweging onderzocht of er samengewerkt kan worden in de Achterhoek op gebied van zwembaden. Hieruit is gekomen dat keuzes en beleid vanuit deelnemende gemeenten op elkaar worden afgestemd. Voor de volgende stappen in samenwerking (bovenlokaal samenwerken en toegang tot zwemwater zien als regionale opgave) is geconstateerd dat dit op dit moment nog niet aan de orde is. Zeker de laatste stap (regionale opgave) wordt gezien als stip op de horizon (2040) .

Regionale ontwikkelingen op het gebied van zwembaden in omliggende gemeenten, zijn:

- Diverse gemeenten verrichten onderzoek naar overdekte zwembaden, onder andere Berkelland, Doetinchem, Montferland en Oost-Gelre;

- Verschillende gemeente zijn voornemens het bestaande zwembad te renoveren of verduurzamen;
  - Zwembad Jaspers in Winterwijk: in januari 2025 is krediet beschikbaar gesteld voor renovatie van het zwembad;
  - Zwembad De Beemd in Lochem: de accommodatie is in 2024 gerenoveerd;
  - Zwembad Oude IJsselstreek in Varsseveld is bezig met de voorbereiding van renovatie en verduurzaming.

5.5 Participatie

5.5.1 Verenigingen en overige vaste gebruikers overdekt zwembad 't Walfort

Met de verenigingen en andere vaste huurders is over de toekomst gesproken. Daarbij ging het zowel om de verwachte ontwikkeling van het aantal leden c.q. zwemuren, als om de voor de betreffende partijen noodzakelijke dan wel wenselijke voorzieningen in een (ver)nieuw(d) zwembad. Zoals in § 2.4.1 is vermeld, zijn de vaste gebruikers tevreden over de gebruiksuren van het zwembad. De meeste gebruikers gaan uit van een stabiel ledenbestand, er wordt geen groei voorzien.

Ten aanzien van het benodigde zwemwater zijn tijdens de gesprekken door één of meerdere partijen de volgende punten benoemd:

- Er is behoefte aan zowel warm als koud, alsmede diep en ondiep zwemwater:
  - Een wedstrijdbad met minimaal 6 banen dat conform de richtlijnen van de KNZB geschikt is voor regionale zwemwedstrijden en waterpolo;
  - Een doelgroepenbad met een hoge watertemperatuur, beweegbare bodem en voorzien van hulpmiddelen voor gebruik door mindervaliden.

Ten aanzien van de aanvullende voorzieningen zijn onder andere genoemd:

- Faciliteiten voor specifieke doelgroepen en mindervaliden:
  - Kleedruimte met mindervaliden toilet en douche;
  - Hellingbaan in doelgroepenbad.
- Voldoende bergruimte voor het opbergen van sporttechnische inventaris en diverse hulpmiddelen;
- Een bassin met voldoende waterdiepte voor duiktraining (minimaal 3,0 meter).

5.5.2 Vakantiepark exploitant

Een vakantiepark exploitant werkt in samenwerking met een projectontwikkelaar aan herontwikkeling van camping 't Walfort tot een kleinschalig vakantiepark. Het park zal bestaan uit 116 huisjes en een voorzieningengebouw. Voor een eigen zwembad is park te kleinschalig. De focus voor het vakantiepark is de natuurliefhebber. Er komt een aansluiting op het fietsknoop-puntnetwerk en wandelpaden in de directe omgeving van het park. Voor de exploitant is het belangrijk dat er een zwemmogelijkheid op loopafstand van het park is. Het is belangrijk dat het zwembad netjes wordt onderhouden en kwalitatief goede voorzieningen heeft. De huidige kwaliteit van 't Walfort is voor het vakantiepark aan de ondergrens. De exploitant ziet mogelijkheden in gebruik van zowel het overdekte als het buitenbad bij 't Walfort, exclusieve toegang voor gasten van het vakantiepark is niet noodzakelijk. Verrekening van kosten kan via vaste afname van een aantal toegangskaartjes, een gereduceerd tarief per bezoeker of een vast tarief per huisje per jaar. De laatste heeft de voorkeur voor de exploitant.

5.5.3 Gebruikers en belanghebbenden buitenbad Het Blauwe Meer

Dinxpers Belang heeft aangegeven dat het behoud van de bassins van het zwembad in Dinxperlo van belang is. Zij geven aan dat:

- Een zwembad een noodzakelijke voorziening is voor de zwemvaardigheid van kinderen en andere doelgroepen;
- Zwemmen een laagdrempelige en gezonde manier van bewegen is;
- De nabijheid van een zwembad ervoor zorgt dat inwoners van Dinxperlo eenvoudig toegang hebben tot een zwemvoorziening;
- Zij een rol voor de gemeenschap zien in het beheer en de exploitatie van het zwembad.

Ten aanzien van het laatste punt roept het voorstel om het beheer van het zwembad grotendeels bij de gemeenschap te leggen de nodige vragen en potentiële risico's op. Professioneel beheer vraagt om specialistische kennis, structurele inzet en waarborging van veiligheid en kwaliteit. Deze verantwoordelijkheid volledig neerleggen bij inwoners kan leiden tot overbelasting en risico's voor continuïteit en kwaliteit. Een meer realistische benadering is om bewoners te betrekken bij programmering of advies, zonder hen verantwoordelijk te maken voor het dagelijks beheer en/of toezicht.

Naast bovengenoemde belangen heeft Dinxpers Belang een idee uitgewerkt voor de toekomst van Het Blauwe Meer om het aantrekkelijker te maken. Dit idee bevat de volgende suggesties:

- Bassins scheiden van het zwemmeer, zodat het zwembad veilig gebruikt kan worden;
- Uitbreiden van de bassins met een dieper bassin met een duikplank;
- Het buitenterrein inrichten met een natuurspeelveld, pannaveld en bankjes;
- Samenwerken met de naastgelegen fitness (Dinxper gym).

5.5.4 Optisport

De huidige exploitant (Optisport) ziet op lange termijn geen toekomst in Het Blauwe Meer. De voorkeur gaat uit naar een gecombineerde binnen- en buitenaccommodatie in Aalten.

Voor de doorontwikkeling van zwembad 't Walfort denkt Optisport aan een modernisering van het voorzieningenaanbod. Daarbij valt te denken aan een volledig beweegbare bodem, een apart doelgroepenbad en aanvullende recreatieve elementen zoals een glijbaan, sauna en peuterbad. Dergelijke toevoegingen kunnen de aantrekkelijkheid voor gezinnen met jonge kinderen vergroten, met name op recreatieve momenten zoals in het weekend.

Tegelijkertijd wordt opgemerkt dat het gebruikspatroon sinds de coronapandemie is verschoven: banenzwemmen blijft een belangrijkere functie innemen, terwijl recreatief zwemmen enigszins afneemt in populariteit.
De visie van de exploitant op de verschillende scenario's is als volgt:

- Nieuwbouw biedt mogelijkheden voor een efficiëntere exploitatie en een betere aansluiting op de huidige en toekomstige wensen van gebruikers.
- Renovatie kan perspectief bieden, mits gericht wordt op toekomstbestendigheid. Zo is het huidige recreatiebad bijvoorbeeld niet geschikt voor het geven van groepslessen.
- Sluiting wordt beschouwd als een bestuurlijke afweging. De exploitant spreekt zich hierover niet uit, aangezien dit primair een verantwoordelijkheid van de gemeente is. Maar de exploitant heeft niet de ambitie om nieuw te bouwen.

5.5.5 Enquête

In een enquête hebben huidige gebruikers van het zwembad en inwoners van de gemeente Aalten aangegeven welke voorzieningen zij het liefst zien in een zwembad. De meerderheid van de respondenten geeft aan dat een toekomstig zwembad ten minste moet beschikken over een recreatiebad en instructie- en doelgroepenbad. Naast deze twee type bassins worden een glijbaan en peuterbad ook wenselijk geacht.

5.6 Bevindingen trends, ontwikkelingen en ambitie

De belangrijkste trends en ontwikkelingen die relevant zijn voor zwemmen in gemeente Aalten zijn:

Demografische ontwikkelingen

- De prognosecijfers laten de komende jaren (2024-2039) een lichte daling van het inwonerstal zien (-6%).
- Los van het ontwikkeling van het aantal inwoners is de verwachting dat de ingezette vergrijzing van de bevolking ook de komende jaren zal doorzetten. Opvallend is dat de leeftijdsgroep 0-12 jaar de komende jaren weer iets zal toenemen (+5%).

Trends

- Aandacht voor gezond leven en bewegen blijft toenemen. Vooral 55-plussers nemen aanzienlijk vaker deel aan sportieve activiteiten dan in het verleden. Dit biedt gezien de demografische ontwikkeling kansen voor het overdekt zwembad. De verwachting is dat deelname aan activiteiten voor specifieke doelgroepen nog licht kan groeien;
- Leszwemmen blijft een kerntaak van zwembaden.
- Door individualisering neemt het aandeel van de ongeorganiseerde sport toe. Als sportaccommodaties hierop weten in te spelen, biedt dat een kans voor bijvoorbeeld een activiteit als banenzwemmen.

Gebruikers en exploitant

- Er is behoefte aan diverse soorten zwemwater dat is afgestemd op de verschillende doelgroepen: sporters, recreanten en mindervaliden;

- In de enquête is duidelijk geworden dat gebruikers waarde hechten aan recreatieve elementen zoals een glijbaan en peuterbad, wat de gezinsvriendelijkheid van het zwembad zou moeten vergroten;
- Veranderend gebruikspatroon na corona: sinds de coronapandemie is er een verschuiving zichtbaar van recreatief zwemmen naar banenzwemmen. Dit beïnvloedt de prioriteiten in het ontwerp van toekomstige voorzieningen.
- Zwembad ‘t Walfort heeft een stabiel gebruikspatroon door het gebruik van verenigingen en vaste gebruikers.
- In Dinxperlo is er behoefte aan een zwembad voor zwemvaardigheid en gezondheid.
- Optisport ziet op lange termijn geen toekomst in Het Blauwe Meer en pleit voor het samenvoegen van overdekt en onoverdekt zwemwater op één locatie in Aalten.

synarchis

6. Toekomstvisie op zwemmen

Op basis van de analyse van de huidige situatie met betrekking tot zwemmen in gemeente Aalten en de relevante trends en ontwikkelingen uit de vorige hoofdstukken is de toekomstvisie op zwemmen in gemeente Aalten geformuleerd.

De visie verwoordt wat voor de gemeente belangrijke uitgangspunten zijn voor de toekomst van het zwemmen in gemeente Aalten, in de volle breedte. Dat is dus meer dan een visie op de toekomst van een zwembad (voorziening), de rol van exploitant en verenigingen (organisatie), of de hoogte van een gemeentelijke bijdrage (financiën).

6.1 Ambitie zwemmen

Een gezonde leefomgeving en sport- en beweging worden landelijk en lokaal steeds meer onderdeel van een domeinoverstijgend beleid. Zwemwater neemt hier een belangrijke positie in. Een zwembad past op meerdere manieren binnen het beleid van gemeente Aalten. In het gemeentelijk sportbeleid staat dat de gemeente mensen zoveel mogelijk in beweging willen laten komen en kinderen zo divers mogelijk met sport in aanraking willen laten komen. Ook is het in een waterrijk land als Nederland belangrijk dat alle mensen, het liefst zo jong mogelijk, een zwemdiploma kunnen halen. Verder wordt een gezonde leefstijl gestimuleerd en recreatief of in verenigingsverband zwemmen zijn gezonde en populaire vrijetijdsbestedingen. Veel inwoners en verenigingen hebben baat bij zwemmen of beleven plezier aan zwemmen.

Zwemwater is een belangrijk thema binnen het gemeentelijk sportbeleid en de omgevingsvisie. Er kan alleen gezwommen worden als er zwemvoorzieningen beschikbaar zijn. Het realiseren en exploiteren van een zwembad is bovendien een tak van sport die veel specifieke kennis vereist. Er zijn strenge veiligheids- en kwaliteitseisen. Hoewel mensen steeds mobieler worden, willen ze hun sportvoorzieningen graag dichtbij hebben. Het exploiteren van een zwembad kost geld en publieke zwembaden komen zelden zonder steun van de gemeente op welke wijze dan ook tot stand komt.

6.2 Visie op zwemmen

De ambitie is vertaald naar de gemeentelijke toekomstvisie op zwemmen in gemeente Aalten met behulp van de volgende bouwstenen:

Iedereen zwemvaardig

In een waterrijke omgeving is het belangrijk dat iedereen zwemvaardig is. Het is daarom belangrijk dat er voldoende en divers aanbod is op het gebied van leszwemmen, waarbij gebruik kan worden gemaakt van voldoende en geschikt zwemwater. Om de aangeleerde zwemvaardigheid te behouden, is het belangrijk dat het zwemwater met name voor jonge kinderen (en hun ouders) aantrekkelijk is om ook recreatief te gebruiken.

Toegankelijk aanbod

Zwemmen moet toegankelijk zijn voor alle inwoners; er mag geen sprake zijn van letterlijke of figuurlijke drempels die mensen weerhouden. Dat vertaalt zich in betaalbaarheid, ook voor minder draagkrachtige inwoners. Tarieven liggen in lijn met tarieven van vergelijkbare zwembaden in de omgeving. De zwemaccommodatie is voor iedereen toegankelijk, ook voor verenigingen, voor mensen met een beperking en andere doelgroepen, zoals senioren en inwoners met migratieachtergrond. Toegankelijk betekent ook dat de openingstijden van het zwembad aansluit bij de behoefte van de inwoners.

Focus op de basis

Breedtesport heeft de prioriteit voor de gemeente Aalten. Talenten en topsporters vinden elders in de regio hun weg. Wel is er aandacht voor talentherkenning en doorgeleiding door kwalitatief goed kader en via Achterhoek in beweging. De configuratie van het zwembad is gericht op het kunnen accommoderen van de breedtesport.

Grip op maatschappelijk aanbod

Vanwege de grote maatschappelijke waarde van een zwembad, is het belangrijk dat de gemeente invloed en grip heeft op het maatschappelijk aanbod in het zwembad. Dat wil echter niet zeggen dat eigendom en/ of exploitatie een gemeentelijke verantwoordelijkheid moeten zijn. Samenwerken met een externe partij, vanuit een goed opdrachtgever- en opdrachtnemerschap, is ook een mogelijkheid.

Passend in de regio

We houden rekening met de zwembaden in de omgeving en ontwikkelingen daarin. Dit betekent vooral dat we oog hebben voor het aanbod en de programmering van zwemwater in de regio. Het is belangrijk dat een basisvoorziening, als een zwembad, goed bereikbaar is en blijft.

Vanuit deze visie op de toekomst van zwemmen in gemeente Aalten is in het vervolg van dit rapport een uitwerking gegeven van een zwemwaterbehoefte (§ 6.3) en mogelijke scenario's om daarin te voorzien (hoofdstuk 7 en 8).

6.3 Toekomstige zwemwaterbehoefte

Op basis van de animocijfers in de afgelopen jaren, de resultaten van de tijdens het onderzoek gevoerde gesprekken, de uitkomsten van de enquête, de demografische ontwikkelingen en de trends is een inschatting gemaakt van de toekomstige zwembehoefte.

Het bezoekerspotentieel is geraamd op ongeveer 50.000 bezoekers, hetgeen een animocijfer van 1,94 oplevert (gemiddeld aantal zwembadbezoeken per inwoner). Dit zit onder de bandbreedte van vergelijkbare zwembaden. Dit is verklaarbaar door de aanwezigheid en nabijheid van zwembaden in omringende gemeente.

Een bezetting van 225 tot 250 bezoeken per vierkante meter binnenzwemwater (exclusief peuterbad) geldt als landelijke benchmark voor een voldoende verhouding tussen bezoek en zwemwater (zie § 2.3.3). Op basis van 50.000 bezoekers een capaciteit van **200 tot 225 m²** volstaan. Dit betekent dat de toekomstige behoefte aan zwemwater lager ligt dan het huidig oppervlak in het zwembad. In de scenario's wordt daarom waar mogelijk rekening gehouden met een beperking van de watercapaciteit ten opzichte van de huidige situatie (533 m²). Dit doet recht aan het meer in evenwicht brengen van de benodigde watercapaciteit op basis van het bezoekerspotentieel.

De hoeveelheid zwemwater zegt nog niets over de bassins, waaruit het zwembad moet bestaan. Er dient immers rekening te worden gehouden met onder andere:

- Het type gebruik: in elk geval (verenigings)sport, banenzwemmen, doelgroep-activiteiten, leszwemmen en vrij zwemmen;
- De watertemperatuur: de ene activiteit heeft wat kouder zwemwater nodig, terwijl voor de andere een wat hogere watertemperatuur gewenst is;
- De waterdiepte: er moet zowel diep als ondiep zwemwater aanwezig zijn, aangezien voor verschillende activiteiten een verschillende waterdiepte nodig is.

7. Scenario's overdekt zwembad

7.1 Uitgangspunten scenario's

Veranderingen ten opzichte van de bestaande situatie dienen passend te zijn bij de wensen van de doelgroep, rekening te houden met ontwikkelingen in de bevolkingssamenstelling en trends op het gebied van vrijetijdsbesteding en zwembaden. Om een passende configuratie voor het nieuwe zwembad te kunnen bepalen worden hieronder uitgangspunten geformuleerd met betrekking tot de benodigde afmeting, functionaliteit en het gebruik van het nieuwe zwembad.

Met betrekking tot het verwachte gebruik c.q. de te verwachten bezoekers van het nieuwe zwembad gelden de volgende uitgangspunten:

- Het zwembad is te kenschetsen als een functioneel zwembad waarmee de exploitant in staat is activiteiten als banen zwemmen, zwemles en aquasporten aan te bieden en te voorzien in de behoefte van de zwemvereniging.
- Met het oog op de mogelijkheid tot banen zwemmen, eisen van het meest gehanteerde zwemdiploma (NRZ) en de wensen van de zwemvereniging is het wenselijk dat er in de toekomst sprake is van een 25-meter wedstrijdbassin. Voor verenigingen geldt dat het wenselijk is dat er voldoende voorzieningen zijn om regionale zwemwedstrijden te organiseren die voldoen aan de KNZB-standaarden.
- De watertemperatuur is passend voor het type gebruiker. Dit kan door binnen één bassin een gemiddelde temperatuur te hanteren en door slim programmeren de temperatuur met maximaal 1°C aan te passen óf door het realiseren van twee bassins met verschillende temperaturen.

Duurzaamheid scenario's

In de scenario's geldt de realisatie van een duurzaam gebouw als uitgangspunt. Dit betekent dat in het renovatiescenario wordt uitgegaan van uitgebreide verduurzaming en het gasloos maken van het gebouw. In de nieuwbouw scenario's betekent dit een all-electric (aardgasloos) en bijna energieneutraal (BENG) gebouw een circulair ontwerp met koppeling aan een online materialen databank (zoals Madaster) en natuurinclusief en klimaatadaptief.

7.2 Scenario 1: Renoveren en verduurzamen

De afgelopen jaren zijn in zwembad 't Walfort in Aalten verschillende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd, waarbij de accommodatie esthetisch en technisch een kwaliteitsimpuls heeft gekregen. Het zwembad is daarmee te kenschetsen als redelijk tot goed onderhouden.

In dit scenario blijft de bestaande functionaliteit van het zwembad met de bestaande bassins behouden en wordt de technische levensduur van 't Walfort met 20 tot 25 jaar verlengd. Uitgangspunt daarbij moet zijn de bedrijfsvoering en gebruik van het zwembad zo min mogelijk te belasten. Daarom is het advies om, als gekozen wordt voor duurzaam in stand houden van 't Walfort een grote renovatie uit te voeren. Hierbij worden alle essentiële elementen vervangen op basis van de bestaande configuratie.

Eventuele uitbreiding en/of verandering van de indeling van het zwembad maakt geen onderdeel uit van dit scenario. Waar mogelijk worden conventionele elementen vervangen voor een duurzame oplossing. Om de mogelijkheden op het gebied van duurzaamheid te onderzoeken is door Synarchis een energiescan uitgevoerd. Deze heeft gezamenlijk plaatsgevonden met de technische gebouwscan voor het onderhoud. In dit scenario is geen rekening gehouden met het aanpassen van de configuratie van het zwembad, bijvoorbeeld door het sluiten en slopen van de recreatiebassin. Dit is een dermate ingrijpende bouwkundige en technische aanpassing dat de kosten hiervan niet opwegen tegen de levensduurverlening met maximaal 25 jaar.

Benodigde renovatiemaatregelen

De basis voor de renovatie vormt het bestaande meerjaren onderhoudsplan (MJOP) en de gebouwscan. De komende jaren staan grote vervangingen gepland. Deze vervangingen worden in dit scenario geclusterd om in één renovatie uit te voeren. De verwachting is dat het zwembad gedurende de renovatie (van ongeveer een jaar) gesloten zal zijn.

Effect op gebruik en bezoek

Dit scenario is feitelijk qua functionaliteiten een continuering van de bestaande exploitatie. De verwachte ontwikkeling van het gebruik en bezoek volgt daarmee de toekomstige zwembehoefte (50.000 bezoekers) zoals in paragraaf 6.3. weergegeven.

7.3 Scenario 2: Nieuwbouw

Op basis van de toekomstige zwembehoefte zijn drie nieuwbouwscenario's uitgewerkt met een aantal optionele toevoegingen. In alle scenario's is sprake van een beperking van de watercapaciteit ten opzichte van de huidige situatie (530 m^2). Dit doet recht aan het meer in evenwicht brengen van de watercapaciteit op basis van het bezoekerspotentieel.

Onderscheid is gemaakt tussen de volgende drie scenario's:

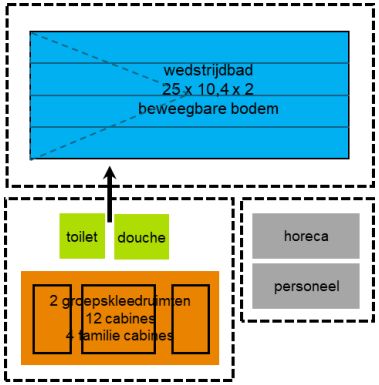
a. Een 4-baans wedstrijdbad van 25x10,4 meter (260 m^2);
b. Een 4-baans wedstrijdbad van 25x10,4 meter gecombineerd met een doelgroepen-/ instructiebad van 10x8 meter (totaal 340 m^2);
c. Een 6-baans wedstrijdbad van 25x15,4 meter (385 m^2).

Afhankelijk van de ambitie van de gemeente kan het nieuwbouwprogramma worden aangevuld met een aantal wensen (opties). Hierin is vooralsnog niet voorzien.

Er is nog geen concrete locatie voor nieuwbouw van het zwembad voorzien. Het uitgangspunt van de scenario's is dat de nieuwbouw gerealiseerd wordt in de nabijheid van het bestaande zwembad met voldoende gratis parkeergelegenheid.

7.3.1 Scenario 2a: 4-baans wedstrijdbad

Het zwemoppervlak wordt in dit scenario verkleind ten opzichte van de huidige situatie doordat het recreatiefbassin vervalt. Er zijn geen vaste recreatieve elementen opgenomen. Met het realiseren van een beweegbare bodem met recreatieve mogelijkheden en het aanbieden van losse speelelementen en opblaasbare attracties kan voldaan worden aan de behoefte van gezinnen met (jonge) kinderen. Er zijn twee groepskleedruimten en diverse omkleed- en gezinscabines.

Ook is voorzien in goede voorzieningen voor het personeel en een beperkte horecavoorziening (aansluitend op de kassa/receptie). Het oppervlak van het nieuwe zwembad bedraagt 1.500 m² bvo met een zwemwateroppervlak van 260 m².

In dit scenario beschikt het zwembad over de volgende faciliteiten:

- Een 4-baans wedstrijdbad met een lengte van 25 meter en een breedte van 10,4 meter. Het bad heeft een netto diepte van 2 meter en beschikt over een beweegbare PPE-bodem over de helft van het zwemwateroppervlak. Deze beweegbare bodem kan worden ingesteld van 0,0 tot 2,0 meter waardoor het bad ook geschikt is voor jonge kinderen. De bodem is geschikt om recreatieve elementen aan te brengen.
- Het wedstrijdbad kent een aparte hellingbaan voor mindervalidentoegang.
- De watertemperatuur is gemiddeld 29°C en kan door slim programmeren voor zwemwedstrijden naar de maximaal toelaatbare 28°C en voor warmwateractiviteiten naar 30°C gebracht worden.
- Het bad voldoet aan de normen voor een D-accommodatie wedstrijdzwemmen (handboek KNZB).
- Het bad voldoet niet aan de normen voor het organiseren van waterpolowedstrijden (minimaal 25x15,4 meter). In nieuw gerealiseerde zwembaden is het niet mogelijk om dispensatie te krijgen voor de afmeting van het zwembad.

Effect op gebruik en bezoek

Dit scenario zorgt voor een zwemwateraanbod dat qua omvang past bij het huidige gebruik van 't Walfort en het toekomstige verwachte bezoek. Het toevoegen van de beweegbare bodem maakt het wedstrijdbassin functioneel geschikt voor allerlei activiteiten. Qua watertemperatuur ligt er een uitdaging in het programmeren. Waar zwemverenigingen normaliter in water tussen de 26 en 28 graden zwemmen, wordt voor zwemles en doelgroepen 29 tot 30 graden als prettig ervaren. Voor aquasporten hangt de temperatuur af van het aanbod (actief of passief).

Onderstaande tabel geeft een raming van het bezoek bij scenario 2a. De verwachting is gerechtvaardigd dat in een 1-baden concept de bezoekersaantallen enigszins terug zullen lopen tot 43.000.

Tabel 5: Raming bezoekers scenario 2a

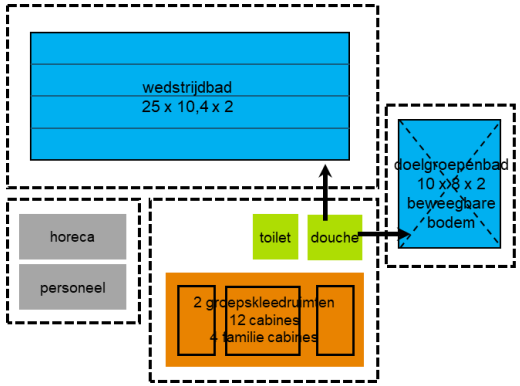
Scenario 2a: 4-baans	Huidig	Ontwikkeling	Behoefte
Recreatief/ banenzwemmen	21.500	-25%	16.100
Doelgroepen	5.000	5%	5.300
Leszwemmen	17.000	7%	18.200
Verenigingen	4.500	-15%	3.800
Totaal	**48.000**		**43.400**

Toelichting op de tabel:

- In dit scenario vervalt het recreatieve bassin met glijbaan, peuterbad en ondiep instructiebassin. De vraag naar vrij zwemmen zal daardoor fors afnemen. Het aantal banenzwemmen kan gelijk blijven.
- Met de beweegbare bodem heeft het wedstrijdbassin een goede functionaliteit die aansluit bij een divers aanbod aan aquasporten. Lessen waarvoor warmer water gewenst kunnen minder aantrekkelijk zijn. Met inachtneming van de eerdergenoemde ontwikkelingen en de beperktere beschikbaarheid van zwemwater blijft het aantal deelnemers aan aquasporten gelijk;
- De groeiende aandacht voor zwemles kan het aantal bezoekers laten stijgen;
- Het 4-baanswedstrijdbad is niet geschikt voor waterpolowedstrijden. Daardoor zal het aantal verenigingsbezoeken afnemen.

7.3.2 Scenario 2b: 4-baans wedstrijdbad met doelgroepen/ instructiebad

Het zwemoppervlak wordt in dit scenario verkleind ten opzichte van de huidige situatie doordat er geen ruimte is voor een recreatiebad. Dit wordt vervangen door een instructiebassin met PPE-beweegbare bodem voor recreatieve elementen. Met het aanbieden van losse speelelementen en opblaasbare attracties in het 4-baanswedstrijdbad kan verder voldaan worden aan de behoefte van gezinnen

met (jonge) kinderen. Er zijn twee groepskleedruimten en diverse omkleed- en gezinscabines. Ook is voorzien in goede voorzieningen voor het personeel en een beperkte horecavoorziening (aansluitend op de kassa/receptie). Het oppervlak van het nieuwe zwembad bedraagt 1.930 m² bvo met een zwemwateroppervlak van 340 m².

In dit scenario beschikt het zwembad beschikt over de volgende faciliteiten:

- Een 4-baans wedstrijdbad met een lengte van 25 meter en een breedte van 10,4 meter. Het bad heeft een netto diepte van 2 meter zonder beweegbare bodem. De watertemperatuur is 28°C. Het bad voldoet aan de normen voor een D-accommodatie wedstrijdzwemmen (handboek KNZB).
- Een doelgroepen-/ instructiebad van 10 bij 8 meter met een volledig beweegbare PPE-bodem. De diepte kan worden ingesteld van 0,0 tot 2,0 meter. De watertemperatuur bedraagt 30°C.
- Het doelgroepen-/ instructiebad heeft een hellingbaan voor mindervalidentoegang.

Effect op gebruik en bezoek

Door het toevoegen van een beweegbare bodem wordt het doelgroepenbad volwaardig bruikbaar. Meer dan in de huidige situatie kunnen daar activiteiten in plaatsvinden die vragen om ondiep water en/of een hoge watertemperatuur, waardoor er meer ruimte voor andere activiteiten in het wedstrijdbad ontstaat. De bassins kunnen ieder een eigen watertemperatuur krijgen waardoor beter aangesloten kan worden op eventuele wensen van specifieke doelgroepen. Daarbij komt dat een nieuwe, moderne accommodatie een positieve invloed op het bezoek heeft.

Tabel 6: Raming bezoekers scenario 2b

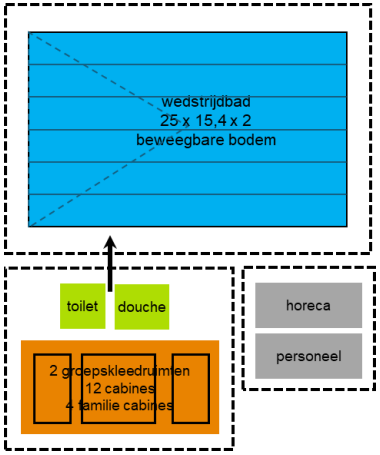
Scenario 2b: 4-baans + instructie	Huidig	Ontwikkeling	Behoefte
Recreatief/ banenzwemmen	21.500	-10%	19.400
Doelgroepen/ aquasporten	5.000	25%	6.300
Leszwemmen	17.000	15%	19.600
Verenigingen	4.500	-15%	3.800
Totaal	**48.000**		**49.100**

Tabel 6 geeft een raming van het bezoek bij scenario 2b. Dit scenario zorgt voor een bredere functionaliteit van zwemwater. De verwachting is gerechtvaardigd dat in een 2-baden concept kan voorzien in de toekomstige behoefte.

- In dit scenario vervalt het recreatieve bassin met glijbaan en peuterbad. Het instructiebassin vervult de functie van ondiep recreatief water. Het recreatief zwemmen en banenzwemmen licht afnemen.
- De functionaliteit van het instructiebassin gaat er fors op vooruit. Het aanbod van aquasporten kan uitgebreid worden. Ook bestaat er de mogelijkheid in beide bassins aquasporten te geven. In combinatie met de vergrijzing kan het bezoek voor aquasporten met 25% stijgen.
- Vergeleken met scenario 1 stijgt het animo voor zwemlessen licht door de overall aantrekkingskracht van het zwembad.
- Het tweebadenconcept zal naar verwachting niet leiden tot een stijging van het gebruik door verenigingen en groepen ten opzichte van scenario 2a. Het aantal bezoekers zal dalen doordat er geen waterpolowedstrijden meer georganiseerd kunnen worden.

7.3.3 Scenario 2c 6-baans wedstrijdbad

Het scenario 2c gaat uit van een 1-badenconcept met een 6-baanswedstrijdbad. Het zwemoppervlak wordt in dit scenario verkleind ten opzichte van de huidige situatie doordat het recreatiefbassin vervalt. Er zijn geen vaste recreatieve elementen opgenomen. Met het realiseren van een beweegbare bodem met recreatieve mogelijkheden en het aanbieden van losse speelelementen en opblaasbare attracties kan voldaan worden aan de behoefte van gezinnen met (jonge) kinderen. Er zijn twee groepskleedruimten en diverse omkleed-/ en gezinscabines. Ook is voorzien in goede voorzieningen voor het personeel en een beperkte horecavoorziening (aansluitend op de kassa/receptie). Het oppervlak van het nieuwe zwembad bedraagt 1.765 m² bvo met een zwemwateroppervlak van 385 m².

In dit scenario beschikt het zwembad over de volgende faciliteiten:

- Een 6-baans wedstrijdbad met een lengte van 25 meter en een breedte van 15,4 meter. Het bad heeft een netto diepte van 2 meter en beschikt over een beweegbare PPE-bodem over de helft van het zwemwateroppervlak. Deze beweegbare bodem kan worden ingesteld van 0,0 tot 2,0 meter waardoor het bad ook geschikt is voor jonge kinderen. De bodem is geschikt om recreatieve elementen aan te brengen.
- Het wedstrijdbad kent een aparte hellingbaan voor mindervalidentoegang.
- De watertemperatuur is gemiddeld 29°C en kan door slim programmeren voor zwemwedstrijden naar de maximaal toelaatbare 28°C en voor warmwateractiviteiten naar 30°C gebracht worden.
- Het bad voldoet aan de normen voor een C-accommodatie wedstrijdzwemmen en waterpolowedstrijden (handboek KNZB).

Effect op gebruik en bezoek

Ook in dit scenario kunnen knelpunten gaan ontstaan bij voortzetting van het huidige activiteitenaanbod, met name de zwemlessen. Dit scenario zorgt voor een zwemwateraanbod dat beter aansluit bij de behoefte aan m² zwemwater. Met het realiseren van een accommodatie met alleen een wedstrijdbad beschikt het zwembad niet langer over uitgebreide recreatieve voorzieningen. De verwachting is gerechtvaardigd dat in dit scenario de bezoekersaantallen af zullen nemen.

Tabel 7: Raming bezoekers scenario 2c

Scenario 2c: 6-baans	Huidig	Ontwikkeling	Behoefte
Recreatief/ banenzwemmen	21.500	-25%	16.100
Doelgroepen/ aquasporten	5.000	5%	5.300
Leszwemmen	17.000	7%	18.200
Verenigingen	4.500	0%	4.500
Totaal	**48.000**		**44.100**

Toelichting op de tabel:

- In dit scenario vervalt het recreatieve bassin met glijbaan, peuterbad en ondiep instructiebassin. De vraag naar vrij zwemmen zal daardoor fors afnemen. Het aantal banenzwemmen kan gelijk blijven.

- Met de beweegbare bodem heeft het wedstrijdbassin een goede functionaliteit die aansluit bij een divers aanbod aan aquasporten. Lessen waarvoor warmer water gewenst kunnen minder aantrekkelijk zijn. Met inachtneming van de eerdergenoemde ontwikkelingen en het grotere wedstrijdbassin neemt het aantal deelnemers aan aquasporten beperkt toe;
- De groeiende aandacht voor zwemles kan het aantal bezoekers laten stijgen;
- Het 6-baanswedstrijdbad is geschikt voor waterpolowedstrijden. Daardoor zal het aantal verenigingsbezoeken gelijk blijven.

7.3.4 Opties bij nieuwbouw

Bij elk van de omschreven nieuwbouwscenario's is het mogelijk om een of meerdere recreatieve opties toe te voegen. Gedacht kan worden aan de opties om het zwembad aantrekkelijker te maken voor de recreatieve bezoeker (gezinnen met jonge kinderen).

Peuterbad

Het toevoegen van een klein peuterbad (circa 30 m²) met speelelementen zorgt voor een aantrekkelijker zwembad voor gezinnen met jonge kinderen.

Glijbaan

Een eenvoudige glijbaan zorgt voor enig extra recreatief bezoek van de basisschooljeugd en als een verbetering van het voorzieningenniveau voor bezoekers. Daarbij gaat het niet alleen om recreatieve zwemmers: ook bij de zwemlessen kan de glijbaan worden ingezet. Dit zorgt echter niet meteen voor meer bezoek.

Whirlpool

Een whirlpool heeft vooral meerwaarde voor het recreatieve bezoek, bezoekers van doelgroepactiviteiten en het bezoek van de VAVA. Voor de overige bezoekers vormt het vooral een verbetering van het voorzieningenniveau.

Buitenbad met ligweide

Ligweide met droge en natte speeltuin en te openen pui naar zwemzaal: met een te openen pui worden aantrekkelijke omstandigheden gecreëerd voor binnen zwemmen en buiten recreëren. Met droge speelvoorzieningen en een spraypark wordt een aantrekkelijke ligweide worden gerealiseerd, waar geen toezicht nodig is.

Tabel 8: Raming extra bezoekers per optie

Opties	Potentieel extra bezoek
Peuterbad	1.250
Glijbaan	2.000
Whirlpool	1.000
Ligweide met droge en natte speeltuin	5.200

7.4 Beschouwing: sluiten overdekt zwembad

Indien het huidige zwembad wordt gesloten en er geen nieuw bad wordt gebouwd, moeten de bezoekers op zoek naar een alternatief. Het is de vraag of die alternatieven over voldoende capaciteit beschikken om de totale toekomstige zwembehoefte te kunnen accommoderen. Ook wanneer dat het geval is, betekent dit niet dat alle zwemmers ook bereid en/of in staat zijn om de overstap naar de alternatieven te maken.

Mogelijke alternatieven

In paragraaf 2.2 zijn de zwemvoorzieningen in de omgeving van gemeente Aalten in kaart gebracht. Daaruit bleek dat er vanaf 't Walfort binnen 15 autominuten en/of autokilometers de zwembaden in Lichtenvoorde, Winterswijk en Varsseveld met overdekt zwemwater kunnen worden bereikt. De zwembaden zijn voor alle activiteiten met uitzondering van het vrij zwemmen het dichtstbijzijnde alternatief. Voor specifiek recreatief overdekt zwemwater kunnen zwemmers in Bahia (Bocholt, DL) en Marveld (Groenlo) terecht.

Overstappers en uitvallers

Dat de alternatieven er zijn, betekent niet dat bezoekers van 't Walfort allemaal naar die andere zwembaden gaan 'overstappen'. Een deel van hen is daar mogelijk niet toe bereid

en/of in staat en zal niet of minder vaak gaan zwemmen. Uit vergelijkbare onderzoeken blijkt dat een deel van de bezoekers zal stoppen met zwemmen en een deel overstapt naar een ander zwembad, maar daar wel minder vaak gaat zwemmen. Slechts een zeer beperkt deel van bezoekers zal even vaak blijven zwemmen. De verwachting is dat sluiting voor een groot deel van de bezoeker tot vraaguitval zal leiden.

Consequenties sluiting

Sluiting van zwembad ‘t Walfort zorgt er niet alleen voor dat een deel van de huidige bezoekers niet meer of minder vaak gaat zwemmen. Sluiting kan namelijk ook gevolgen hebben voor de realisatie van de gemeentelijke beleidsdoelen op het gebied van gezondheid, maatschappelijke participatie, sociale cohesie en het verenigingsleven. Hoewel een deel van de bezoekers die niet of minder vaak gaan zwemmen wellicht voor andere vormen van sporten en bewegen zal kiezen, zal een deel dat ook niet doen. Daarbij gaat het veelal om de wat oudere zwemmers of de kwetsbare doelgroepen. Anders dan veel andere vormen van sporten en bewegen is zwemmen immers een activiteit die nog tot op hoge leeftijd kan worden beoefend.

Niet iedereen stopt dus daadwerkelijk met sporten en bewegen, maar wel die groepen die qua leeftijd en/of in sociaal-maatschappelijk opzicht kwetsbaarder zijn. Daarbij komt dat het zwembad niet alleen een plek is om te sporten, maar ook om te ontmoeten. Deze sociale functie gaat bij sluiting verloren. Het is de vraag in hoeverre vooral deze doelgroep elkaar zonder zwembad nog zullen ontmoeten. Tevens worden de verenigingen bij sluiting in hun voortbestaan bedreigd.

Voor de lange termijn beleidsdoelen op het gebied van de (zwem)veiligheid zijn de consequenties van sluiting niet direct tot uitval leiden, aangezien het overgrote deel van de bezoekers van de zwemlessen naar andere baden zal overstappen. De meeste ouders vinden het immers belangrijk dat hun kind leert zwemmen en zullen eerder bereid zijn uit te wijken naar een zwembad buiten gemeente Aalten. Toegang tot zwemlessen in omliggende gemeenten is echter wel afhankelijk van de beschikbaarheid en eventuele wachtlijsten. Langere wachttijden voor leszwemmen betekent wel dat kinderen en nieuwkomers op latere leeftijd zwemvaardig zullen zijn.

8. Scenario's buitenzwembad

8.1 Scenario 3: Renovatie Het Blauwe Meer

De afgelopen jaren zijn in zwembad Het Blauwe Meer in Dinxperlo verschillende onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Het zwembad is daarmee te kenschetsen als redelijk onderhouden. In dit scenario wordt uitgegaan van het instandhouden van het zwembad na 2032, waarbij onderscheid is gemaakt in twee scenario's:

a. Instandhouden zwembad zonder functionele aanpassingen;
b. Renovatie zwembad met functionele aanpassingen.

In beide scenario's is uitgegaan dat het zwemmeer afgescheiden wordt van het zwembad, vanwege de PFAS en Blauwalg problematiek in het zwemmeer.

8.1.1 Scenario 3a: Instandhouden zwembad Het Blauwe Meer

In dit scenario blijft de functionaliteit van het zwembad met de bestaande bassins behouden en wordt door middel van het uitvoeren van jaarlijks onderhoud de levensduur van het zwembad met 10 tot 15 jaar verlengd. Uitgangspunt daarbij moet zijn dat de bedrijfsvoering en gebruik van het zwembad bij uitvoering van het onderhoud zo min mogelijk wordt belast. In dit scenario wordt dus niet uitgaan van een eenmalige investering in verbetering en upgrade van het zwembad, maar er wordt ingezet op het instandhouden van het zwembad. Er wordt niet aanvullend geïnvesteerd in verduurzaming van het zwembad.

Effect op gebruik en bezoek

Dit scenario is feitelijk qua functionaliteiten een continuering van de bestaande exploitatie. De verwachte ontwikkeling van het gebruik en bezoek volgt daarmee het huidige bezoek van tussen de 1.000 en 3.000 per jaar.

8.1.2 Scenario 3b: Renoveren en uitbreiden zwembad Het Blauwe Meer

In dit scenario wordt de functionaliteit van het zwembad uitgebreid en wordt de bestaande accommodatie gerenoveerd en verduurzaamd.

Benodigde renovatiemaatregelen en voorgestelde functionele uitbreiding

- Toevoegen van een diep bassin (10x10 meter) met duikplank van 1 meter hoog;
- Toevoegen van een waterspeeltuin voor (jonge) kinderen;
- Renovatie van de bestaande bassins, kassagebouw, kleedvoorzieningen en sanitair;
- Vervangen (zwembad) installaties;
- Vervangen en bijplaatsen hekwerk ter afsluiting van zwembad en zwemmeer;
- Herstel en herinrichting terrein en ligweide.

Figuur 13: Uitbreiden functionaliteit buitenbad Het Blauwe Meer en voorbeeld waterspeeltuin

Effect op gebruik en bezoek

Het zwembad wordt aantrekkelijker voor inwoners van het verzorgingsgebied[6]. Rekening houdend met een gemiddeld animocijfer van tussen de 0,6 en 1,1 voor een buitenbad zonder uitgebreide recreatieve voorzieningen kan het verwachte bezoek tussen de 5.000 en 9.100 liggen. Het bezoek is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden.

8.2 Scenario 3: Revitaliseren buitenbad 't Walfort

In dit scenario wordt het bestaande buitenbad bij 't Walfort in Aalten gerevitaliseerd zodat het zwembad weer in gebruik genomen kan worden. De afgelopen jaren is het zwembad niet in gebruik geweest en is er weinig tot geen onderhoud uitgevoerd.

Benodigde revitalisatiemaatregelen

Om het zwembad weer in gebruik te kunnen nemen zijn de volgende maatregelen nodig:

[6] Voor het verzorgingsgebied van Het Blauwe Meer is de kern Dinxperlo als uitgangspunt gehanteerd.

- Herstel van de betonnen bassins en de perrons;
- Herstel van de drie waterbronnen;
- Vervangen van de startblokken en duikplank;
- Herstel van het horeca uitgiftepunt, kleedruimte en sanitaire voorzieningen
- Herstellen en gebruiksgereed maken van het terrein (onder andere hekwerk, verlichting, zandstrand en ligweide.

Figuur 14: Buitenbad bij 't Walfort in Aalten

Effect op gebruik en bezoek

Uitgaand van een gemiddeld animocijfer[7] van tussen de 0,6 en 1,1 voor een buitenbad zonder extra recreatieve voorzieningen kan het verwachte bezoek tussen de 10.000 en 14.000. Het bezoek is sterk afhankelijk van de weersomstandigheden.

8.3 Beschouwing: sluiten buitenbad

Als het bestaande buitenbad in Dinxperlo wordt gesloten en het natuurbad in Aalten niet gerevitaliseerd wordt, zullen de bezoekers van Het Blauwe Meer voor recreatief buiten zwemmen op zoek gaan naar een alternatief buitenbad of alternatieve vrijetijdsbesteding.

Mogelijke alternatieven

In paragraaf 2.2 zijn de zwemvoorzieningen in de omgeving van gemeente Aalten in kaart gebracht. Daaruit blijkt dat er in de omgeving van gemeente Aalten verschillende aantrekkelijke recreatieve buitenbaden zijn, zoals Bahia (Bocholt, DL), Laco Oude IJsselstreek, Marveld in Groenlo en het Strandbad Winterswijk. Ook zijn er in gemeente Aalten en de directe omgeving zwemplassen waar inwoners kosteloos buiten kunnen zwemmen, zoals de Slingeplas in Bredevoort en 't Hilgelo in Winterswijk. Zwembad Het Blauwe Meer is met name gericht op gezinnen met jonge kinderen en kinderen in de basisschool leeftijd binnen het verzorgingsgebied Dinxperlo. Voor deze doelgroep zijn er voor een recreatief uitje op een zomerse dag ook andere alternatieven dan een zwembadbezoek. Denk bijvoorbeeld aan een pretpark, dierentuin, waterspeeltuin of museum. Een grotere afstand tot een recreatief buitenzwembad door het sluiten van Het Blauwe Meer zal ertoe leiden dat deze doelgroep mogelijk naar een andere invulling van vrijetijdsbesteding zal zoeken.

Consequenties sluiting

Sluiting van zwembad Het Blauwe Meer kan gevolgen hebben voor de realisatie van de gemeentelijke beleidsdoelen op het gebied van zwemvaardigheid, maatschappelijke participatie en sociale cohesie. De nabijheid van een zwembad voor inwoners van Dinxperlo biedt de mogelijkheid voor kinderen om de zwemvaardigheid op peil te houden en om dichtbij huis een recreatieve vrijetijdsbesteding te hebben. Daarbij komt dat het zwembad ook een plek is waar inwoners van Dinxperlo elkaar kunnen ontmoeten. Deze sociale functie gaat bij sluiting verloren.

[7] Voor het verzorgingsgebied van het buitenbad 't Walfort is de kern Aalten als uitgangspunt gehanteerd.

9. Financiële uitwerking overdekt zwembad

In dit hoofdstuk zijn de financiële consequenties in globale investeringskosten en exploitatiebegroting van de toekomstscenario's voor het overdekte zwembad in Aalten in beeld gebracht. In deze onderzoekfase zijn de kosten voor de scenario's geraamd op basis van kengetallen. De bedragen geven een indicatief beeld van de verwachtte kosten per scenario. Aan de genoemde bedragen kunnen geen rechten worden ontleend.

9.1 Globale investeringskosten

Investeringskosten scenario's

Voor alle scenario's zijn de bouw- en investeringskosten berekend. Met het oog op de onderzoeksfase waarin de planvorming zich bevindt zijn de investeringskosten afgerond op 10.000-tallen. Het bruto vloeroppervlak en de bouw- en investeringskosten zijn in de volgende tabel samengevat.

Tabel 9: Globale investeringskosten per scenario

	Scenario 1: Renoveren	Scenario 2: Nieuwbouw		
		2a: 4-baans	2b: 2-baden	2c: 6-baans
Scope scenario	25 jaar	40 jaar	40 jaar	40 jaar
m² bvo	1.931 m²	1.516 m²	1.938 m²	1.764 m²
Bouwkosten excl. btw	**€ 6.280.000**	**€ 6.620.000**	**€ 7.630.000**	**€ 7.850.000**
Bijkomende kosten	€ 1.200.000	€ 1.600.000	€ 1.850.000	€ 1.900.000
Onvoorzien	€ 750.000	€ 620.000	€ 710.000	€ 730.000
Investering excl. btw	**€ 8.230.000**	**€ 8.840.000**	**€ 10.200.000**	**€ 10.470.000**
Investering incl. btw	€ 9.960.000	€ 10.700.000	€ 12.340.000	€ 12.670.000

Opmerkingen op de tabel:

- Er is een verschil in levensduur en scope van de scenario's. Bij renovatie is uitgegaan van een levensduurverlenging van 20-25 jaar. Na deze periode moet opnieuw een afweging gemaakt worden tussen renoveren of nieuwbouw inclusief bijbehorende investering. Bij nieuwbouw geldt de scope van 40 jaar.
- Bij de nieuwbouwscenario's is geen rekening gehouden met eventuele grondkosten voor een locatie en de sloopkosten van het bestaande zwembad.

Investeringskosten opties bij scenario 2 Nieuwbouw

Bij scenario 2: nieuwbouw zijn verschillende opties voor het toevoegen van recreatieve voorzieningen in beeld gebracht. De in tabel 10 gepresenteerde investeringskosten gelden als aanvullende investering bij het realiseren van een nieuw zwembad.

Tabel 10: Globale investeringskosten opties bij nieuwbouwscenario's

Opties bij nieuwbouw	Peuterbad	Glijbaan	Whirlpool	Ligweide
Bouwkosten excl. btw	**€ 310.000**	**€ 400.000**	**€ 150.000**	**€ 230.000**
Bijkomende kosten	€ 110.000	€ 150.000	€ 50.000	€ 90.000
Investering excl. btw	**€ 420.000**	**€ 550.000**	**€ 200.000**	**€ 320.000**
Investering incl. btw	€ 508.000	€ 666.000	€ 242.000	€ 387.000

Uitgangspunten investeringskostenraming

Voor de investeringskostenramingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Alle gepresenteerde kosten hebben prijspeil 2025. Omdat niet bekend is op welke termijn de scenario's uitgevoerd worden is geen rekening gehouden met prijsstijgingen. De afgelopen periode is de prijsontwikkeling grillig geweest en laat zich daardoor lastig voorspellen. Gemiddeld genomen moet rekening worden gehouden met een bouwkostenontwikkeling van 3,5% per jaar.
- De renovatiekosten voor het zwembad (scenario 1) zijn gebaseerd op de noodzakelijke maatregelen om de accommodatie de komende 20-25 jaar op een acceptabel niveau in stand te houden. Na deze periode zal een nieuwe afweging moeten worden gemaakt: een nieuwe kwaliteitsimpuls in de vorm van renovatie of nieuwbouw.
- In de bouwkosten zijn bij scenario 2a, 2b en 2c infrakosten voor de aanleg van het benodigd aantal parkeerplaatsen opgenomen. Er zijn geen kosten opgenomen voor herinrichting van het terrein rond het zwembad.
- Het verschil tussen de bouwkosten en investeringskosten zijn de bijkomende kosten. Er is rekening gehouden met volgende bijkomende kosten:
  - Projectpost onvoorzien: 10% bij renovatie, 7,5% bij nieuwbouw;
  - Honoraria en projectbegeleiding (extern);
  - Aansluitkosten en legeskosten;
  - Kosten losse inrichting zwembad.
- De ramingen zijn exclusief:

- Interne projectbegeleidingskosten van de gemeente;
- Kosten voor aankoop grond (scenario 2a, 2b en 2c);
- Sloopkosten van het bestaande zwembad (scenario 2a, 2b en 2c);
- Asbestsanering (scenario 1): er is geen asbestinventarisatie gedaan waardoor er geen beeld is van een eventuele asbestbesmetting;
- Specifieke locatie gebonden aspecten, zoals bodemverontreiniging en archeologie;
- De kosten voor bouwrijp maken en terreininrichting openbare ruimte;
- Historische kosten tot en met deze toekomstvisie.

9.2 Kapitaallast

Op basis van de investeringskosten zijn in tabel 11 de kapitaallasten berekend. Hiervoor zijn de uitgangspunten van het gemeentelijke activeringsbeleid gehanteerd. Omdat de gemeente lineair afschrijft, neemt de kapitaallast af gedurende de afschrijvingstermijn. Daarom zijn de kapitaallast in jaar 1 en de gemiddelde kapitaallast per jaar weergegeven.

Tabel 11: Kapitaallast per scenario

	Scenario 1	Scenario 2 Nieuwbouw		
	Renovatie	2a: 4-baans	2b: 2 baden	2c: 6-baans
Afschrijvingstermijn	25 jaar	40 jaar	40 jaar	40 jaar
Gemiddelde kapitaallast	**€ 473.000**	**€ 385.000**	**€ 444.000**	**€ 456.000**
Kapitaallast jaar 1	€ 617.000	€ 530.000	€ 612.000	€ 628.000
	Opties bij nieuwbouw			
	Peuterbad	Glijbaan	Whirlpool	Spraypark
Afschrijvingstermijn	40 jaar	40 jaar	15 jaar	15 jaar
Gemiddelde kapitaallast	**€ 18.000**	**€ 24.000**	**€ 18.000**	**€ 29.000**
Kapitaallast jaar 1	€ 25.000	€ 33.000	€ 20.000	€ 33.000

Uitgangspunten kapitaallastberekening

De kapitaallasten zijn gebaseerd op de investeringen exclusief btw waarbij onderstaande afschrijvingssystematiek is gehanteerd:

- Lineaire afschrijving;
- Rekenrente 3,5%;
- Afschrijvingsperiode: 25 jaar in scenario 1 en 40 jaar in scenario 2a, 2b en 2c. Voor de opties peuterbad en glijbaan is een afschrijvingsperiode van 40 jaar gehanteerd omdat voor deze opties uitbreiding van het gebouw in m² noodzakelijk is. Voor de opties whirlpool en ligweide is 15 jaar gehanteerd omdat dit inrichtingselementen betreft.

9.3 Exploitatieraming

Exploitatieraming scenario's

In het volgende overzicht is een raming opgesteld voor de renovatie en voor de nieuwbouwscenario's, zoals eerder in de vorige hoofstukken uitgewerkt. Vooralsnog is rekening gehouden met een begroting exclusief BTW, oftewel met de mogelijkheden om de BTW te compenseren met een SPUK-regeling.

Tabel 12: Exploitatieraming per scenario

	Scenario 1	Scenario 2 Nieuwbouw		
	Renovatie	2a: 4-baans	2b: 2 baden	2c: 6-baans
Opbrengsten				
Zwembad	€ 383.000	€ 342.000	€ 384.000	€ 348.000
Horeca	€ 30.000	€ 17.000	€ 20.000	€ 18.000
Overige inkomsten	€ 3.000	€ 2.000	€ 3.000	€ 2.000
Totaal opbrengsten	**€ 416.000**	**€ 361.000**	**€ 407.000**	**€ 368.000**
Kosten				
Personeel	€ 270.000	€ 235.000	€ 264.000	€ 239.000
Energie en water	€ 124.000	€ 72.000	€ 92.000	€ 103.000
Onderhoud	€ 176.000	€ 169.000	€ 193.000	€ 203.000
Belasting en verzekeringen	€ 24.000	€ 23.000	€ 28.000	€ 27.000
Overige kosten	€ 125.000	€ 104.000	€ 120.000	€ 108.000
Totaal kosten	**€ 719.000**	**€ 603.000**	**€ 697.000**	**€ 680.000**
Exploitatieresultaat	**-€ 303.000**	**-€ 242.000**	**-€ 290.000**	**-€ 312.000**
Kapitaallast (gemiddeld)	€ 473.000	€ 385.000	€ 444.000	€ 456.000
Bijdrage	**-€ 776.000**	**-€ 627.000**	**-€ 734.000**	**-€ 768.000**
Bijdrage per bezoeker	-€ 16	-€ 14	-€ 15	-€ 17

Exploitatieraming opties

Voor de in § 7.3.4 omschreven opties bij nieuwbouw is een exploitatieraming opgesteld. De kosten en opbrengsten moeten bij het reguliere nieuwbouwscenario worden opgeteld.

Tabel 13: Exploitatieraming opties bij nieuwbouwscenario

Opties bij nieuwbouw	Peuterbad	Glijbaan	Whirlpool	Ligweide
Totaal opbrengsten	€ 8.000	€ 13.000	€ 8.0000	€ 24.000
Totaal Kosten	€ 19.000	€ 25.000	€ 14.000	€ 51.000
Exploitatieresultaat	**-€ 11.000**	**-€ 12.000**	**-€ 6.000**	**-€ 27.000**
Kapitaallast (gemiddeld)	€ 18.000	€ 24.000	€ 18.000	€ 29.000
Bijdrage	**-€ 29.000**	**-€ 36.000**	**-€ 24.000**	**-€ 56.000**
Bijdrage per bezoeker	-€ 23	-€ 18	-€ 24	-€ 11

Uitgangspunten en toelichting bij exploitatieramingen

Bij het opstellen van de exploitatieramingen zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Alle bedragen zijn exclusief btw (waar van toepassing);
- De exploitatieraming is gebaseerd op een genormaliseerde exploitatie welke in praktijk gemiddeld in het derde jaar na (her)opening van het zwembad gerealiseerd kan worden;
- Het prijspeil is 2025. Dat betekent dat geen rekening is gehouden met indexering van de baten, de lasten en dus de benodigde exploitatiebijdrage;
- De baten van de zwemactiviteiten zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 7 voor de verschillende scenario's geraamde bezoekcijfers, in combinatie met de in 2025 gehanteerde tarieven in zwembad 't Walfort:
- De horecaomzet volgt de ontwikkeling van het geraamde bezoek;
- De personele inzet is gebaseerd op een efficiënte openstelling. Voor de personeelskosten is van gemiddelde kosten van € 55.000 per fte uitgegaan. Personeelskosten lopen op naarmate een zwembad meer bezoekers heeft en er meerdere bassins zijn in het zwembad.
- De kosten van energie en water zijn in de toekomstscenario's geraamd op basis van kostenkengetallen van Synarchis. Met als uitgangspunt een forse verduurzaming van het bestaande zwembad en minder zwemwater in de nieuwbouwscenario's is sprake van sterk dalende kosten ten opzichte van de huidige situatie. Er is gerekend met een op dit moment in de energiemarkt gangbare energieprijs van € 0,25 / kWh.
- De onderhoudskosten betreffen zowel het dagelijks als het groot onderhoud. Belangrijk uitgangspunt is dat in de scenario's is uitgegaan van instandhouding voor 25 jaar (renovatie scenario 1) en 40 jaar (nieuwbouw scenario's 2).
  - Het dagelijks onderhoud is gebaseerd op kengetallen (0,75% van de bouwkosten).
  - Het groot onderhoud is gebaseerd op gemiddelde jaarlijkse kosten op basis van een meerjarenonderhoudsplan. Dit betreft een jaarlijkse vaste dotatie in een onderhoudsvoorziening voor een periode van 40 jaar. Dit is inclusief vervangingsinvesteringen.
- De belastingen zijn gebaseerd op de tarieven van gebruikers van niet-woningen vermenigvuldigd met de WOZ-waarde (aanname: bouwkosten van het betreffende scenario) en aangevuld met diverse gemeentelijke belastingen zoals rioolbelasting en afvalstoffenheffing. De kostenpost wordt aangevuld met voor de exploitatie gebruikelijke verzekeringen als een wettelijke aansprakelijkheid, inventaris en ongevallenverzekering;
- De inkoop van de horeca bedraagt 35% van de omzet, een gebruikelijk percentage in de zwembranche;
- De schoonmaakwerkzaamheden worden uitbesteed. De bedragen zijn gebaseerd op kengetallen van Synarchis;
- De overige kosten zijn onder andere kantoorkosten, marketing en promotiekosten, automatiseringskosten en een deel onvoorzien. De omvang sluit aan bij vergelijkbare zwembaden.

Uitgangspunt voor de doorrekening van de scenario's is dat de exploitatie van het zwembad uitbesteed is aan een commerciële exploitant. Bij het berekenen van alle opbrengsten en kosten is daarom het uitgangspunt dat er btw-belast kan worden verhuurd en geëxploiteerd, dan wel dat eventuele btw-nadelen kunnen worden gecompenseerd. Met ingang van 1 januari 2019 valt sport onder de btw-vrijstelling. Dit betekent dat op de lasten de btw niet meer aftrekbaar en dat over de baten geen btw meer verschuldigd is. Om gemeenten voor het nadelig effect te compenseren is vanuit het Rijk de SPUK-regeling in het leven geroepen (Specifieke Uitkering Sport). De uitkering bedraagt 18% van alle in de begroting opgenomen investeringen inclusief btw. De regeling geldt voor de periode tot met 2025. Voor de jaren daarna is nog niet duidelijk hoe de compensatie voor de btw-vrijstelling er precies uit komt te zien.

10. Financiële uitwerking buitenbad

In dit hoofdstuk zijn de financiële consequenties in globale investeringskosten en exploitatiebegroting van de toekomstscenario's voor een buitenbad in gemeente Aalten in beeld gebracht. De uitgangspunten die zijn gehanteerd bij de kostenramingen zijn toegelicht in hoofdstuk 9.

10.1 Globale investeringskosten

Voor alle scenario's zijn de investeringskosten berekend. Zowel de renovatie als nieuwbouwscenario's. Met het oog op de onderzoeksfase waarin de planvorming zich bevindt zijn de investeringskosten afgerond op 10.000-tallen. Het bruto vloeroppervlak en de bouw- en investeringskosten zijn in de volgende tabel samengevat.

Bij scenario 3a zijn geen investeringskosten opgenomen. In dit scenario is uitgegaan van instandhouden van het buitenbad door middel van jaarlijks onderhoud. Er is dus geen sprake van een eenmalige investering in de accommodatie. De jaarlijkse onderhoudskosten zijn meegenomen in de exploitatieraming (zie § 10.3).

Tabel 14: Globale investeringskosten per scenario buitenbad

	Scenario 3: Het Blauwe Meer		Scenario 4: Revitalisatie 't Walfort
	3a: Instandhouden	3b: Renoveren	
Scope	10-15 jaar	20-25 jaar	20-25 jaar
Bouwkosten excl. btw	**n.v.t.**	**€ 2.440.000**	**€ 760.000**
Bijkomende kosten	n.v.t.	€ 520.000	€ 150.000
Investering excl. btw	**n.v.t.**	**€ 300.000**	**€ 90.000**
Investering incl. btw	n.v.t.	€ 3.260.000	€ 980.000

Opmerkingen op de tabel:

- Er moet rekening worden gehouden met het verschil in levensduur en scope van de scenario's. Bij instandhouden (scenario 3a) is uitgegaan van een scope van 10-15 jaar. Na deze periode moet opnieuw een afweging gemaakt worden tussen renoveren of nieuwbouw inclusief bijbehorende investering. Bij renoveren (scenario 3b) en revitaliseren (scenario 4) geldt de scope van 20-25 jaar.
- Er is geen rekening gehouden met kosten voor het saneren van het zwemmeer. In scenario 3 is er vanuit gegaan dat het zwemmeer geen onderdeel meer uitmaakt van het zwembad.

10.2 Kapitaallasten

Op basis van de investeringskosten zijn in de kapitaallasten berekend. Hiervoor zijn de uitgangspunten van het gemeentelijke activeringsbeleid gehanteerd.

Tabel 15: Kapitaallast per scenario buitenbad

	Scenario 3: Het Blauwe Meer		Scenario 4: Revitalisatie 't Walfort
	3a: Instandhouden	3b: Renoveren	
Afschrijvingstermijn	n.v.t.	25 jaar	25 jaar
Gemiddelde kapitaallast	**n.v.t.**	**€ 195.000**	**€ 59.000**
Kapitaallast jaar 1	n.v.t.	€ 245.000	€ 74.000

Uitgangspunten kapitaallastberekening

De kapitaallasten zijn gebaseerd op de investeringen exclusief btw waarbij onderstaande afschrijvingssystematiek is gehanteerd:

- Lineaire afschrijving;
- Rekenrente 3,5%;
- Afschrijvingsperiode: 25 jaar.

10.3 Exploitatieraming

In het volgende overzicht is een raming opgesteld voor de scenario's voor een buitenbad in gemeente Aalten zoals eerder in hoofdstuk 9 uitgewerkt. Vooralsnog is rekening gehouden met een begroting exclusief BTW, oftewel met de mogelijkheden om de BTW te compenseren met een SPUK-regeling. De exploitatieramingen zijn gebaseerd op een genormaliseerde exploitatie welke in praktijk gemiddeld in het derde jaar na (her)opening van het zwembad gerealiseerd kan worden.

Tabel 16: Exploitatieraming per scenario buitenbad

	Scenario 3: Het Blauwe Meer		Scenario 3: Revitalisatie 't Walfort
	3a: Instandhouden	3b: Renoveren	
Opbrengsten			
Zwembad	€ 8.000	€ 33.000	€ 47.000
Horeca	€ 1.000	€ 3.000	€ 12.000
Totaal opbrengsten	**€ 9.000**	**€ 36.000**	**€ 59.000**
Kosten			
Personeel	€ 28.000	€ 41.000	€ 67.000
Energie en water	€ 18.000	€ 13.000	€ 12.000
Onderhoud	€ 62.000	€ 57.000	€ 9.000
Belasting/verzekering	€ 5.000	€ 5.000	€ 5.000
Overige kosten	€ 10.000	€ 11.000	€ 19.000
Totaal kosten	**€ 123.000**	**€ 127.000**	**€ 112.000**
Exploitatieresultaat	**-€ 114.000**	**-€ 91.000**	**-€ 53.000**
Kapitaallast (gemiddeld)	€ 0	€ 195.000	€ 59.000
Bijdrage	**-€ 114.000**	**-€ 286.000**	**-€ 112.000**
Bijdrage per bezoeker	-€ 57	-€ 34	-€ 10

Uitgangspunten en toelichting bij exploitatieramingen

Bij het opstellen van de exploitatieramingen zijn grotendeels dezelfde uitgangspunten gehanteerd als bij de exploitatieramingen voor het overdekte zwembad:

- Alle bedragen zijn exclusief btw (waar van toepassing);
- Het prijspeil is 2025. Dat betekent dat geen rekening is gehouden met indexering van de baten, de lasten en dus de benodigde exploitatiebijdrage;
- De baten van de zwemactiviteiten zijn gebaseerd op de in hoofdstuk 8 voor de verschillende scenario's geraamde bezoekcijfers, voor de buitenbaden is gerekend met een tarief van € 4 per bezoek.

11. Samenvatting en afwegingskader

Deze rapportage vormt de weergave van het uitgevoerde onderzoek naar de toekomst van het zwemwater in gemeente Aalten na 2032. Het onderzoek geeft gemeente Aalten inzicht in de investeringen en (verwachte) exploitatieresultaten van verschillende scenario's voor een overdekt zwembad en een buitenbad, zodat onderbouwde beslissingen kunnen worden genomen ten aanzien van de toekomst van de zwembaden in de gemeente. In dit hoofdstuk worden beknopt de bevindingen uit de analyses weergegeven. De uitgewerkte scenario's zijn in een overzichtelijke tabel samengevat waarmee een afweging tussen de scenario's kan worden gemaakt.

11.1 Bevindingen uit analyse

Vanuit de opdracht om een toekomstvisie te ontwikkelen voor zwemmen in gemeente Aalten zijn het huidig gebruik en de technische staat van de zwembaden 't Walfort en Het Blauwe Meer geanalyseerd. Ook is de exploitatie van de zwembaden bekeken om voor de voorgestelde scenario's een exploitatieraming op te kunnen stellen.

In de analyse is enerzijds de situatie zoals die zich in het huidige zwembad voordoet in beeld gebracht. Daarbij is aandacht besteed aan de huidige functionaliteit, het bezoek aan en gebruik van de voorziening en de exploitatie door Optisport. Anderzijds is uitvoering aandacht besteed aan alle factoren en trends en ontwikkelingen die invloed hebben op de toekomstige behoefte aan zwemwater.

Samengevat kan worden gesteld dat het huidige aanbod van 533 m² overdekt zwemwater in gemeente Aalten ruimschoots voorziet in de behoefte. Met een gemiddeld animocijfer van 1,8 voor het overdekt zwembad blijft het aantal bezoeken per inwoner van het verzorgingsgebied achter bij het landelijk gemiddelde. De bezoekersaantallen liggen in 2024 na een aantal niet representatieve Coronajaren weer op het niveau van 2019. Er is geen onvervulde behoefte en de verwachting is dat het verenigingengebruik de komende jaren stabiel zal blijven. De relatief lage bezetting (90 bezoekers / m²) van het zwemwater is een andere indicator van een overmaat. Tegelijkertijd is het overdekt zwembad 't Walfort op leeftijd, daardoor gedateerd en niet voorzien van de moderne faciliteiten om de gebruiksmogelijkheden en de exploitatie te kunnen optimaliseren. Het recreatiebassin kent beperkingen in het gebruik voor aquasporten en leszwemmen en bevat minder aantrekkelijke voorzieningen dan recreatieve zwembaden in de omgeving. De gemeente ziet het niet als kerntaak om zwemwater voor recreatief zwemmen te creëren. Verenigingen en andere groepen die gebruik maken van het zwembad zijn tevreden over de beschikbare tijden en faciliteiten.

Het natuurbad bij 't Walfort is al jaren niet in gebruik, waardoor een behoorlijke investering nodig is om dit natuurbad eventueel weer in ere te herstellen. Buitenbad Het Blauwe Meer voorziet in een lokale behoefte (Dinxperlo) aan recreatief buitenwater voor jonge kinderen. De bezoekersaantallen zijn de afgelopen jaren sterk teruggelopen tot ongeveer 2.000 per jaar in 2024 (6 bezoekers per jaar per m^2 zwemwater). Het zwemmeer is al enige jaren niet in gebruik als gevolg van blauwalg en PFAS.

Hoewel de prognose een krimp van het inwonersaantal van de gemeente Aalten laat zien (-6% tot 2040), is de afgelopen jaren het inwonertal stabiel gebleven. Los van het ontwikkeling van het aantal inwoners is de verwachting dat de ingezette vergrijzing van de bevolking ook de komende jaren zal doorzetten. Opvallend is dat de leeftijdsgroep 0-12 jaar de komende jaren weer iets zal toenemen (+5%).

Vanuit zowel de vaste gebruikers als de exploitant is behoefte aan een functioneel zwembad met zowel warm als koud, alsmede diep en ondiep zwemwater. Inwoners vinden het belangrijk dat er een zwembad in de gemeente is en hechten waarde aan recreatieve elementen en betaalbaarheid.

Op basis van de analyse van het huidig gebruik, trends en ontwikkelingen is de verwachting dat het aantal bezoeken per jaar aan het zwembad op het huidig niveau kan liggen (gemiddeld 50.000). Dit betekent dat er minimaal **200 tot 225 m² zwemwater** nodig is. De toekomstige behoefte aan zwemwater ligt dus beduidend lager dan het huidig zwemwateroppervlak (533 m²). Functionele veranderingen ten opzichte van de bestaande situatie dienen met name te leiden tot betere en multifunctionelere gebruiksmogelijkheden voor, in omvang groeiende, specifieke doelgroepen als (jonge) kinderen, senioren en mensen met een aandoening of beperking.

11.2 Afwegingskader overdekt zwembad

In onderstaande tabel zijn de kenmerken per scenario voor het overdekt zwembad weergegeven.

	Scenario 1: Renoveren en verduurzamen t Walfort	Scenario 2a: Nieuwbouw 4-baans wedstrijdbad	Scenario 2b: Nieuwbouw 4-baans wedstrijd met doelgroepen bad	Scenario 2c: Nieuwbouw 6-baans wedstrijdbad
Configuratie en functionaliteit	◆ 5-baans wedstrijdbad 12,5x25 m met deels beweegbare bodem ◆ Recreatie- en instructiebad met glijbaan van 220 m² ◆ Oppervlak gebouw: 1.931 m² bvo	◆ 4-baans wedstrijdbad 10,4x25 m met deels beweegbare bodem ◆ Oppervlak gebouw: 1.516 m² bvo ◆ Optioneel recreatieve elementen	◆ 4-baans wedstrijdbad 10,4x25 m. ◆ Doelgroepenbad 10x8 m. met volledig beweegbare bodem ◆ Oppervlak gebouw: 1.938 m² bvo ◆ Optioneel recreatieve elementen	◆ 6-baans wedstrijdbad 15,4x25 m met deels beweegbare bodem ◆ Oppervlak gebouw: 1.764 m² bvo ◆ Optioneel recreatieve elementen
Maatschappelijk rendement en bezoek	50.000 bezoeken	43.400 bezoeken	49.100 bezoeken	44.100 bezoeken
	Accommodatie biedt dezelfde faciliteiten als bestaand. De overmaat aan zwemwater wordt in stand gehouden. *Tijdens de renovatie is het zwembad 10 tot 12 maanden gesloten.*	Nieuwbouw met passend zwemwater-aanbod in lijn met de behoefte. Het zwembad kent geen uitgebreide recreatieve functie. Wedstrijdbad ongeschikt voor waterpolowedstrijden.	Nieuwbouw met passend zwemwater-aanbod in lijn met de behoefte. Goede aansluiting op wensen van specifieke doelgroepen door bassins met ieder eigen watertemperatuur. Wedstrijdbad ongeschikt voor waterpolowedstrijden.	Nieuwbouw met aanbod aan zwemwater dat hoger ligt dan de behoefte. Het zwembad kent geen uitgebreide recreatieve functie. Het wedstrijdbad is geschikt voor waterpolowedstrijden.
Aanbod en bezetting	◆ 533 m² zwemwater ◆ Gemiddelde bezetting: 94	◆ 260 m² zwemwater ◆ Gemiddelde bezetting: 167	◆ 340 m² zwemwater ◆ Gemiddelde bezetting: 144	◆ 385 m² zwemwater ◆ Gemiddelde bezetting: 115.
Duurzaamheid	◆ All-electric installaties ◆ Toepassen BENG-1 en 2 eisen ◆ Verbeteren isolatie gebouw (gevel, dak, fundering) ◆ Levensduurverlenging 25 jaar	◆ All-electric installaties ◆ Voldoet volledig aan BENG-eisen ◆ Dakoppervlak biedt ruimte voor PV-panelen voor energieopwekking ◆ Levensduur minimaal 40 jaar	◆ All-electric installaties; ◆ Voldoet volledig aan BENG-eisen ◆ Dakoppervlak biedt ruimte voor PV-panelen voor energieopwekking ◆ Levensduur minimaal 40 jaar	◆ All-electric installaties ◆ Voldoet volledig aan BENG-eisen ◆ Dakoppervlak biedt ruimte voor PV-panelen voor energieopwekking ◆ Levensduur minimaal 40 jaar
Financiële aspecten	◆ Investering: € 8,23 miljoen ◆ Gemiddelde kapitaallast: €473 K ◆ Dekkingspercentage: 58%	◆ Investering: € 8,84 miljoen ◆ Gemiddelde kapitaallast: €385 K ◆ Dekkingspercentage: 60%	◆ Investering: € 10,2 miljoen ◆ Gemiddelde kapitaallast: €444 K ◆ Dekkingspercentage: 58%	◆ Investering: € 10,47 miljoen ◆ Gemiddelde kapitaallast: €456 K ◆ Dekkingspercentage: 54%
Aansluiting op toekomstvisie	◆ Gevarieerd activiteitenaanbod voor brede doelgroep ◆ Fysieke toegankelijkheid beperkt tot mogelijkheden bestaand gebouw	◆ Focus op basis zwemwaterbehoefte ◆ Beperktere mogelijkheden voor doelgroepen en verenigingen ◆ Duurzaam en toegankelijk gebouw	◆ Focus op basis zwemwaterbehoefte ◆ Ruime mogelijkhed voor doelgroepen ◆ Kansen voor recreatief gebruik ◆ Duurzaam en toegankelijk gebouw	◆ Focus op basis zwemwaterbehoefte ◆ Beperktere mogelijkheden voor doelgroepen ◆ Duurzaam en toegankelijk

Scenario 1: Duurzaam in stand houden

Scenario 1 gaat uit van renovatie en verduurzaming van het bestaande zwembad 't Walfort in Aalten. Het overdekte zwembad wordt volledig gerenoveerd en de technische installaties worden vervangen met het doel de levensduur van het zwembad met 20 tot 25 jaar te verlengen. De functionaliteit van de accommodatie en de bassins blijven ongewijzigd waardoor de bestaande functionele knelpunten van de bassins (overcapaciteit zwemwater, beperkte waterdiepte recreatie- en instructiebassin) niet verholpen worden. Met renovatie is de verwachting dat het huidig aantal bezoeken geconsolideerd kan worden.

Verduurzaming van de accommodatie is mogelijk door betere isolatie en moderniseren van de gebouwgebonden installaties. Doordat de technische installaties volledig vervangen worden is het mogelijk het zwembad gasloos te maken. Verduurzaming leidt tot verlaging van het energieverbruik. De onderhoudskosten nemen echter als gevolg van de modernere installaties (met complexere en onderhoud intensievere componenten) toe. Tijdens de renovatiewerkzaamheden (verwachting 10 tot 12 maanden) kan het zwembad niet gebruikt worden. Vaste gebruikers van het zwembad en verenigingen zullen moeten uitwijken naar zwembaden in de omgeving.

Scenario 2: Nieuwbouw zwembad

Het nieuwbouw scenario 2 is toekomstgerichter dan het renovatiescenario 1. Zowel de functionaliteit als de techniek in het zwembad worden volledig afgestemd op de eisen die aan een modern en toekomstbestendig zwembad worden gesteld. De huidige functionele knelpunten kunnen opgelost worden en het aanbod aan vierkante meter zwemwater sluit beter aan bij de behoefte. De nieuwe configuratie van bassins en optimalisatie van de zwemwatertemperatuur bieden kansen om het aantal bezoeken voor doelgroepen en leszwemmen te laten toenemen ten opzichte van het huidige bezoek. Het recreatieve bezoek zal afnemen omdat er in de nieuwbouwscenario's niet wordt voorzien in een recreatief bassin. Er is voldoende aantrekkelijk en bereikbaar recreatief zwemwater in de directe omgeving van gemeente Aalten.

De nieuwbouw voldoet uiteraard aan de BENG- en all-elekctric-eisen voor nieuwbouw. Duurzaamheid wordt integraal meegenomen in de planontwikkeling waardoor optimaal invulling kan worden gegeven aan de gemeentelijke duurzaamheidsambitie. De onderhoudskosten zullen ten opzichte van de bestaande situatie echter gelijk blijven of toenemen. Dit komt met name omdat er gedoteerd wordt voor een onderhoudsvoorziening voor de komende 40 jaar. Voordeel van nieuwbouw op een andere locatie is dat het bestaande zwembad in gebruik kan blijven totdat de nieuwbouw opgeleverd wordt.

Binnen het scenario nieuwbouw zijn verschillende sub-scenario's uitgewerkt die variëren in zwemwateroppervlak en functionaliteit. Dit biedt de gemeente de mogelijkheid om te kiezen voor een zo efficiënt mogelijk zwemwateraanbod (scenario 2a), bredere functionaliteit voor het faciliteren van activiteiten en doelgroepen met een 2-badenconcept (scenario 2b) of het faciliteiten van de zwemvereniging bij waterpolowedstrijden (scenario 2c). Voor alle nieuwbouwscenario's geldt dat recreatieve elementen (opties) toegevoegd kunnen worden om het zwembad wat aantrekkelijk te maken voor gezinnen met jonge kinderen.

Afwegingskader overdekt zwemwater

Om tot een integrale afweging tussen de verschillende scenario's te komen is een overzichtelijk afwegingskader opgesteld. Hiervoor zijn per scenario de volgende aspecten in beeld gebracht:

	Scenario 1: Renovatie	Scenario 2: Nieuwbouw		
		Scenario 2a	Scenario 2b	Scenario 2c
Configuratie en functionaliteit				
Maatschappelijk rendement en bezoek				
Aanbod en bezetting				
Duurzaamheid				
Financiële aspecten				
Aansluiting op toekomstvisie				

11.3 Afwegingskader buitenbad

De afweging voor het hebben van een buitenbad in de gemeente Aalten is een politieke keuze. Het bestaande buitenbad in Dinxperlo kent een zeer beperkt aantal bezoekers mede door aantrekkelijker aanbod in de omgeving en de veranderende vrijetijdsbesteding van de doelgroep. De bezoekersaantallen van een buitenbad zijn afhankelijk van de weersomstandigheden waardoor deze vaak sterk fluctueren. Hierdoor zijn opbrengsten lastig te voorspellen terwijl kosten (personeel, onderhoud etc.) doorlopen. In twee scenario's is in beeld gebracht op welke manier voorzien kan worden in een buitenbad in gemeente Aalten: instandhouden of renoveren van buitenbad Het Blauwe Meer in Dinxperlo (scenario 3) of het revitaliseren van het natuurbad bij 't Walfort in Aalten.

Scenario 3: Buitenbad Het Blauwe Meer

In dit scenario wordt Het Blauwe Meer in standgehouden (3a) of gerenoveerd en functioneel uitgebreid (3b). Binnen gemeente Aalten blijft Het Blauwe Meer een lokale voorziening voor een beperkte doelgroep van inwoners van Dinxperlo. De aantrekkelijkheid van het zwembad wordt in scenario 3b vergroot maar slechts voor een beperkte doelgroep. Voor inwoners van andere kernen is er aantrekkelijker aanbod binnen vergelijkbare afstand. In beide sub-scenario's is uitgegaan van het afscheiden van het zwemmeer van het zwembad.

Scenario 4: Natuurbad 't Walfort

Het natuurbad bij t Walfort wordt in dit scenario gerevitaliseerd. De bassins, de kiosk, kleedruimte en sanitair worden gerenoveerd. Het natuurbad vormt een recreatieve voorziening voor inwoners van Aalten en omliggende kernen, maar is niet voor iedere inwoners de dichtstbijzijnde recreatieve openlucht zwemvoorziening.

In de tabel zijn de kenmerken per scenario voor een buitenbad weergegeven.

	Scenario 3a: Instandhouden Het Blauwe Meer	Scenario 3b: Renoveren en uitbreiden Het Blauwe Meer	Scenario 4: Revitaliseren natuurbad 't Walfort
Configuratie en ...	◆ Bassin 10x20m. van max. 1,4m diep ◆ Peuterbad 10x10m ◆ Ligweide	◆ Bassin 10x20m. van max. 1,4m diep ◆ Peuterbad 10x10m ◆ Bassin met duikplank ◆ Ligweide met waterspeeltuin en	◆ Natuurbad met diep en ondiep water ◆ Duikplank ◆ Zandstrand en ligweide
Maatschappelijk rendement en bezoek	2.000 bezoeken ◆ Recreatieve voorziening voor beperkte doelgroep (gezinnen met jonge kinderen) ◆ Bezoek sterk afhankelijk van weersomstandigheden ◆ Lokale voorziening	8.300 bezoeken ◆ Voorziening voor bredere doelgroep (gezinnen en jonge kinderen) ◆ Bezoek sterk afhankelijk van weersomstandigheden ◆ Lokale voorziening	11.700 bezoeken ◆ Voorziening voor bredere doelgroep (gezinnen en jonge kinderen) ◆ Bezoek sterk afhankelijk van weersomstandigheden ◆ Gemeentelijke voorziening
Financiële aspecten	◆ Geen investering, instandhouden door jaarlijks onderhoud ◆ Dekkingspercentage: 7%	◆ Investering: € 3,26 miljoen ◆ Gemid. kapitaallast: €195K per jaar ◆ Dekkingspercentage: 28%	◆ Investering: € 0,98 miljoen ◆ Gemid. kapitaallast: €59K per jaar ◆ Dekkingspercentage: 53%
Aansluiting op toekomstvisie	◆ Maatschappelijke voorziening voor inwoners Dinxperlo	◆ Maatschappelijke voorziening voor inwoners Dinxperlo	◆ Maatschappelijke voorziening voor inwoners gemeente Aalten

synarchis

Bijlage 1 Geraadpleegde bronnen

Beleidsdocumenten, rapporten en websites

De volgende bronnen zijn geraadpleegd voor de uitvoering van het onderzoek:

- Startnotitie zwembaden: toekomstvisie, gemeente Aalten, november 2023
- Uitvoeringsprogramma 2022-2026: Daadkrachtig, Duurzaam en Dichtbij;
- Actualisatie sportbeleid, gemeente Aalten, versie 6 april 2023;
- Praatplaat zwemvaardigheid, gemeente Aalten, december 2023;
- Factsheet KISS, Maatschappelijk waarde van sport en bewegen, Kenniscentrum Sport en Bewegen, januari 2024;
- U spreekt: Sporten en bewegen, gemeente Aalten, 2024;
- U spreekt: Toekomst zwembaden, gemeente Aalten, 15 januari 2025;
- Adviesnota Toekomstbestendig sportlandschap, gemeente Aalten, versie 12 juni 2024;
- Woonvisie 2021-2026 Gemeente Aalten, 18 december 2020;
- Achterhoek Monitor editie 2023/2024,
- Jaarrekeningen Optisport Aalten 2020 t/m 2023;
- Technische tekeningen en informatie:
  - Zwembad 't Walfort in Aalten;
  - Zwembad Het Blauwe Meer in Dinxperlo.
- Sociaal jaarverslag Optisport Aalten 2020 t/m 2023;
- Websites:
  - https://allecijfers.nl/ranglijst/grootste-en-kleinste-buurten-in-inwoners-in-de-gemeente-aalten
  - https://www.achterhoekmonitor.nl/dashboard.php

Interviews

Er zijn interviews gehouden met de volgende stakeholders (namen van de geïnterviewde personen zijn op te vragen bij Synarchis):

- Gemeente Aalten:
  - Beleidsmedewerker Mens en Samenleving Gemeente Aalten;
  - Projectregiseur Toekomstvisie zwembaden Gemeente Aalten;
  - Vastgoedbeheerder Gemeente Aalten;
  - Wethouder Sport Gemeente Aalten.
- Exploitant: locatiemanager Optisport.
- Vaste gebruikers zwembad 't Walfort:
  - ZV Natale;
  - ZPC LIVO;
  - Duikclub Silent World;
  - Vereniging Aangepast Sporten Aalten;
- Vaste gebruikers zwembad Het Blauwe Meer:
  - Hengelsportvereniging De Voorn.
- Overige stakeholders:
  - Beweegmakelaar;
  - Talentverbinder gemeente Aalten;
  - Vertegenwoordiging Sociale Raad gemeente Aalten;
  - Diverse belanghebbenden Dixperlo, waaronder Dinxpers Belang;
  - Figulus Welzijn;
  - Vertegenwoordiger van de vakantiepark exploitant.

Samenstelling projectgroep

Voor de duur van het onderzoek is een werkgroep opgericht bestaande uit een vertegenwoordiging van de gemeente Aalten en Synarchis:

- Beleidsmedewerker Mens en Samenleving Gemeente Aalten;
- Projectregiseur Toekomstvisie zwembaden Gemeente Aalten;
- Vastgoedbeheerder Gemeente Aalten;
- Communicatieadviseur Gemeente Aalten
- Adviseurs Synarchis.

Bijlage 2 Concurrerende zwembaden

Concurrentie-analyse overdekte zwembaden in de omgeving van gemeente Aalten		Locatie			Bouwjaar (oorspronkelijk)	Functionaliteit							m² zwemwater	Activiteiten					Tarieven			Exploitant
	adres	plaats	afstand tot zwembad vanaf zwembad gemeente Aalten			recreatiebad	wedstrijdbad	instructiebad	peuterbad	glijbaan	whirlpool	sauna		Recreatief	Leszwemmen	Aquasporten	Vereniging	Schoolzwemmen	Los bezoek volwassenen	Aquales	Zwemles A/B 45 min.	
Overdekte zwembaden			**km**	**min**																		
1 't Walfort	Dennenoord 2	Aalten	0	0	1995	x	x		x	x		x	533	x	x	x	x		€ 6,55	€ 10,10	€ 11,61	Optisport
2 't Timpke	Haarloseweg 10	Borculo	23,6	27	1975	x	x		x				432	x	x	x	x	x	€ 4,75	€ 7,20	€ 13,08	Stichting
3 't Spilbroek	Bleekenweg 14	Neede	27	26	1976	x	x		x	x	x	x	575	x	x	x	x		€ 6,95	€ 9,40	€ 11,93	Optisport
4 Laco Oude IJsselstreek	Het Veld 30	Terborg	18,6	20	2015		x		x		x	x	375	x	x	x	x		€ 7,95	n.v.t.	€ 13,49	Sportfondsen
5 Zwembad Van Pallandt	Van Pallandtstraat 4	Varsseveld	10,9	14	1998		x	x			x		485	x	x	x	x	x	€ 6,50	€ 9,00	€ 10,64	Optisport
6 Feel Fit Center Montferland	Oude Doetinchemseweg 43	's-Heerenberg	28,5	32	2004		x	x	x	x	x	x	491	x	x	x	x		€ 9,30	€ 11,80	€ 12,38	Sportfondsen
7 Zwembad Rozengaarde	Bezelhorstweg 115	Doetinchem	24,5	27	1977	x	x	x	x	x	x	x	812	x	x	x	x	x	€ 6,70	€ 8,20	€ 11,80	Sportbedrijf Doetinchrem | Sport-ID
8 Zwembad Jaspers	Jaspersweg 3	Winterswijk	10,3	12	1998	x	x		x	x	x		541	x	x	x	x		€ 6,80	€ 9,00	€ 9,69	Stichting
9 Zwembad Meekenesch	Kerkhoflaan 5	Lichtenvoorde	8,2	10	1973		x	x	x	x			395	x	x	x	x		€ 4,75		€ 8,63	Stichting
10 Subtropisch Zwembad Marveld	Elshofweg 6	Groenlo	14,6	16	1950	x	x	x	x	x	x	x	613	x	x	x			€ 13,00	€ 8,20		Camping
11 Sauna- & Wasserwelten Bahia	Hemdener Weg 169	Bocholt	11,1	13		x	x		x	x	x	x	948	x	x	x			€ 13,00			
														Gemiddeld tarief					**€ 6,69**	**€ 9,11**	**€ 11,47**	
Openlucht zwembaden																						
A Het Blauwe Meer	De Kolk 3	Dinxperlo	13,6	16	1979	x			x				300	x			x		€ 3,00			Optisport
B 't Vinkennest	Stokkersweg 4	Eibergen	22,9	23	2004	x	x		x	x			950	x					€ 6,00			Optisport
C Zwembad de Meene	Loolaan 92	Ruurlo	24,9	28	1973	x	x		x	x			1445	x	x	x			€ 6,00	€ 9,60	€ 14,40	Stichting Zwembad Ruurlo
D Stichting Natuurbad Rekken	Van Ouwenallerlaan 35	Rekken	29,7	32	1970	x							1750	x					€ 4,50			Stichting
E Laco Oude IJsselstreek	Het Veld 30	Terborg	18,6	20	1954	x	x		x	x			675	x					€ 7,95		€ 13,49	Sportfondsen
F Zwembad De Byvoorde	Leemkuilseweg 4	Wehl	31,8	30	1970		x		x				725	x	x		x		€ 6,00		€ 6,30	Stichting Sport & Recreatie Wehl
G Strandbad Winterswijk	Badweg 6	Winterswijk	10,6	12										x					€ 2,50			
														Gemiddeld tarief					**€ 5,14**	**€ 9,60**	**€ 11,40**	

Bijlage 3 Gebruiksrooster zwembad ‘t Walfort

Gebruiksrooster zwembad 't Walfort																	
MAANDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad					Aquavaria							Natare					
recreatiebad			baby/ peuter														
DINSDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad					Aquajog										Aquavaria		
recreatiebad				Aquavitaal													
WOENSDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad												Natare	Aquajog	Natare			
recreatiebad																	
DONDERDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad				Aquafit								Vasa		Natare			
recreatiebad																	
VRIJDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad														Silent world			
recreatiebad				Aquavitaal													
ZATERDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad					Natare				wedstrijden Natare			wedstrijd	Livo				
recreatiebad																	
ZONDAG	**07:00**	**08:00**	**09:00**	**10:00**	**11:00**	**12:00**	**13:00**	**14:00**	**15:00**	**16:00**	**17:00**	**18:00**	**19:00**	**20:00**	**21:00**	**22:00**	**23:00**
wedstrijdbad																	
recreatiebad																	

zwemvereniging/duikclub/ VASA
doelgroepen (aqua-activiteiten, baby-/peuterzwemmen)
zwemles
banen zwemmen
recreatief zwemmen

Bijlage 4 Factsheet U Spreekt

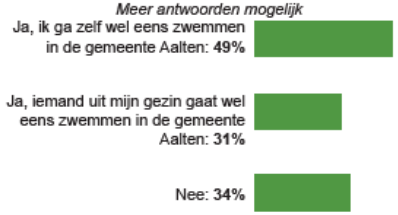
Gemeente Aalten | u spreekt | Moventem Onderzoek | Advisering | Procesbegeleiding

Toekomst zwembaden in de gemeente Aalten

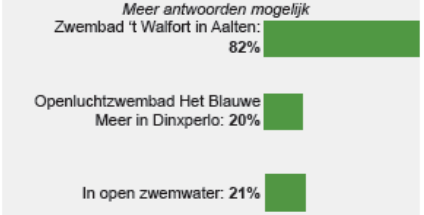
In oktober en november 2024 konden inwoners uit de gemeente Aalten meedoen aan het onderzoek over de toekomst van de zwembaden in de gemeente. 1364 mensen hebben de vragenlijst compleet ingevuld (waarvan 726 via de open link). Hieronder ziet u een samenvatting van de resultaten en leest u wat we daarmee willen doen.

Zwemmen binnen en buiten de gemeente

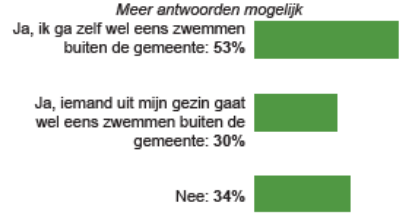
Gaat u, of iemand uit uw gezin, wel eens zwemmen in de gemeente Aalten? (n=1.364)
Meer antwoorden mogelijk

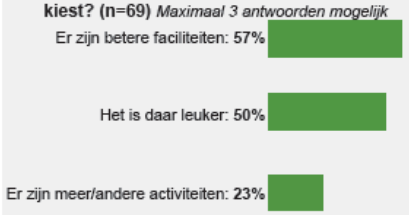

Waar zwemt u (of iemand uit uw gezin) meestal? (n=925)
Meer antwoorden mogelijk

Zwemt u, of iemand uit uw gezin, (ook) wel eens buiten de gemeente Aalten? (n=1.364)
Meer antwoorden mogelijk

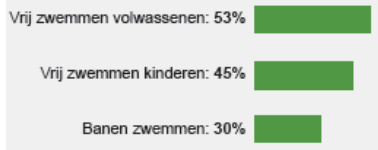

Wat is de belangrijkste reden dat u voor een zwembad of open water buiten de gemeente kiest? (n=69) *Maximaal 3 antwoorden mogelijk*

Bestaande zwembaden

Wat doet u (of iemand uit uw gezin) bij het zwembad? - *Meer antwoorden mogelijk - Top 3*

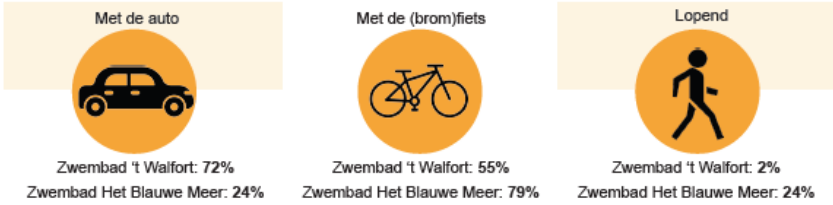
Zwembad 't Walfort (n=765)

Zwembad Het Blauwe Meer (n=183)

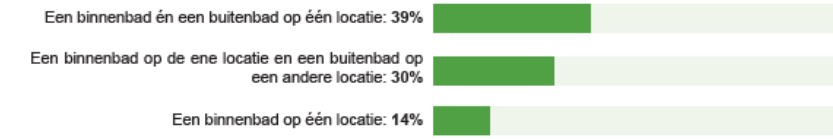

Hoe reist u (of iemand uit uw gezin) meestal naar het zwembad? - *Meer antwoorden mogelijk - Top 3*
(Zwembad 't Walfort: n=765 / Zwembad Het Blauwe Meer: n=183)

Zwemmen in de toekomst

Op dit moment is er in Dinxperlo een buitenbad. In Aalten is het binnenbad geopend. Vindt u het belangrijk dat er in de gemeente Aalten in de toekomst een zwembad is? We vragen u wat u belangrijk vindt voor inwoners van de gemeente Aalten, dus (nog) niet of u er zelf gebruik van zou maken. (n=1.364) - *Top 3 meest gekozen opties*

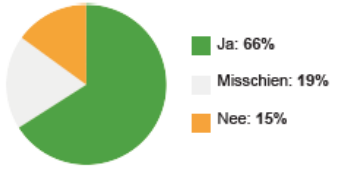

Voor welke activiteiten moet een toekomstig zwembad in elk geval geschikt zijn? (n=1.364) -
Maximaal 3 antwoorden mogelijk - Top 3

35% heeft voor de optie 'banen zwemmen' gekozen.

Over welke faciliteiten zou een toekomstig zwembad in ieder geval moeten beschikken? (n=1.364) -
Maximaal 5 antwoorden mogelijk - Top 5
Recreatiebad: 78%
Instructie- en doelgroepenbad: 67%
Glijbaan: 48%
Peuterbad: 47%
Buitenbad: 43%

Verwacht u dat u zelf (of iemand uit uw gezin) in de toekomst gebruik gaat maken van een zwembad in de gemeente Aalten? (n=1.364)

Hoe vaak denkt u dat u (of iemand uit uw gezin) van plan bent te gaan zwemmen in de gemeente Aalten? (n=1.175) - *Top 3*

Wat vindt u het meest belangrijk voor een toekomstig zwembad in de gemeente Aalten? (n=1.364) -
Maximaal 2 antwoorden mogelijk - Top 3

Type zwemmen: ik vind het belangrijk dat er veel verschillende activiteiten zijn, zoals lessen, recreatief zwemmen en banen zwemmen: **63%**

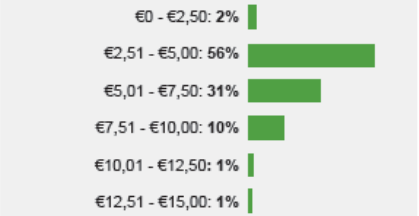
Kosten: ik vind het belangrijk dat de kosten voor een bezoek aan het zwembad niet te hoog zijn: **45%**

Toekomstbestendigheid: ik vind het belangrijk dat we de komende 50 jaar met het zwembad vooruit kunnen: **32%**

De opties 'duurzaamheid' en 'bereikbaarheid' zijn respectievelijk gekozen door **23%** en **15%** van de respondenten.

Wat mag zwemmen kosten?

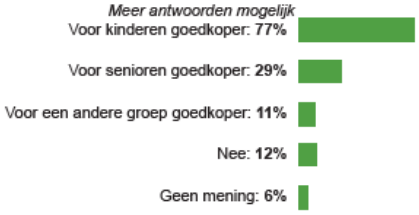
Wat vindt u een eerlijk bedrag om te betalen voor een zwembadbezoek voor vrij zwemmen en banen zwemmen voor volwassenen? (n=857)

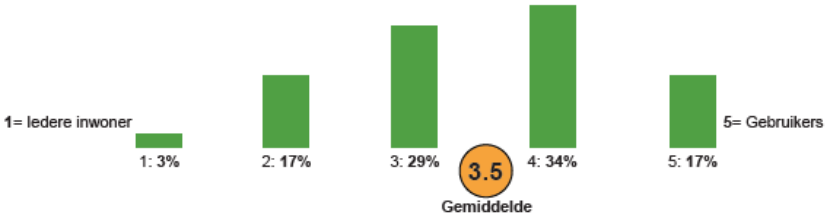

Gemiddeld vinden respondenten €5,70 een eerlijk bedrag.

Vindt u dat er verschil moet zijn in het bedrag dat bepaalde doelgroepen moeten betalen voor een zwembadbezoek? (n=1.175)

Meer antwoorden mogelijk

Wie vindt u dat moet betalen voor een zwembadbezoek in gemeente Aalten? (n=1.364)

Wat gebeurt er met de resultaten?

De informatie die we met dit onderzoek hebben opgehaald, gebruiken we om te bepalen hoe de toekomst van de zwembaden in de gemeente Aalten eruit ziet (na 2032). Daarnaast worden ook organisaties die gebruik maken van de zwembaden en andere betrokkenen bevraagd. En tot slot laten we door een extern bureau onderzoek doen naar de toekomstbestendigheid in brede zin van zwembad 't Walfort en zwembad Het Blauwe Meer.

De verzamelde informatie helpt de gemeente Aalten bij het opstellen van verschillende toekomstscenario's. Uiteindelijk leidt dit tot een voorstel voor de 'Toekomstvisie zwemwater gemeente Aalten'. Dat voorstel wordt voorgelegd aan het college en de gemeenteraad, zodat zij een besluit kunnen nemen.

Bijlage 5 Technische gebouwscan ’t Walfort

Aan: Gemeente Aalten
Van: Mark Hopman
Betreft: Notitie technische schouw Buitenbad Het Blauwe Meer
Datum: 1 juli 2025

Inleiding

20 mei 2025 heeft Synarchis een technische schouw uitgevoerd bij Buitenbad Het Blauwe Meer te Dinxperlo. Vanuit het onderzoek naar de toekomstvisie van zwemmen in de gemeente Aalten zal ook gekeken worden naar het behouden van de bestaande accommodatie. Om deze reden is het van belang om de gebouw te inventariseren en te beoordelen wat de huidige technische staat van het zwembad is. Aanvullend is gekeken wat er mogelijk is op het gebied van duurzaamheid. Deze notitie zal als basis gebruikt worden om de uiteindelijke scope voor het instandhoudings- en renovatiescenario vast te stellen.

Situatie

Buitenbad Het Blauwe Meer is een buiten zwemaccommodatie en gebouwd in 1983. Het buitenbad bestaat uit instructiebad met een oplopende waterdiepte van 0.80 meter tot 1.40 meter. Verder heeft het een peuterbad dat omheint is met een hekwerk en verzien van verschillende natte en droge speelvoorzieningen. De accommodatie heeft verder een grote ligweide die toegang heeft tot de natuurvijver. Tijdens de inspectie was deze gesloten vanwege aanwezigheid van Blauw Alg en PFAS. In het algemene gedeelte zijn kleed- en sanitair voorzieningen, en een kleinschalige horeca aanwezig.

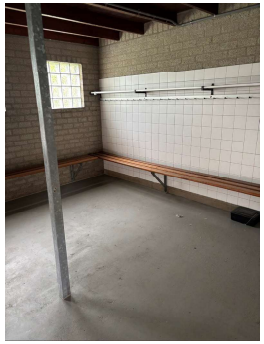
Bevindingen huidige situatie

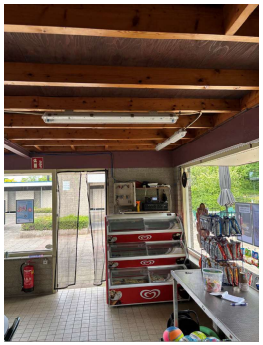
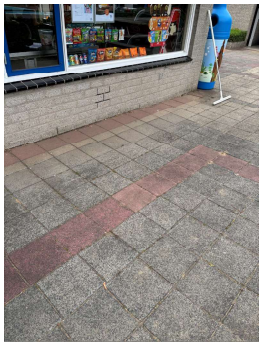
Hieronder de bevindingen per onderhoudselement(NL-SfB) van de huidige situatie

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
13 Vloeren op grondslag	Technische ruimte	Tijdens de opname zijn geen visuele constructieve gebreken geconstateerd.	Nvt.
	Betonbassins	Tijdens de opname zijn geen visuele constructieve gebreken geconstateerd.	Nvt.

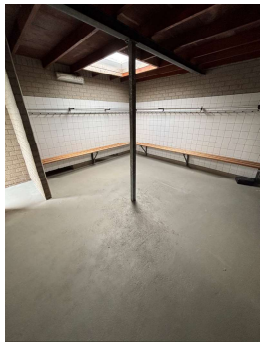
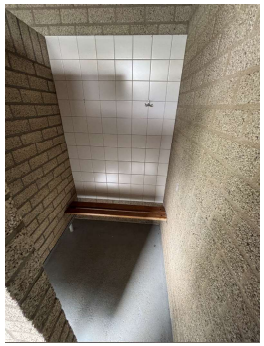

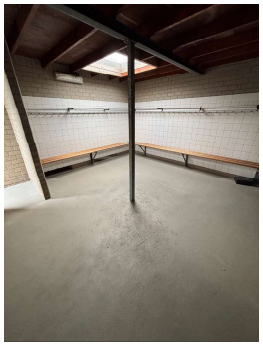
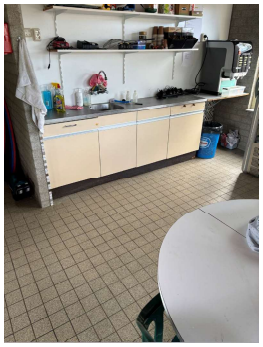
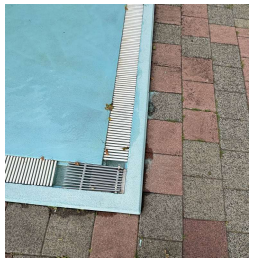
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
21 Buitenwanden	Gevels, schoonmetselwerk betonsteen , platvol voegwerk	Het metselwerk van de buitengevel vertoont plaatselijke vervuiling en algengroei. Plaatselijk is scheurvorming in de buitenwand waargenomen en is het voegwerk slecht.	
	Gevels, boeiborden, hout	De houten boeiborden zijn in het verleden voorzien van een folie. Inmiddels laat deze folie los.	
22 Binnenwanden	Betonsteen	De binnenwanden zijn uitgevoerd in betonsteen. Het element vertoont geen noemenswaardige gebreken.	
23 Vloeren	Algemeen	Tijdens de opname zijn geen visuele constructieve gebreken geconstateerd.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
27 Daken	Houten dak	De dakconstructie is uitgevoerd met houten balken en een houten dakbeschot. Er zijn geen noemenswaardige gebreken waargenomen.	
31 Buitenwandopeningen	Buitenkozijnen, hout	De gebouwen zijn uitgevoerd met houten kozijnen voorzien van enkel glas.	
32 Binnenwand openingen	Binnenkozijnen, hout	De binnenkozijnen zijn uitgevoerd in hout. De kozijnen vertonen geen noemenswaardige gebreken. Wel zijn verschillende ruimtes in het horeca gebouw gebruikt als opslag.	

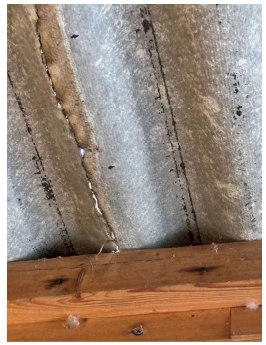
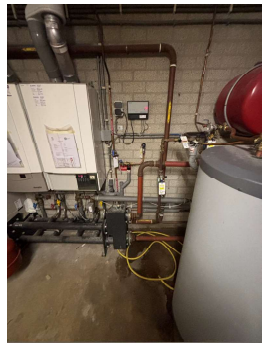
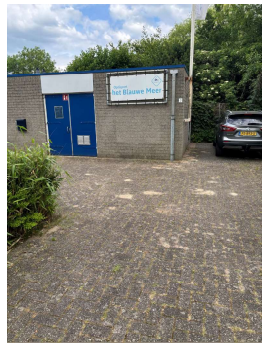

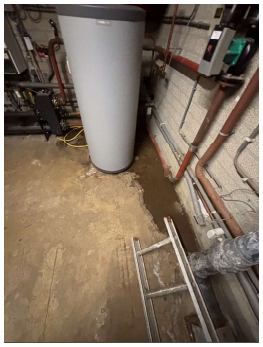
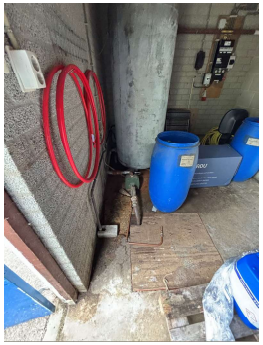
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
37 Dakopeningen	Lichtkoepel	Ter plaatste van de heren kleedruimte is een lichtkoepel voorzien. Het element vertoont geen noemenswaardige gebreken.	
42 Binnenwandafwerkingen	Tegelwerk, keramisch, algemeen	Het wandtegelwerk is in een redelijke technische staat. Kleedkamers ogen wel gedateerd, maar zijn functioneel.	
43 Vloerafwerkingen	Coating, bassins	De coating bij de twee bassins oogt in een goede technische staat. Wel is de coating verkleurd. Met name bij het peuterbad en de badranden van het instructiebad.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Coating, kleedkamers	De coating van de vloer van de verschillende kleedruimtes is in een technisch prima staat.	
	Vloertegelwerk, keramisch, horeca	Het tegelwerk bij de horeca is in redelijke staat, maar oogt gedateerd. Voor het huidige gebruik is dit functioneel in orde.	
	Overlooproosters, kunststof	De overlooproosters zijn behoorlijk verkleurd en sluiten niet netjes aan. De huidige situatie kan zorgen voor een gevaarlijke situatie door valgevaar.	

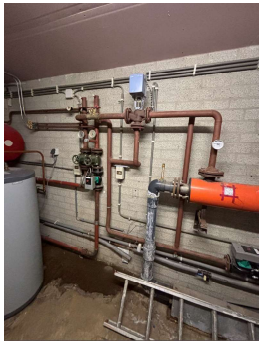
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
47 Dakafwerkingen	Schuindak. golfplaten kunststof	Het schuine dak boven de waterbehandelingsinstallatie is bekleed met transparante en normale golfplaten. De transparante platen zijn verkleurd, daarbij is gezien de leeftijd de vraag of deze nog voldoende weekmakers heeft. Verder lijken de normale golfplaten niet waterdicht aan te sluiten. Tijdens de inspectie is er geen lekkage waargenomen, dit in verband met droog weer.	
51 Warmteopwekking	HR gasgestookte ketel	Er zijn twee gasgestookte ketels van het fabricaat Remeha Quinta 65 geïnstalleerd. Gezamenlijk hebben zij een vermogen van 130 kW. De installatie komt uit het bouwjaar 2008. Het is mogelijk om het zwembad te verwarmen echter lijkt het gezien het gasverbruik dat dit momenteel niet gebeurt of zeer beperkt.	
52 Afvoeren	Hemelwaterafvoeren, PVC	De hemelwaterafvoeren zijn uitgevoerd in PVC. De hemelwaterafvoeren zijn voorzien van een stalen ondereind. Het kunststof is verweerd wat duidt op veroudering.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Riolering	De binnen riolering zijn voor zover zichtbaar in PVC uitgevoerd. Tijdens de inspectie zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd. Er is wel water in de kelder waargenomen, maar volgens de locatie had te maken met het reinigen van de haarvangers.	
53 Water, drinkwater	Indirect gestookte boiler	Warmtapwater wordt voorzien door een indirecte gestookte boiler met inhoud van 270 liter, uit het bouwjaar 2021. Ook in deze technische ruimte was het vochtig. Mogelijk door condens van de koudwaterleiding.	
	Grondwaterpomp incl voorraadvat	Het buitenbad is voorzien van een grondwaterpomp en een voorraadvat van 1.000 liter. Het water wordt momenteel gebruikt om de toiletten te spoelen en het terrein schoon te maken.	
53 Water, zwembadinstallatie	Circulatiepomp, instructiebad	De circulatiepomp inclusief haarvanger van het instructiebad is recentelijk vervangen voor een energiezuinige pomp.	

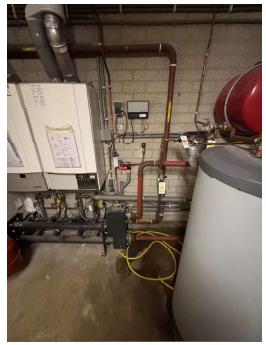
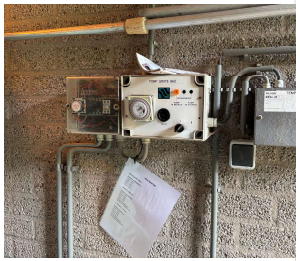
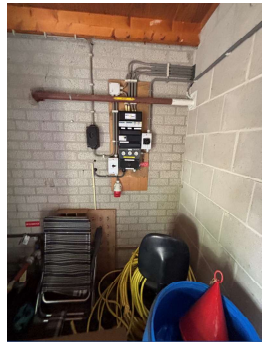

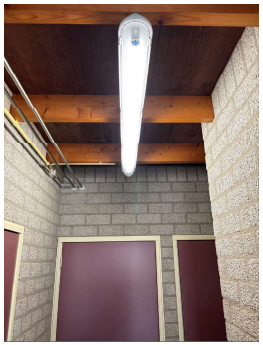
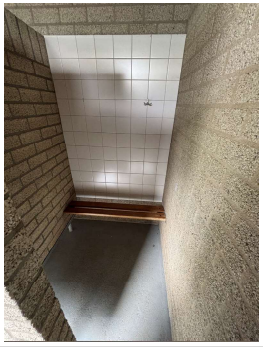
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Circulatiepomp, peuterbad	De circulatiepomp inclusief haarvanger van het peuterbad is recentelijk vervangen voor een energiezuinige pomp.	
	Automatisering, doseerpaneel	Er zijn twee meetpanelen aanwezig. De installatie is aan het einde van haar theoretische levensduur.	
	Afsluiters en regelkleppen.	Het is niet duidelijke uit welk bouwjaar de afsluiters en regelkleppen zijn. Gezien de vermoedelijk leeftijd van de filters is het aannemelijk dat deze aan het einde van hun theoretische levensduur zijn.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Leidingwerk	Het zwembadleidingwerk is uitgevoerd in PVC. Volgens het opgestelde MJOP is het leidingwerk in 2025 aan vervanging toe en daarmee aan het einde van zijn theoretische levensduur.	
	Chloor en zuur opslag	De huidige installatie loopt tegen het einde van haar theoretische levensduur aan.	
	Bicarbonaat installatie	In de nieuwe zwembadwet zal waterstofcarbonaat een verplichte parameter worden om te bemonsteren. Om deze waardes op peil te houden zal bicarbonaat toegevoegd moeten worden door een nieuw te plaatsen installatie.	
56 warmtedistributie	Warmtewisselaar	De huidige warmtewisselaar dateert uit 1984 en heeft zijn theoretische levensduur ruim gepasseerd.	

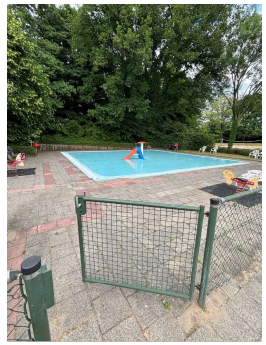
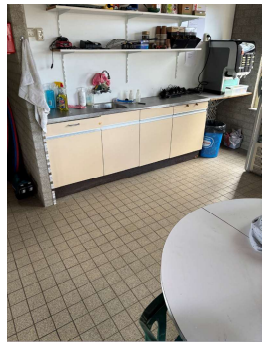

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Leidingwerk	Het leidingwerk van de CV- en tapwaterinstallatie is momenteel niet geïsoleerd.	
58 Regeling klimaat en sanitair	Regelkast	De huidige installatie heeft geen centrale regelkast. De installatie bestaat uit verschillende regelaars, die bijvoorbeeld de temperatuur, de aansturing van de pompen, etc.	
61 Centrale elektronische voorzieningen	Hoofd- en onderverdeelkasten	Hoofdverdeelinrichting en de onderveelkast horeca zijn recentelijke vervangen. De onderverdeling van het zwembad is heeft een ouder bouwjaar. Vanuit de laatste NEN keuring zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
63 verlichting	Hoofdverlichting	De bestaande verlichtingsarmaturen zijn uitgerust met retro-fit LED armaturen.	
64 Communicatie-installatie	Omroepinstallatie	De geluidsinstallatie is recentelijk vervangen en verkeerd nog in een uitstekende conditie.	1
72 Vaste gebruikersvoorzieningen	Banken inclusief kapstokken	De kleedruimtes zijn voorzien van houten banken. De afwerklaag van de bankjes zou geschilderd mogen worden. Bij sommige kleedhokjes ontbreken haakjes.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Speelelement, nat	Het peuterbad is voorzien van een paddenstoel.	
74 Vaste Keukenvoorzieningen	Pantry	Er is een pantry in het horeca gebouw aanwezig. De pantry is verouderd maar functioneel.	
74 Vaste sanitaire voorzieningen	Toiletgroepen	De sanitaire voorzieningen zoals toiletten, urinoirs, wastafels, uitstortstenen zijn verouderd, maar functioneel gezien het huidige gebruik.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
Buitenterrein	Straatwerk	Het straatwerk vertoont geen noemenswaardige afwijkingen.	
	Hekwerk	Rondom het peuterbad staat ene hekwerk Het element vertoont geen noemenswaardige afwijkingen.	
	Ligweide	Het buitenbad heeft een grote ligweide voorzien van speeltoestellen, volleybalveld, bakjes en voetbalgoaltjes.	

Bijlage 6 Technische gebouwscan Het Blauwe Meer

synarchis

Aan: Gemeente Aalten
Van: Mark Hopman, Emiel van der Heijden
Betreft: Notitie technische schouw zwembad 't Waltfort
Datum: 1 juli 2025

Inleiding

17 januari 2025 heeft Synarchis een technische schouw uitgevoerd bij zwembad 't Waltfort. Vanuit het onderzoek naar de toekomstvisie van zwemmen in de gemeente Aalten zal ook gekeken worden naar het behouden van de bestaande accommodatie. Om deze reden is het van belang om de gebouw te inventariseren en te beoordelen wat de huidige technische staat van het zwembad is. Aanvullend is gekeken wat er mogelijk is op het gebied van duurzaamheid. Deze notitie zal als basis gebruikt worden om de uiteindelijke scope voor het renovatiescenario vast te stellen.

Situatie

Zwembad 't Waltfort is een overdekte zwemaccommodatie en gebouwd in 1995. De zwemzaal bestaat uit een 5-baans wedstrijdbad met daarnaast een recreatiebassin met een instructiegedeelte en een glijbaan uitkomend in het recreatiebad. Verder is de zwemzaal ook nog voorzien van een peuterbad en sauna. In het algemene gedeelte zijn kleed- en sanitair voorzieningen, kantoren en een kleinschalige horeca (droog en nat) aanwezig. Het buitenterrein met het bijhorende natuurbad is sinds een aantal jaar buitengebruik.

Bevindingen huidige situatie

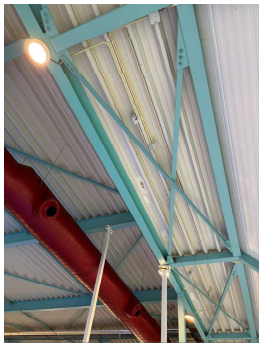
Hieronder de bevindingen per onderhoudselement(NL-SfB) van de huidige situatie

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
13 Vloeren op grondslag	Technische ruimte	Tijdens de opname zijn geen visuele constructieve gebreken geconstateerd.	Nvt.
	Betonbassins	Tijdens de opname zijn geen visuele constructieve gebreken geconstateerd.	Nvt.

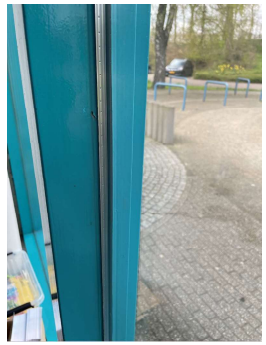

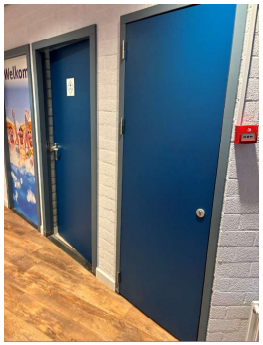
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
21 Buitenwanden	Gevels, schoonmetselwerk, platvol voegwerk	Het metselwerk van de buitengevel vertoont plaatselijke vervuiling en algengroei. Bij het gedeelte van het wedstrijdbad is het voegwerk bij de aansluiting van de sandwichpanelen afgebrokkeld. Oorzaak is vermoedelijke condensatie of een luchtlek, waarbij zwembadlucht via de gevel naar buiten wordt gedrukt.	
	Gevels, aluminium sandwich paneel	De aluminium gevelbeplating vertoont ernstige vorm van verkrijting. Verder zijn op diverse plekken de aansluiting niet juist, hierdoor is er een luchtlek ontstaan. Op het dak is de beplating in slechte staat. Op diverse plekken is de coating aan het afbladeren.	
22 Binnenwanden	Betonsteen	De binnenwanden zijn uitgevoerd in betonsteen. De binnenwanden in de zwemzalen zijn uitgevoerd als schoonmetselwerk. De binnenwanden in de algemene ruimte zijn voorzien van sauswerk. Op diverse plaatsen zijn vervuiling, sporen lekkages en condensvorming waargenomen.	
23 Vloeren	Algemeen	Tijdens de opname zijn geen visuele constructieve gebreken geconstateerd.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
24 Trappen en hellingen	Houten trap	De trappen bij technische ruimtes richting de kelder zijn uitgevoerd in hout. De trappen hebben geen noemenswaardige gebreken.	
27 Daken	Stalen dak	De dakconstructie bestaat uit geprofileerde dakplaten. Bijna het gehele dak heeft geen noemenswaardige gebreken. Alleen het dak bij de schuine zijde vertoont plekken van corrosie.	
28 Hoofddraagconstructie	Staal	De constructie van het zwembad is uitgevoerd in staal. De stalen kolommen en liggers vertonen geen noemenswaardige gebreken.	
31 Buitenwandopeningen	Buitenkozijnen, aluminium	De kozijnen van de zwemzalen entree zijn uitgevoerd in aluminium. Tijdens de schouw waren een aantal ramen “lek”. Verder is het niet duidelijk of de aansluitingen met de buitengevel luchtdicht zijn uitgevoerd.	

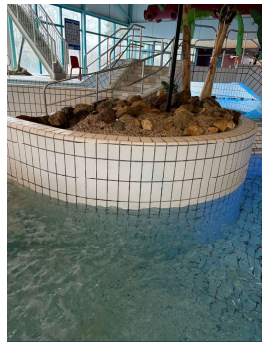
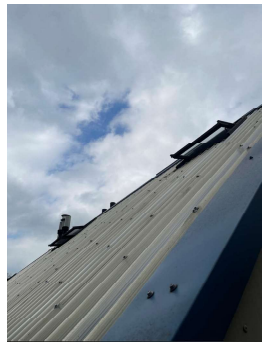
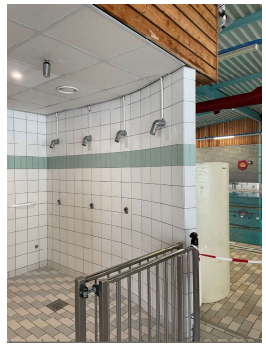

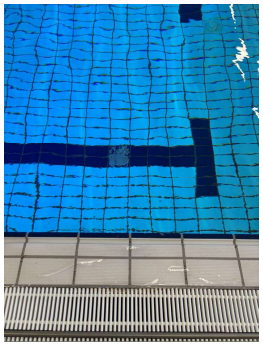
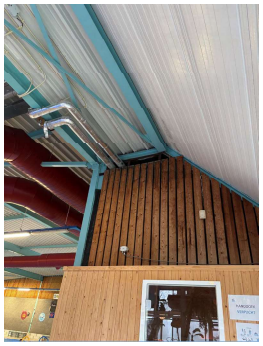
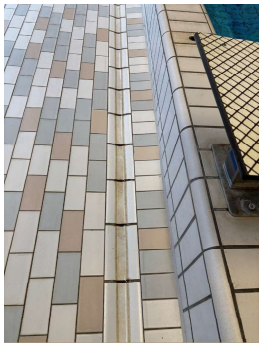
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Buitenkozijnen, hout	De overige kozijnen van het zwembad zijn uitgevoerd in hout. De kozijnen vertonen geen noemenswaardige gebreken.	
	Automatische schuifdeuren, aluminium	De entree van het zwembad is voorzien van automatische deuren. De deuren vertonen geen noemenswaardige gebreken.	
	Buitendeuren, hout	De overige deuren zijn uitgevoerd in hout. De deuren vertonen geen noemenswaardige gebreken.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
32 Binnenwand openingen	Binnenkozijnen, hout	De binnenkozijnen zijn uitgevoerd in hout. De kozijnen vertonen geen noemenswaardige gebreken.	
	Binnendeuren, hout, algemeen	De deuren in de horeca en kantoren zijn in goede staat.	
	Binnendeuren geplastificeerd	In het kleedgebied en zwemzaal zijn de deuren uitgevoerd met een kunststof afwerklaag. Diverse deuren zijn verkleurd door aantasting van chloor en/of kalk. Ook zijn een aantal deuren beschadigd.	

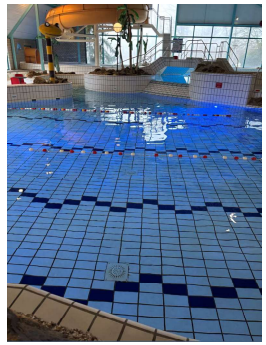
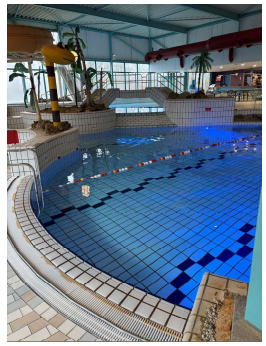
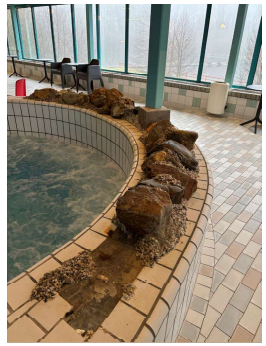

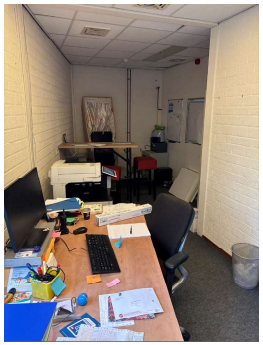
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
34 Balustrades en leuningen	Balustrades, RVS	In de zwemzaal zijn diverse balustrades aanwezig. Over de balustrades zijn geen noemenswaardige gebreken te melden.	
37 Dakopeningen	Kantelraam, aluminium	Het schuine dak is voorzien van een aantal kantelramen. Tijdens ons bezoek stonden deze ramen open.	
42 Binnenwandafwerkingen	Tegelwerk, keramisch, algemeen	Het wandtegelwerk is in een goede staat. Op enkele posities zijn beschadigingen	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Tegelwerk, keramisch, bassins	De grijpranden van de zwembaden zijn op diverse posities beschadigd	
	Wandafwerking, houten schroten	De houten schroten vertonen schade van lekkages. Het toegepast firet doek is aan het verpulveren.	
43 Vloerafwerkingen	Vloertegelwerk, keramisch, perron	Op diverse posities is vervuiling waargenomen. Het tegelwerk is technische in goede staat. Met name de vuilwatergoot rondom het wedstrijdbad.	

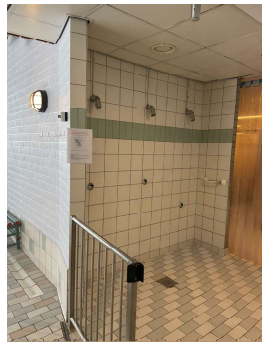

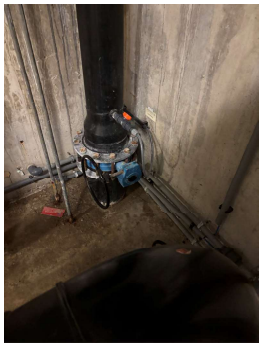
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Vloertegelwerk, keramisch, bassins	Het tegelwerk van de zwembaden zijn in goede staat.	
	Overlooproosters, kunststof	De overlooproosters zijn behoorlijk verkleurd.	
	Rotsen en steentjes	Op veel plekken is de aankleding van het recreatiebad in slechte staat. De steentjes zijn losse gelaten.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Tapijt, vilt	De kantoren zijn voorzien van tapijt. Het element vertoont geen noemenswaardige afwijkingen.	
	PVC, stroken	De horeca is uitgevoerd met PVC stroken. Het element vertoont geen noemenswaardige afwijkingen.	
	Schoonloopmat	De schoonloopmat heeft plaatselijke slijtage en oogt vervuilt.	

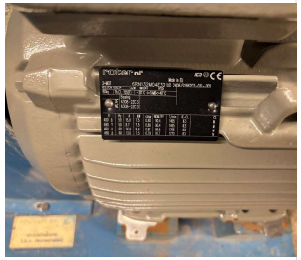
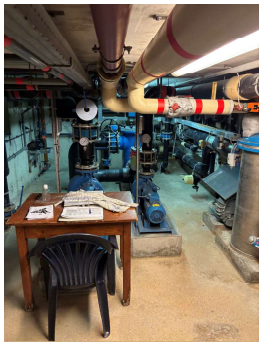
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
45 Plafondafwerkingen	Systeemplafond, mineraal	Het systeemplafond in de horeca en het kleedgebied is in goede staat (recentelijke vervangen). Het systeemplafond bij de douches is het raster gecorrodeerd, waardoor de coating loslaat.	
47 Dakafwerkingen	Platdak, bitumineuze dakafwerking	De huidige dakafwerking is inmiddels 30 jaar oud en loopt tegen het einde van haar levensduur.	
	Schuindak, golfplaten kunststof	Het schuine dak is bekleed met transparante golfplaten. De platen zijn verkeurd, daarbij is gezien de leeftijd de vraag of deze nog voldoende weekmakers heeft.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
51 Warmteopwekking	HR gasgestookte ketel	Er zijn twee Remeha gas 310 ECO aanwezig (404 kW per stuk). Naar aanleiding van de laatste periodieke inspectie is de rookgasafvoer vervangen. Beide ketels naderen het einde van hun theoretische levensduur.	
52 Afvoeren	Hemelwaterafvoeren, PVC	De hemelwaterafvoeren zijn uitgevoerd in PVC. De hemelwaterafvoeren die zichtbaar zijn verkleurd, oorzaak veroudering.	
	Riolering	De binnen riolering zijn voor zover zichtbaar in PVC uitgevoerd. Tijdens de inspectie zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd. Er is wel water in de kelder waargenomen, maar volgens de locatie heeft dit te maken met hoogstaand grondwater.	

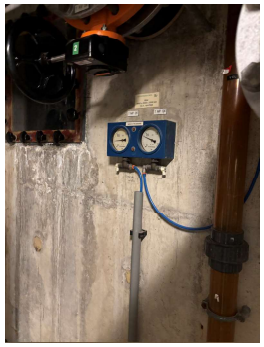

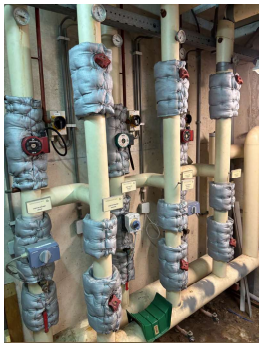
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
53 Water, drinkwater	Indirect gestookte boiler, elektrisch	In 2023 is de indirect gestookte boiler van 1000 liter vervangen voor een warmtepomp van 33 kW en een indirecte gestookte boiler van 750 liter.	
	Elektrische boiler	Er zijn twee elektrische boilers van 80 liter gesitueerd. Er zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd.	
53 Water, zwembadinstallatie	Circulatiepomp, wedstrijdbad	De elektromotor is recentelijke vervangen naar een IE3 motor in verband met waterschade door een lekkage. De circulatiepomp is voorzien van frequentieregelaar.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Circulatiepomp, wedstrijdbad	De elektromotor is recentelijke vervangen naar een IE3 motor in verband met waterschade door een lekkage. De circulatiepomp is voorzien van frequentieregelaar.	
	Circulatiepomp, recreatieve elementen en glijbaan	De pompen van de recreatieve elementen en glijbaan zijn aan het einde van hun theoretische levensduur.	
	Automatisering, doseerpaneel	Er zijn drie meetpanelen aanwezig. De installatie is aan het einde van haar theoretische levensduur.	

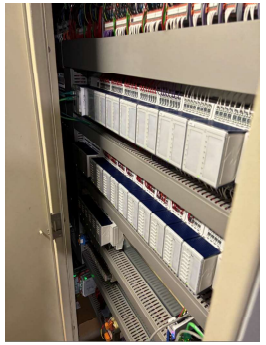

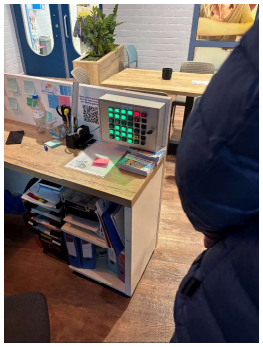
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Afsluiters en regelkleppen.	Bij de vervanging van de pompen zijn een aantal afsluiters vervangen. Een aantal zullen nog vervangen moeten worden.	
	Leidingwerk	Het zwembadleidingwerk is uitgevoerd in PE. Het leidingwerk is inmiddels ruimte 30 jaar en daarom aan het einde van haar theoretische levensduur.	
	Filtersinstallatie	De zwembaden zijn voorziening van een bouwkundig filter. Het is niet duidelijk wanneer de filtervulling en onderdelen voor het laatst vervangen is. Mogelijk zal dit op korte termijn moeten gebeuren.	
	Chloor en zuur opslag	De huidige installatie loopt tegen het einde van haar theoretische levensduur aan.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Bicarbonaat installatie	In de nieuwe zwembadwet zal waterstofcarbonaat een verplichte parameter worden om te bemonsteren. Om deze waardes op peil te houden zal bicarbonaat toegevoegd moeten worden door een nieuw te plaatsen installatie.	
56 warmtedistributie	Verdeler	De verdeler van de verwarming is in de kelder bij de luchtbehandelingsinstallatie gesitueerd. Er zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd.	
	Luchtkanalen	De toevoerkanalen zijn gesitueerd in de zwemzalen. Het element vertoont geen noemenswaardige afwijkingen.	
57 Luchtbehandeling	Luchtbehandelingsinstallatie, zwemzaal	De luchtbehandelingsinstallatie van de zwemzalen is uitgevoerd in één gezamenlijke luchtbehandelingskast. De luchtbehandelingskast is niet voorzien van een warmteruggewinning. Recentelijk zijn wel de ventilatoren vervangen voor een energiezuinige variant(IE4).	

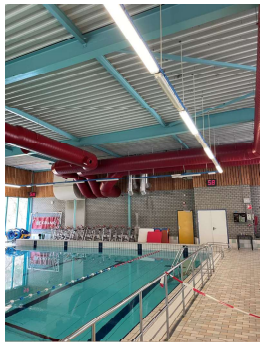

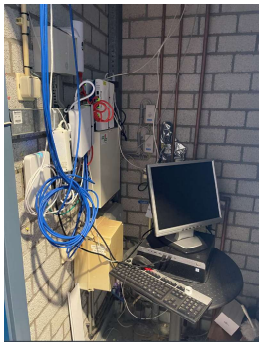
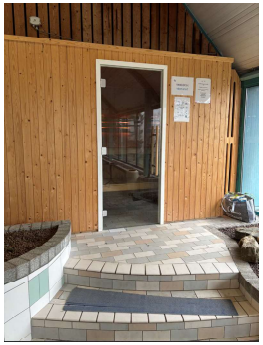
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Luchtbehandelingsinstallatie, algemeen	Voor de kleedkamers is een toevoerkast voorzien. De lucht wordt afgezogen middels afzuigventilatoren.	
	Afzuigventilatoren	Op het dak zijn verschillende dakventilatoren gesitueerd. De ventilatoren zijn verouderd en zijn aan het einde van hun theoretische levensduur.	
58 Regeling klimaat en sanitair	Regelkast	De regelkast HVAC en waterbehandeling is recent vervangen naar een Priva BlueID systeem.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
61 Centrale elektronische voorzieningen	Hoofd- en onderverdeelkasten	Het gebouw is voorzien van een hoofd- en onderverdeelkast van inmiddels 30 jaar oud. Vanuit de laatste NEN-keuring zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd.	
	Bedienpaneel	Het bedienpaneel heeft het einde van zijn levensduur bereikt.	
62 Krachtstroom	Krachtaansluitingen	Er zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd.	

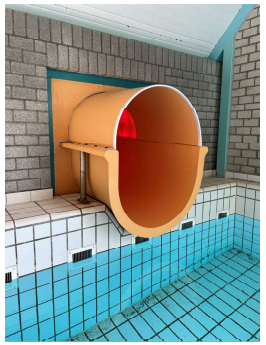
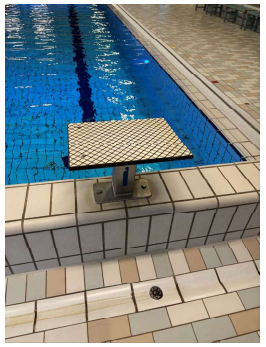
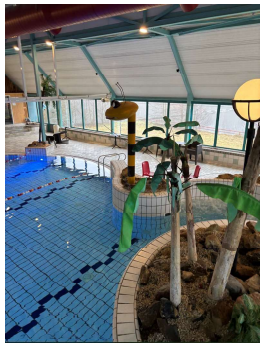

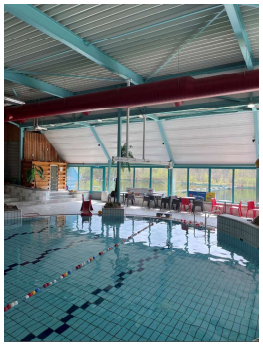
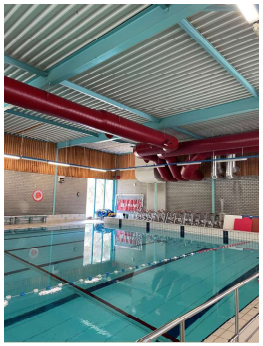
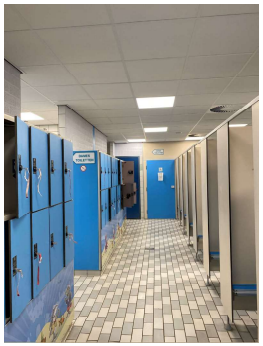
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
63 verlichting	Hoofdverlichting	De verlichtingsinstallatie bestaat gedeeltelijk uit LED-armaturen en conventionele verlichting. De theoretische levensduur van de conventionele verlichting is inmiddels verstreken.	
	Noodverlichting	De noodverlichtingsinstallatie is inmiddels volledig vervangen naar LED.	
64 Communicatie-installatie	Omroepinstallatie	De geluidsinstallatie is recentelijk vervangen en verkeerd nog in een uitstekende conditie.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
65 Beveiligingsinstallatie	Brandmeldcentrale	De brandmeldcentrale heeft als bouwjaar 2007. De theoretische levensduur van de installatie is inmiddels verstreken. In verband met het uitlopen van installatiecomponenten is het te adviseren om deze installatie op korte termijn te vervangen.	
	Inbraakinstallatie	Ook deze installatie is aan het einde van zijn technische levensduur.	
72 Vaste gebruikersvoorzieningen	Sauna	De bestaande Sauna is recentelijk gerenoveerd/vervangen.	

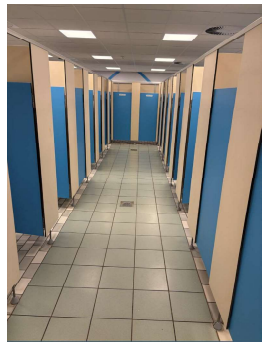

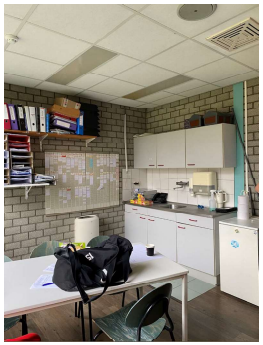
Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Glijbaan	De glijbaan dateert uit 1995 en heeft daarmee zijn technische levensduur bereikt.	
	Startblokken	De startblokken zijn in redelijke conditie. Startvlakken hebben nog voldoende grip.	
	Kunstbeplanting	De huidige kunstbeplanting is behoorlijk aangetast door de zwembadomgeving. Niet alle componenten zijn nog aanwezig van de beplanting.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	MIVA lift recreatiebad	Er zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd. Volgens het laatste onderhoudsrapport is de staat van installatie goed.	
	Beweegbare bodem	De huidige beweegbare bodem dateert uit 1995 en heeft daarmee zijn theoretische leeftijd bereikt. Volgens de laatste onderhoudsrapportage zijn de vloerelementen aan vervanging toe.	
	Lockers	De lockers zijn recentelijk gerenoveerd.	

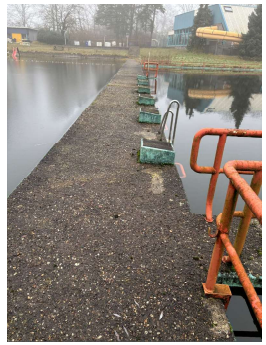
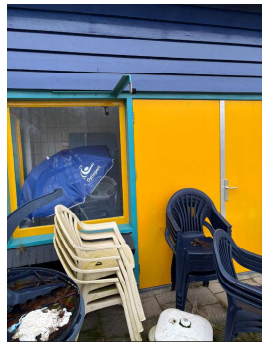

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Wisselcabines, toiletcabines en groep kleedruimtes	De kleed en toilet voorzieningen zijn recentelijk gerenoveerd.	
	Balie/receptie	De entree en horeca zijn recentelijke gerenoveerd.	
74 Vaste Keukenvoorzieningen	Groot keuken	De keuken verkeert in een goede staat. Er zijn geen noemenswaardige gebreken geconstateerd.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Pantry	De pantry aanwezig is in de personeelsruimtes is verouderd maar functioneel.	
74 Vaste sanitaire voorzieningen	Toiletgroepen	De sanitaire voorzieningen zoals toiletten, urinoirs, wastafels, uitstortstenen zijn in een goede staat.	
Buitenterrein	Straatwerk	Het buitenterrein richting het natuurbad is al enige tijd niet meer in gebruik. Dit is terug te zien in de staat van het straatwerk.	

Element	onderdeel	omschrijving	Afbeelding
	Betonconstructie, pier	De huidige betonconstructie waarop de startblokken zijn gesitueerd heeft schade aan het beton. Er zal onderzocht moeten worden of er eventueel sprake is van betonrot.	
	Horeca/kleedgebouw	Het gebouw is niet meer in gebruik en wordt gebruikt als opslag. De buitenkant wordt nog meegenomen in het preventieve onderhoud.	

Bijlage 7 Demografische ontwikkeling

Ontwikkeling inwonersaantal gemeente per kern 2013 - 2024

Wijk	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
01 Buitengebied Aalten	4.045	4.060	4.025	3.990	4.130	4.050	4.035	4.110	4.065	4.090	4.075	4.040
02 Bredevoort	1.940	1.920	1.890	1.910	1.920	1.880	1.885	1.895	1.930	1.935	1.960	1.950
03 Aalten kern	12.795	12.775	12.720	12.765	12.775	12.810	12.845	12.860	12.885	12.865	12.930	12.990
04 Dinxperlo	8.275	8.215	8.245	8.205	8.185	8.240	8.250	8.245	8.240	8.215	8.280	8.305
Totaal	**27.055**	**26.970**	**26.880**	**26.870**	**27.010**	**26.980**	**27.015**	**27.110**	**27.120**	**27.105**	**27.245**	**27.285**

Bron: https://allecijfers.nl/ranglijst/grootste-en-kleinste-buurten-in-inwoners-in-de-gemeente-aalten

Prognose ontwikkeling inwonersaantal gemeente Aalten naar leeftijdscategorie (2025 - 2040)

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040
Jonger dan 12 jaar	2.965	2.966	2.985	3.005	3.022	3.072	3.133	3.180	3.208	3.238	3.251	3.279	3.273	3.280	3.272	3.267
12-18 jaar	1.809	1.735	1.673	1.592	1.554	1.532	1.494	1.482	1.488	1.480	1.497	1.520	1.547	1.581	1.603	1.628
18-25 jaar	1.886	1.831	1.825	1.806	1.779	1.702	1.653	1.586	1.544	1.498	1.454	1.431	1.409	1.389	1.398	1.390
25-50 jaar	6.929	6.910	6.914	6.950	6.973	7.002	6.973	6.965	6.978	6.992	7.042	7.011	6.946	6.941	6.944	6.918
50-75 jaar	9.657	9.612	9.573	9.448	9.356	9.240	9.184	9.057	8.918	8.795	8.593	8.463	8.322	8.161	7.966	7.829
Ouder dan 75 jaar	3.268	3.345	3.419	3.505	3.571	3.662	3.730	3.832	3.931	4.026	4.137	4.218	4.347	4.440	4.542	4.619
Totaal	**26.514**	**26.399**	**26.389**	**26.306**	**26.255**	**26.210**	**26.167**	**26.102**	**26.067**	**26.029**	**25.974**	**25.922**	**25.844**	**25.792**	**25.725**	**25.651**

Bron: https://www.achterhoekmonitor.nl/dashboard.php

Bijlage 8 Trends en ontwikkelingen

Demografisch

Sport en bewegen zijn sterk verbonden met bevolkingskenmerken. Nederland ziet een groei van migranten, eenpersoonshuishoudens en ouderen, terwijl het aantal jongeren afneemt. Ook stijgen de levensverwachting en het opleidingsniveau, met meer aandacht voor leefstijl en een zorgwekkende toename van overgewicht. Deze trends beïnvloeden sportdeelname en vrijwilligerswerk, waarbij vrijwilligers zich vaker richten op specifieke projecten.

Om sport- en beweegdeelname te bevorderen, is het essentieel om rekening te houden met de behoeften en belemmeringen van verschillende doelgroepen, zoals minder sportcommitment bij jongeren en tijdgebrek bij volwassenen. Alternatieve sportaanbieders en aanpakken kunnen helpen om meer mensen aan het bewegen te krijgen. In 2023 voldoen wekelijkse sporters ruim twee keer zo vaak aan de beweegrichtlijnen als mensen die niet wekelijks sporten.

In 2024 ligt de wekelijkse sportdeelname rond 57%, met variaties per leeftijdsgroep en provincie. Nieuwe generaties ouderen sporten meer dan eerdere generaties, maar verschillen in sportdeelname nemen toe, vooral tussen mensen met lage en hoge inkomens en opleidingsniveaus. Laagopgeleiden en mensen met een laag inkomen sporten minder, vaak vanwege gezondheidsproblemen, financiële beperkingen, schaamte of een gebrek aan kennis over gezonde leefstijl. Hetzelfde geldt voor mensen met een beperking, met obstakels zoals vervoer en ontoegankelijke voorzieningen.

Economisch

Ondanks onrustige omstandigheden, zoals geopolitieke onzekerheid, stijgende energieprijzen en dalend consumentenvertrouwen, blijft de Nederlandse economie weerbaar. De arbeidsmarkt blijft krap, met een lichte stijging van de werkloosheid. De werkdruk neemt toe, wat leidt tot meer verzuim en aandacht voor mentale gezondheid en het positieve effect van sport en bewegen hierop.

De koopkracht fluctueert afhankelijk van onder andere inflatie en loongroei, maar steeds meer mensen leven onder de armoedegrens. Kansenongelijkheid in sport is zichtbaar, vooral voor mensen met een laag inkomen. Belemmeringen zoals gebrek aan bekendheid met regelingen zoals het Jeugdsport- en cultuurfonds maken deelname lastig.

In 2023 gaven Nederlandse gemeenten 2 miljard euro uit aan sport. Dat is 15% meer dan een jaar eerder. Het merendeel gaat naar sportaccommodaties. Het belang van deze investeringen wordt onderstreept door een Social Return On Investment (SROI) van 2,76, wat betekent dat de maatschappelijke opbrengsten bijna drie keer zo hoog zijn als de kosten.

Sociaal / technologisch

Er is steeds meer aandacht voor gezondheidsverschillen en de aanpak daarvan vereist een brede strategie waarbij sport en bewegen een belangrijke rol spelen. Sportbeoefening is de laatste jaren individueler en informeler geworden, met een toename van ongeorganiseerde/ anders georganiseerde en alternatieve vormen. Mensen zoeken meer naar beleving, vrijheid en flexibiliteit in hun vrijetijdsbesteding, waardoor sport concurreert met andere activiteiten zoals bioscoopbezoek en gamen.

Verenigingslidmaatschappen blijven stabiel, terwijl de ‘ondernemende’ sportsector, zoals fitness, groeit. Tegelijkertijd winnen activiteiten in de openbare ruimte, zoals wandelen en hardlopen, aan populariteit. Eén van de groepen die je hier over het algemeen minder ziet, zijn tienermeiden. De vraag is of er bij het ontwerp van de omgeving wel voldoende rekening wordt gehouden met de wensen en behoeften van meiden en vrouwen. Jongeren kiezen steeds vaker voor gamen en tablets boven traditionele sport.

We bewegen te weinig en eenzijdig, zitten meer en de motorische vaardigheden van kinderen nemen al jaren af. Dit is zorgwekkend, omdat het de gezondheid, sportdeelname en persoonlijke ontwikkeling negatief beïnvloedt. De uitdaging ligt in het combineren van technologie met bewegen en het aanpassen van sport- en beweegaanbod aan de moderne leefwereld.

Minder dan de helft van de Nederlanders voldoet aan de beweegrichtlijnen, met specifieke groepen waar gezondheidswinst te behalen is, zoals jongeren en mensen in armoede. Vitale sportaanbieders kunnen niet alleen een goed georganiseerd sportaanbod bieden, maar ook bijdragen aan maatschappelijke uitdagingen, bijvoorbeeld als opleidingsinstituut of accommodatiebeheerder.

Ecologisch

De fysieke omgeving beïnvloedt ons sport- en beweeggedrag, maar helaas ontwikkelt zich een obesogene omgeving die inactiviteit bevordert en overeten stimuleert. Nederland beschikt over een rijke sportinfrastructuur, maar gebruikers stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit van voorzieningen. In stedelijke gebieden neemt de druk op ruimte en milieu toe, wat sportdeelname beïnvloedt. Terwijl sportdeelname in stedelijke gebieden groeit, daalt deze op het platteland, waar voorzieningen verdwijnen door leegloop. Dit vraagt om clustering en multifunctionele centra om sportmogelijkheden te behouden.

Klimaatverandering, voedsel- en grondstoffenschaarste en vervuiling vereisen gedragsverandering en duurzame aanpassingen, vooral bij sportaccommodaties. Energiebesparende maatregelen zoals ledverlichting en zonnepanelen worden al toegepast, maar warmtepompen en circulaire maatregelen krijgen nog te weinig aandacht. Nieuwbouw moet voldoen aan strenge BENG-eisen voor energiezuinigheid. De vraag naar bewegen in het groen groeit, wat vraagt om een gezonde, groene leefomgeving met minder auto's en meer ruimte om te bewegen. Dit bevordert betere luchtkwaliteit, vaker fietsen en lopen en meer sociale interactie. Het realiseren van zo'n omgeving vereist een brede aanpak en aanzienlijke investeringen vanuit gezondheid, verkeer en milieu.

Politiek

Politieke ontwikkelingen beïnvloeden de sport- en beweegsector aanzienlijk. Met de invoering van de Omgevingswet op 1 januari 2024 krijgt gezondheid (inclusief sport en bewegen) meer prioriteit bij ruimtelijke beslissingen. Bepalingen omtrent 'gelegenheid bieden tot zwemmen en baden' zijn als onderdeel van de Omgevingswet vastgelegd in hoofdstuk 15 van het Besluit Activiteiten Leefomgeving (BAL) en vervangen de oude Wet Hygiëne en Veiligheid Bad- en Zwemvoorzieningen (WHVBZ) en het daaruit voortvloeiende BHVBZ. Het resultaat is een verschuiving van 'middelenwetgeving' naar 'doelwetgeving'.

Het Integraal Zorgakkoord (IZA), Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA), Sportakkoord (SA) en de brede SPUK vergroten de aandacht voor sport, bewegen en preventie en bevorderen de verbinding tussen sport en de maatschappelijke agenda. Decentralisatie van zorgtaken naar gemeenten vergroot lokaal de focus op sport en sociaal welzijn, maar verdere ondersteuning en maatwerk zijn nodig.

Overheidsfinanciën staan onder druk, met zorgen over budgetkortingen (het ravijnjaar) waardoor gemeenten volgens VNG bijvoorbeeld in een onmogelijke positie komen om IZA uit te voeren en onzekerheden rondom regelingen zoals de SPUK Stimulering Sport. De veelbesproken BTW-verhoging is voorlopig van de baan.

De participatiesamenleving biedt kansen, maar niet iedereen kan meedoen. Sport wordt soms gezien als wondermiddel voor maatschappelijke problemen, terwijl ook negatieve aspecten, zoals verruwing van omgangsvormen, zichtbaar zijn. Bewijslast blijft nodig om de waarde van sport en bewegen te onderbouwen.

Gemeenten spelen een rol in het aanbieden van bewegingsonderwijs, dat sinds augustus 2023 minimaal 1,5 uur per week moet worden gegeven door bevoegde leerkrachten, wat leidt tot meer gebruik van accommodaties.

Een Kamerbrief van 4 april 2025 benadrukt zorgen over de dalende zwemvaardigheid onder kinderen in Nederland. In 2022 had 13% van hen geen zwemdiploma, vooral onder kwetsbare groepen. De staatssecretaris zet in op betaalbare zwemles, meer zweminstructeurs, bewustwording bij ouders en voldoende zwembaden. Er wordt niet ingezet op het opnieuw invoeren van schoolzwemmen. In het najaar van 2025 volgt nadere informatie over de zorgplicht voor zwembaden. Onderzoek toont aan dat herinvoering van schoolzwemmen veel kost en weinig draagvlak heeft in het onderwijs. Daarom wordt ingezet op doelgroepgerichte oplossingen buiten schooltijd. Ook blijft het kabinet investeren in zwemveiligheid, verduurzaming van zwembaden en beweegvriendelijke leefomgevingen. Zo moet iedereen toegang krijgen tot zwemles en veilig kunnen bewegen in en om het water.

synarchis

Beleidsontwikkeling

Beheer & exploitatie

Huisvestingsadvies

Projectmanagement

Kade 52 • 3371 EP Hardinxveld-Giessendam ❖ 0184 616 544 ❖ info@synarchis.nl **www.synarchis.nl**